

ENGLISH IN LAW

Słownik i leksykon prawniczy angielsko-polski

Słownik i leksykon definicji z dziedziny prawa i administracji, przeznaczony na komputery i tablety. Całość liczy ponad 12 tysięcy haseł słownikowych oraz 5470 definicji opisowych.

ISBN - 978-83-968673-2-2

© Copyright by: Jacek Gordon

UŻYTE ZNAKI MIĘDZYNARODOWEJ TRANSKRYPCJI FONETYCZNEJ

- a – jest wymawiane z szerokim otwarciem ust, jak np. w wyrazie **arm**
- æ – jest wymawiane jak zmieszane ze sobą „e” i „a”, jak np. w wyrazie **back**
- ə – jest wymawiane jak krótkie „e”, jak np. w wyrazie **about**
- e – jest wymawiane dźwięcznie i mocno, jak np. w wyrazie **elephant**
- ɪ – jest wymawiane jak krótkie „i” z domieszką „y”, jak np. w wyrazie **milk**
- ɪŋ – jest wymawiane jak zmieszane ze sobą „i” i przyduszone „n”,
jak np. w końcówce **-ing**
- ʃ – jest odpowiednikiem polskiej głoski „sz”
- ʒ – jest odpowiednikiem polskiej głoski „ż”
- ð – jest wymawiane jak „de”, ale z lekkim seplenieniem, jak np. w wyrazie **they**
- θ – jest wymawiane jak „s”, ale z lekkim seplenieniem, jak np. w wyrazie **thing**
- v – jest wymawiane jak „w”, jak np. w wyrazie **vertical**
- w – jest wymawiane jak „f”, jak np. w wyrazie **power**
- : – jest znakiem przedłużenia wymawianej samogłoski
- ˈ – oznacza, że na następną sylabę pada akcent

pozostałe znaki wymawiamy tak jak odpowiedniki ich liter

ALFABET ANGIELSKI

A	a	[eɪ]	N	n	[en]
B	b	[bi:]	O	o	[əʊ]
C	c	[si:]	P	p	[pi:]
D	d	[di:]	Q	q	[kju:]
E	e	[i:]	R	r	[a:r]
F	f	[ef]	S	s	[es]
G	g	[dʒi:]	T	t	[ti:]
H	h	[etʃ]	U	u	[ju]
I	i	[aɪ]	V	v	[vi:]
J	j	[dʒeɪ]	W	w	[ˈdablju:]
K	k	[keɪ]	X	x	[eks]
L	l	[el]	Y	y	[waɪ]
M	m	[em]	Z	z	[zed]

A

• **abandon** [ə'bændən]

*In law to **abandon** a case / claim / action etc means to no longer continue it. In insurance, to abandon means to give up the insured property to underwriter, for example, when the insured ship or cargo is too badly damaged to be saved.*

to abandon instituting an investigation
to abandon further investigation

*If the accused admits guilty, and in the light of his / her explanations, the circumstances of the crime and guilt do not raise any doubts, and the attitude of the accused indicates that the objectives of the proceedings will be achieved, **further investigation may be abandoned.***

to abandon one's rights
to abandon sth to creditors
to abandon the defense
to abandon one's claim

*In exceptional circumstances, the court may declare it unacceptable to **abandon**, waive or limit a **claim** only if the circumstances of the case indicate that the listed activities are unlawful, contrary to the principles of social coexistence or are seeking to circumvent the law.*

to abandon your family
to abandon your right to ...
abandoned property

***Abandoned property** is property left by a tenant or owner purposely and permanently, in a situation where a previous owner or tenant does not intend to return to this property. Examples of abandoned property can also be things left at home after moving out of the tenant or leaving the car next to the road for a longer period of time.*

• **abandonment** [ə'bændənmənt]

*In law, **abandonment** means giving up or resignation of an action, claim, civil proceedings etc or of a right, especially with the intent of never resuming it again.*

abandonment of a legal title
abandonment of a person
abandonment of an action

*The subject **abandonment of an action** is only the procedural claim, which may overlap with the substantive law claim. A procedural claim should be distinguished from a substantive claim. An abandonment of an action in a civil lawsuit is a statement which, in terms of its legal nature, should be qualified as procedural, not substantive statements. This statement is a unilateral declaration, which is submitted to the procedural authority.*

abandonment of an investigation
abandonment of appeal

*The **abandonment of appeal** occurs in situations when one of the parties (most often an appellant) does not present sufficient evidence in the case, or submits them too late.*

abandonment of a claim

*An **abandonment of a claim** is a legally binding provision in which one of the parties to the contract agrees to voluntarily give up the claim, and the other party will not seek compensation in this respect. Such an abandonment may have a written form or other form of action.*

abandonment of insured goods
abandonment of nationality
abandonment of rights
abandonment to State Treasury
act of abandonment
notice of abandonment
wanton abandonment of the assigned place

• **abate** [ə'beɪt]

*To **abate** means eliminating the public nuisance in the form of a structure built against the public order. It can even be an improvement, however made in breach of the construction law.*

• **abatement** [ə'beɪtmənt]

*In inheritance law an **abatement** is proportional diminution or reduction of a monetary legacy, in*

zaniechać, zrezygnować, zrzec się

*W ujęciu prawnym „**zaniechać**” sprawy sądowej / roszczenia / działań oznacza rezygnację i nie kontynuowanie ich dalej. W ubezpieczeniach „zaniechać” oznacza zrzec się własności przedmiotu ubezpieczenia na rzecz ubezpieczyciela, na przykład kiedy ubezpieczony statek albo ładunek są zbyt zniszczone, aby warto je było odzyskiwać.*

zaniechać wszczęcia dochodzenia
zaniechać przeprowadzenia dalszego dochodzenia

*Jeżeli oskarżony przyznaje się do winy, a w świetle jego wyjaśnień okoliczności popełnienia przestępstwa i wina nie budzą wątpliwości, a postawa oskarżonego wskazuje, że cele postępowania zostaną osiągnięte, można **zaniechać przeprowadzenia dalszego dochodzenia.***

zrzec się swoich uprawnień
zrzec się czegoś na rzecz wierzycieli
zrzec się obrony
zrzec się roszczenia; zaniechać dochodzenia roszczenia

*W wyjątkowych okolicznościach sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, **zrzeczenie się** lub ograniczenie **roszczenia** tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem, sprzeczne z zasadami współżycia społecznego lub zmierzają do obejścia prawa.*

porzucić rodzinę
zrzec się prawa do ...
opuszczona nieruchomości / własność

***Opuszczona nieruchomości** to własność pozostawiona przez najemcę lub właściciela celowo i na stałe w sytuacji, kiedy poprzedni właściciel lub najemca nie zamierza do tej nieruchomości wrócić. Przykładami własności pozostawionej mogą być też rzeczy pozostawione w domu po wyprowadzce najemcy lub pozostawienie samochodu obok drogi na dłuższy okres czasu.*

zaniechanie, zrzeczenie się, rezygnacja, odejście, zawieszenie itp.

*W ujęciu prawnym, **zaniechanie** oznacza rezygnację z działania, roszczenia, postępowania cywilnego itp. lub jakiegoś prawa, zwłaszcza z zamiarem aby nie podejmować ich ponownie.*

zrzeczenie się tytułu prawnego
porzucenie osoby
zrzeczenie się powództwa

*Przedmiotem **zrzeczenia się powództwa** jest tylko i wyłącznie roszczenie procesowe, które może nakładać się na roszczenie materialnoprawne. Roszczenie procesowe należy odróżnić od roszczenia materialnoprawnego. Zrzeczenie się powództwa w procesie cywilnym jest oświadczeniem, które pod względem natury prawnej należy zakwalifikować do oświadczeń procesowych, a nie materialnoprawnych. Oświadczenie to ma charakter oświadczenia jednostronnego, które jest składane wobec organu procesowego.*

zaniechanie dochodzenia
zaniechanie postępowania apelacyjnego

***Zaniechanie postępowania apelacyjnego** następuje w sytuacjach, kiedy jedna ze stron (najczęściej ta wnosząca apelację) nie przedstawi wystarczających dowodów w sprawie albo wniesie je zbyt późno.*

zaniechanie roszczenia

***Zaniechanie roszczenia** to prawnie wiążące postanowienie, w którym jedna ze stron umowy zgadza się dobrowolnie zrezygnować z roszczenia, a druga strona nie wniesie z tego tytułu o oddzkodowanie. Takie zrzeczenie się może mieć formę pisemną lub inną formę działania.*

zrzeczenie się rzeczy ubezpieczonych
zrzeczenie się obywatelstwa
zrzeczenie się praw
zrzeczenie się na rzecz skarbu państwa
akt zrzeczenia się
zawiadomienie o zrzeczeniu się
samowolne opuszczenie wyznaczonego miejsca

obniżyć, zmniejszyć itp.

*To **abate** oznacza wyeliminowanie uciążliwości publicznej w postaci jakiejś struktury zbudowanej wbrew porządkowi publicznemu. Może to być nawet jakieś ulepszenie ale jednak dokonane z naruszeniem zasad prawa budowlanego.*

uchylenie, obniżka, zmniejszenie

*W prawie spadkowym „**abatement**” to proporcjonalne zmniejszenie wartości pieniężnej za-*

taxation an abatement is a decrease in the amount of tax imposed.

abatement of a legacy

abatement of a suit / action

abatement of guardianship

*The **abatement of guardianship** may take place at the request of the incapacitated person or a person interested in the welfare of the incapacitated person, and the court, after notification and examination, may revoke the guardian if the incapacitated person is no longer incapacitated or for another important reason.*

abatement of nuisance

***Abatement of nuisance** the expiry or termination of the accusations of nuisance by the aggrieved party against the party accused of that infringement.*

claim for abatement

• **abberatio ictus** [æbəræti'o 'i:ktus]

***Abberatio ictus** (swerved action) is a legal definition of an event that involves violation by a perpetrator of the legal interests that he / she wanted to attack, but to the detriment of another person, and for reasons beyond his / her control, i.e. against his / her will and against his / her predictions.*

• **abbreviate** [ə'brɪ:vɪeɪt]

to abbreviate the text

We need the text of this act in an abbreviated form, when can it be done?

Potrzebujemy tekst tego aktu w skróconej formie, na kiedy da się to zrobić?

• **abduct** [əb'dʌkt]

to abduct a victim

• **abduction** [əb'dʌkʃən]

***Abduction** (kidnapping) is a crime of depriving a person of freedom and forcing him / her to change their place of residence by force or against their will.*

The worst thing that can happen is the abduction of a minor.

Najgorsze, co się może zdarzyć, to uprowadzenie nieletniego.

• **abductor** [əb'dʌktə]

The abductor is still at large.

Sprawca uprowadzenia jest wciąż na wolności.

• **abet** [ə'bet]

*To **abet** means to help in committing a crime, including, for example, helping a criminal escape from the police or plan a crime.*

• **abetment** [ə'betmənt]

***Abetment** involves making other person to commit a criminal act and it is always intentional behaviour. One can commit it only in a direct intention, asking a group of people to do so will be public incitement to commit a crime. Also forms of abetment are various; one can therefore incite by words (spoken or written), or gestures.*

• **abetting** [ə'betɪŋ]

***Abetting** is one of the forms of committing a crime and involves committing it with another person or persons if it was done under an agreement. The form of an agreement is various, it is only important that the agreement really existed, but it is possible to commit in abetting both deliberate and unintentional crimes. In the latter case, the agreement covers a common violation of the prudence rules.*

• **abettor** [ə'betə]

*An **abettor**, is a person who instigates, encourages or assists another person to commit an offence.*

• **abeyance** [ə'beɪəns]

*When something is in **abeyance** it means in law that something is in suspension, that something has no owner or that the law is not executed; for example a land can be in abeyance when it has no rightful owner.*

• **abide** [ə'baɪd]

to abide by one's testimony

to abide by the terms of a contract

• **ability** [ə'bɪləti]

*The **ability** to do something is a physical or mental skill or qualities that one need to do something.*

Ability to Pay Theory

*The **Ability to Pay Theory** is the theory of taxation that the level of taxation should be related to the taxpayer's ability to pay. Taxpayers with higher incomes pay tax at a higher rate than those on low incomes and it is the basis of progressive taxation.*

ability to guide / control one's own conduct

pisu, w prawie podatkowym oznacza to obniżenie kwoty podatku nałożonego.

zmniejszenie zapisu spadkowego; obniżenie legatu

zawieszenie postępowania p.abandonment

uchylenie kurateli

***Uchylenie kurateli** może nastąpić na wniosek osoby ubezwłasnowolnionej lub osoby zainteresowanej dobrem osoby ubezwłasnowolnionej a sąd, po zawiadomieniu i rozpatrzeniu, może odwołać opiekuna, jeżeli osoba sprawowana opieką ubezwłasnowolniona przestała być ubezwłasnowolniona lub z innego ważnego powodu.*

uchylenie naruszenia posiadania

***Uchylenie naruszenia posiadania** to wygaśnięcie lub zakończenie oskarżeń naruszenia posiadania, dokonane przez stronę poszkodowaną, wobec strony o to naruszenie posiadania oskarżaną.*

powództwo o unieważnienie

zboczenie działania

***Zboczenie działania**, to prawnicze określenie zdarzenia, które polega na naruszeniu przez sprawcę dobra prawnego, które zamierzał zaatakować ale na szkodę innej osoby a to z przyczyn od niego niezależnych; tj. wbrew jego woli i wbrew jego przewidywaniom.*

skrócić, sporządzić wypis

skrócić tekst

uprowadzić (porwać)

porwać osobę

porwanie, uprowadzenie (siłą)

***Porwanie** to przestępstwo polegające na pozabawieniu osoby wolności i zmuszeniu do zmiany miejsca pobytu siłą lub wbrew jego woli.*

sprawca uprowadzenia

pomagać w popełnieniu przestępstwa

*To **abet** oznacza pomóc w popełnieniu przestępstwa, w tym na przykład pomóc przestępcy uciec przed policją lub zaplanować przestępstwo.*

podżeganie, nakłanianie do przestępstwa

***Podżeganie** polega na nakłanianiu innej osoby do dokonania czynu zabronionego i jest zawsze zachowaniem umyślnym. Popełnić je można jedynie w zamiarze bezpośrednim, zwracanie się więc do grupy osób nie będzie podżeganiem a publicznym nawoływaniem do popełnienia przestępstwa. Różne są też formy nakłaniania; podżegać można więc słowem (mówionym lub pisanym), bądź gestami.*

współsprawstwo

***Współsprawstwo** to jedna z postaci popełnienia przestępstwa, które polega na popełnieniu przestępstwa z inną osobą lub osobami, jeżeli pozostawało to w ramach porozumienia. Forma porozumienia jest różna, istotne jest tylko, aby porozumienie rzeczywiście istniało, jednak możliwe jest popełnienie we współsprawstwie zarówno przestępstw umyślnych, jak nieumyślnych. W tym ostatnim wypadku porozumienie obejmuje wspólne naruszenie reguł ostrożności.*

podżegacz, poplecznik, pomocnik

***Abettor** to osoba, która podżega, zachęca lub pomaga innej osobie w popełnieniu przestępstwa.*

stan zawieszenia, brak właściciela / rozstrzygnięcia

*Jeśli coś jest w **stanie zawieszenia**, to w ujęciu prawnym oznacza to, że nie posiada właściciela lub prawo nie jest egzekwowane; na przykład bezpański grunt oznacza, że nie ma on prawowitego właściciela.*

przestrzegać, stosować się

obstawać przy swoich zeznaniach

dotrzymać warunków umowy

zdolność

***Zdolność** do robienia czegoś jest fizyczną lub umysłową umiejętnością, potrzebną do wykonania określonej czynności.*

teoria zdolności do płacenia podatków

***Teoria zdolności do płacenia podatków** jest określeniem podatkowym stwierdzającym, że poziom opodatkowania powinien być uzależniony od możliwości płatniczych podatnika. Podatnicy o wyższych dochodach płacą podatek o wyższej stopie niż ci o niższych dochodach i to stanowi podstawę do określenia podatku progresywnego.*

zdolność do kierowania swoim postępowaniem

The **ability to guide / control one's own conduct** (sanity) is an implicit quality, i.e. it is a state inherent in every human being. The court or the prosecutor's office may suspect insanity based on the knowledge obtained during the proceedings. The knowledge that indicates the court or the prosecutor to have reasonable doubts as to the sanity of a suspected or accused person may come from various sources.

ability to pay tax

ability to understand the nature of an act (mens rea)

Ability to understand the nature of an act (mens rea) in criminal law, is perceived as one of the necessary elements of some crimes. The standard common law expresses criminal liability usually in the Latin phrase: "actus reus non facit reum nisi mens sit rea", which means: "the act is not culpable unless the mind is guilty". Thus, in the jurisdiction there must be an actus reus, so a guilty act, accompanied by some level of mens rea to constitute the crime with which the defendant is charged.

In principle, criminal liability does not apply to a person who did not have the psychic ability to evaluate an act but the exceptions are strictly criminal offenses. However, if a tort is intentionally committed or a contract is intentionally breached, such intents may increase the scope of liability as well as the amount of damages payable to the plaintiff. Therefore, mens rea refers to the mental element of the offence that accompanies the actus reus. In some jurisdictions, the terms "mens rea" and "actus reus" have been replaced by alternative terminology with a purpose to substitute the obscurity of the Latin terms with simple and precise ones, derived from local languages.

ability to work

person of full mental ability

The defense tried to prove that the accused had limited ability (mens rea) to comprehend the meaning of the act.

Obrona starała się udowodnić, że oskarżona miała ograniczoną zdolność rozpoznania znaczenia czynu.

• **able** [eɪbəl]

able to legal actions
able-bodied person

An **able-bodied person** is a person physically capable of working at a job or in the military service. This term is often used to describe a person as capable of earning a living and, therefore, of paying alimony or child support.

• **abnormal** [əb'nɔ:məl]

abnormal living conditions
somebody's abnormal conduct

• **abode** [ə'boʊd]

An **abode** is a formal name for a place in which one lives; one's home.

right of abode

• **abolish** [ə'boʊlɪʃ]

to abolish the death penalty

• **abolition** [əbə'liʃn]

An **abolition** is a decision in the field of criminal law policy and it consists of refraining from prosecuting a specific category of crime.

abolition of legal presumption

A **legal presumption** can be **abolished** by evidence against it; eg. by the presumption of innocence and the presumption of good faith. On the other hand, an irrevocable legal presumption cannot be abolished with counter-proof, if the premise is true, and therefore this type of legal presumption is practically not used at present.

abolition of restrictions
tax abolition

A **tax abolition** is usually associated with the necessity of reducing debt burden of companies and is introduced by an abolition act.

• **abortion** [əbə'liʃn]

An **abortion** is a termination of pregnancy by various means, before the fetus is able to sustain independent life. Until 1973 in the US abortion was considered a crime (by a mother and a physician) unless it was performed by physicians to protect the life of a mother.

• **abridgement** [ə'brɪdʒmənt]

abridgement of a privilege

• **abrogate** ['æbrɪgeɪt]

to abrogate a derogation

• **abrogation** [əbrə'geɪʃn]

An **abrogation** is an abolition, repeal or annulling of a law, institution or custom by an authority or a decision-making body without substituting it with a new one.

• **abrogate** ['æbrɪgeɪt]

To **abrogate** means to abolish or annul any law or provisions contrary to earlier law, and also applies to the cancellation or withdrawal of the contractual terms.

Zdolność do kierowania swoim postępowaniem (poczytalność) jest właściwością domniemaną, tzn. jest stanem właściwym dla każdego człowieka. Sąd, bądź prokuratura, może podejrzewać niepoczytalność, na podstawie uzyskanej wiedzy w trakcie postępowania. Wiedza, która podpowiada sądowi, bądź prokuratorowi, powzięcie uzasadnionych wątpliwości co do poczytalności osoby podejrzanej czy oskarżonej o popełnienie czynu zabronionego pochodzić może z różnych źródeł.

zdolność do płacenia podatków

zdolność rozpoznania znaczenia czynu

Zdolność rozpoznania znaczenia czynu w prawie karnym, jest postrzegana jako jeden z niezbędnych elementów niektórych przestępstw. Typowe prawo powszechnie przedstawia odpowiedzialność karną zazwyczaj poprzez łacińskie zdanie: „actus reus non facit reum nisi mens sit rea”, co oznacza, że: „czyn nie ponosi winy, dopóki umysł jest winny”. Tak więc, w jurysdykcji musi istnieć „actus reus”, czyli akt winy, któremu towarzyszy określony poziom świadomego umysłu aby stanowił przestępstwo, za które pozwany jest oskarżany.

Z zasady, odpowiedzialność karna nie dotyczy osoby, która nie posiadała psychicznej zdolności oceny czynu ale wyjątkiem są przestępstwa ściśle kryminalne. Jednakże, jeżeli czyn przestępczy jest popełniony celowo lub umowa jest celowo naruszona, to takie intencje mogą powiększyć zakres odpowiedzialności, jak również wysokość odszkodowań należnych powodowi. Dlatego mens rea odnosi się do psychicznego elementu przestępstwa, który towarzyszy „actus reus”. W niektórych jurysdykcjach, terminy mens rea and actus reus zostały zastąpione przez alternatywne terminologie tak, aby zastąpić niejasne łacińskie określenia prostymi i precyzyjnymi opartymi na miejscowych językach.

zdolność do pracy

osoba w pełni władz umysłowych

zdolny do, będący w stanie

zdolny do czynności prawnych
osoba pełnosprawna

Osoba pełnosprawna to osoba fizycznie zdolna do pracy lub do służby wojskowej. Często używa się tego określenia do opisanego osoby zdolnej do zarabiania na życie, a zatem do płacenia alimentów lub utrzymywania rodziny.

nadmierny, ponadnormatywny, nietypowy

nienormalne warunki życiowe
nietypowe zachowanie (osoby)

miejsce czyjegoś pobytu, siedziba

Siedziba to formalna nazwa miejsca, w którym ktoś żyje; czyjś dom.

prawo pobytu

znieść (uchylić)

znieść karę śmierci

abolicja, zniesienie

Abolicja to decyzja z dziedziny polityki prawa karnego polegająca na odstąpieniu od ścigania określonej kategorii przestępstw.

obalenie domniemania prawnego

Domniemania prawne wzruszalne można **obalić** dowodem przeciwnym; np. poprzez domniemanie niewinności i domniemanie dobrej wiary. Natomiast domniemania prawnego niewzruszalnego nie można obalić dowodem przeciwnym, jeżeli przesłanka jest prawdziwa, w związku z czym ten typ domniemywań prawnych jest już obecnie praktycznie niestosowany.

zniesienie ograniczeń

abolicja podatkowa

Abolicja podatkowa wiąże się zazwyczaj z koniecznością oddłużenia przedsiębiorstw i jest wprowadzana ustawą abolicyjną.

aborcja

Aborcja oznacza przerwanie ciąży w różny sposób, zanim płód zdoła utrzymać niezależne życie. Do roku 1973. w USA aborcja była uważana za przestępstwo (zarówno matki jak i lekarza), chyba że była przeprowadzona przez lekarzy w celu ochrony życia matki.

ograniczenie

ograniczenie przywileju

unieważnić, odwołać, znieść

uchylić derogację

abrogacja

Abrogacja to zniesienie, uchylenie lub anulowanie prawa lub jakiegoś ustalonego zwyczaju przez odpowiednie władze lub ciało decyzyjne, bez zastępowania go nową normą.

znieść, uchylić, unieważnić

To **abrogate** oznacza znieść, uchylić lub unieważnić jakieś prawo lub przepisy sprzeczne z wcześniejszym prawem, ma również zastosowanie do odwołania lub wycofania warunków umowy.

• **abscond** [æb'skɒnd]

To **abscond** means to leave the jurisdiction where the court or law enforcement agencies are located, to avoid servicing legal documents or arrest, or to escape with stolen property.

to abscond from justice

The prisoners who escaped from prison and absconded from justice are still at large.
Więźniowie, którzy uciekli z więzienia i ukryli się przed wymiarem sprawiedliwości, wciąż są na wolności.

• **absconder** [æb'skɒndə]

recapture of an absconder

• **absence** [ˈæbsens]

Absence is the time when a person is not in a particular place.

excused absence

The accused was acquitted due to absence / lack of evidence of guilt.

Oskarżony został uniewinniony z powodu braku dowodów winy.

• **absenteeism** [æbsen'ti:zəm]

Absenteeism is a state when someone is often absent from his / her work, duties etc.

• **absent** [ˈæbsənt]

to be absent from ...

They managed to steal while the employees were absent.

Udało im się dokonać kradzieży podczas nieobecności pracowników firmy.

• **absolute** [ˈæbsəlu:t]

absolute invalidity

• **absolution** [æbsə'lu:ʃn]

Absolution is the formal setting free of somebody from guilt, sentence or obligation.

absolution of a charge

• **absolve** [ə'so:lv]

to absolve sb from guilt

To **absolve somebody from guilt** means to set someone free from an obligation or the consequences of guilt.

to absolve sb from an obligation of ...

• **abstain** [əb'steɪn]

to abstain from voting

• **abstention** [əb'stenʃn]

a court order for abstention from staying at specified places – nakaz sądowy do powstrzymania się od przebywania w określonych miejscach

abstention doctrine

An **abstention doctrine** takes place when the Supreme Court refuses to enforce its federal constitutional jurisdiction or refuses to consider a state law issue arising from an appeal from a state court.

abstention from vote

• **abstract** [ˈæbrəkt]

An **abstract**, in general, is a summary of a record or document, such as an abstract of judgment or abstract of title to real property.

abstract from the title

An **abstract from the title** is a written report that shows the history of any change in ownership of a real estate and any claims against the property, such as easements on a real estate, loans for it, fiduciary agreements, mortgages, liens, judgments and taxes on this property.

abstract of the judgment

An **abstract of the judgment** is a written summary of the verdict in which it states what amount a losing party owes to the person who won the case (a court creditor), an interest rate to pay, court costs and any court orders that the losing party must fulfil.

• **abuse** [e'bjʊ:s]

Abuse is an offense directed against next of kin of the family and consists in physical or mental abuse on a person who is in a constant or transient relationship with a perpetrator or a minor or a disabled person due to their mental or physical condition. The essence of the offense is the perpetrator's advantage over the harmed party, which he / she cannot oppose. Therefore, it is not possible for two people to abuse each other at the same time (e.g. spouses).

abuse detection

abuse of another person's subordinate status
abuse of confidence

A delict of **abuse of confidence** is a common law tort under US law that protects private information that is passed on in secret. A claim for abuse of confidence usually requires information to be confidential, provided as confidential and disclosed to the detriment of the claimant.

abuse of discretion

uciec, zbiec

To **abscond** oznacza opuścić jurysdykcję, gdzie ma siedzibę sąd lub organy ścigania, które mogą taką osobę znaleźć, aby uniknąć doręczenia dokumentów prawnych lub aresztowania, albo też uciec z ukradzionym mieniem.

ucieć przed wymiarem sprawiedliwości (uniknąć poniesienia kary)

zbiegły więzień

ponowne ujęcie zbiegłego więźnia

brak, nieobecność

Nieobecność jest okresem czasu, kiedy określonej osoby nie ma w określonym miejscu.

nieobecność usprawiedliwiona

The accused was acquitted due to absence / lack of evidence of guilt.

Oskarżony został uniewinniony z powodu braku dowodów winy.

absencja (systematyczna)

Absencja jest stanem częstej nieobecności osoby w pracy lub w wykonywaniu jej obowiązków.

nieobecny

być nieobecny na ...

They managed to steal while the employees were absent.

Udało im się dokonać kradzieży podczas nieobecności pracowników firmy.

pełny, całkowity, bezwzględny

nieważność bezwzględna

oczyszczenie z, rozgrzeszenie

Oczyszczenie to formalne uwolnienie kogoś od winy, wyroku lub zobowiązania.

oczyszczenie z zarzutów

uwolnić, zwolnić

uwolnić kogoś od winy

Uwolnić kogoś od winy oznacza uwolnić kogoś od obowiązku poniesienia lub konsekwencji winy.

zwolnić kogoś z zobowiązania ...

wstrzymać się

wstrzymać się od głosowania

wstrzymanie / powstrzymanie się

a court order for abstention from staying at specified places – nakaz sądowy do powstrzymania się od przebywania w określonych miejscach

doktryna wstrzymująca się

Doktryna wstrzymująca się ma miejsce wtedy, gdy Sąd Najwyższy odmawia wykonania swojej federalnej jurysdykcji konstytucyjnej lub odmawia rozpatrzenia kwestii prawa stanowczego wynikającej z odwołania od sądu państwowego.

wstrzymanie się od głosu

wyciąg (urzędowy)

Wyciąg z dokumentu jest podsumowaniem wpisu lub dokumentu, na przykład streszczenia wyroku lub streszczenia tytułu własności nieruchomości.

wyciąg z tytułu hipotecznego

Wyciąg z tytułu hipotecznego to pisemny raport, który pokazuje historię każdej zmiany własności nieruchomości oraz wszelkie roszczenia wobec tej nieruchomości, takie jak służebność na nieruchomości, pożyczki na nią, umowy powiernicze, hipoteki, zastawy, wyroki i podatki od tej własności.

streszczenie wyroku

Streszczenie wyroku jest pisemnym streszczeniem wyroku, w którym stwierdza się, jaką kwotę strona przegrywająca jest winna osobie, która wygrała sprawę (wierzyciel sądowy), stopę odsetek do zapłacenia od kwoty orzeczenia, koszty sądowe i wszelkie nakazy sądu, które strona przegrywająca musi wypełnić.

1. nadużycie, znęcanie się, wyzwisko

2. nadużyć

Znęcanie się to występki skierowany przeciwko rodzinie i polega na fizycznym lub psychicznym znęcaniu się nad osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo małoletnim lub osobą niepełnosprawną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny. Do istoty przestępstwa należy przewaga sprawcy nad pokrzywdzonym, której nie może on się przeciwstawić. Dlatego nie jest możliwe wzajemne znęcanie się dwóch osób nad sobą w tym samym czasie (np. małżonków).

wykrycie nadużycia

nadużycie stosunku zależności
nadużycie zaufania

Delikt nadużycia zaufania jest w prawie Stanów Zjednoczonych czynem deliktowym opartym na prawie zwyczajowym, który chroni prywatne informacje, które są przekazywane w tajemnicy. Roszczenie o naruszenie zaufania zazwyczaj wymaga, aby informacje miały charakter poufny, które zostały przekazane jako poufne i ujawnione ze szkodą dla powoda.

nadużycie tajności / uznaniowości

Abuse of discretion is a statement that a trial judge made a mistake „clearly against reason and evidence” or against a binding law, during a trial or adjudication, or a conclusion that a person has not received a fair trial.

abuse of freedom of conscience and religion
abuse of law
abuse of legal right
abuse of power

Abuse of power is the criminal making use of one's post for personal gains. It involves the use of certain rights that are possessed by virtue of their position or even usurpation of rights in order to achieve usually a personal aim or to acquire material goods.

abuse of process

Abuse of process consists using a legal process for illegal, malicious or false actions. These include submitting false complaints, intimidation of the other party, submission of documents stating a lie, etc.

abuse of privileges

The **abuse of the privileges** is wrongful or unlawful misuse of power in one's duties, either at the expense of others or to the advantage of the abuser.

abuse of subjective rights

In civil law jurisdictions, the **abuse of subjective rights** (also known as the *Chicane prohibition*) is the exercise of a law solely for the purpose of causing stress or harm to another person, and the perpetrator is responsible for doing so.

abuse of the rules of procedure

Civil procedure is an area where the problem of the **abuse of the rules of procedure** is an issue of great importance as it concerns many legal aspects and institutions. National Councils of the Judiciary impose obligations on participants, according to which each participant in civil proceedings is obliged to act properly, honestly and in accordance with good faith and the principles of social coexistence, and this should be treated as a binding principle of civil procedure.

abuse of somebody's status / rights

abuse of the opportunities of somebody's post of profession – nadużycie stanowiska służbowego
assessment of the abuse of process

The **assessment of the abuse of process**, according to the instructions of the Supreme Court, must be made on the basis of the entirety of the circumstances of the case, and the result of this assessment is the conclusion, if the behaviour of the parties were guided by the intentions of the hindrance or extension of the process.

felony child abuse

Felony child abuse involves physical or mental abuse of a child, which may result in personal injury or psychological trauma.

physical abuse

to abuse your dominant position

to hurl abuses at sb

• **abuser** [e'bj:əsə]

child abuser

human rights abusers

• **abut** [e'bæt]

To **abut** means "to be adjacent"; for example, when two plots of a property are adjacent to each other.

• **acceleration** [əksele'reiʃn]

acceleration clause

An **acceleration clause** is a provision in a contract or a bill of exchange, that if any specific event occurs (such as failure to pay on time), then the entire amount due or other requirements are due immediately. This clause is most often used in promissory notes for the purchase of real estate.

acceleration of purchase

Acceleration of purchase is a situation when the acquisition (absolute ownership) of a share in real estate occurs, when installments for it are paid earlier than expected.

• **accept** [ek'sept]

To **accept** is to receive something with approval and intention to keep it. It often arises on the question of accepting a payment which is late or not complete, or accepting "the service" of delivery of legal papers.

• **accept** [ə'ksept]

accepted practice

to accept sb' apologize

to refuse to accept

• **acceptance** [ək'septəns]

An **acceptance** is an agreement to the terms of an offer and it converts the offer into a legally

Nadużycie uznaniowości to stwierdzenie, że sędzia procesowy popełnił błąd „wyraźnie przeciwko rozumowi i dowodom” lub przeciwko ustalonemu prawu, podczas procesu lub orzekania, lub jest to wniosek, że osoba nie otrzymała sprawiedliwego procesu sądowego.

nadużycie wolności sumienia i wyznania

nadużycie prawa

nadużycie prawa podmiotowego / uprawnienia

nadużycie władzy

Nadużycie władzy to przestępne wykorzystanie stanowiska pracy do celów prywatnych. Polega ono na wykorzystaniu pewnych praw, które posiadane są z racji zajmowanego przez siebie stanowiska lub nawet uzurpacji praw w celu osiągnięcia zazwyczaj osobistego celu bądź zdobycia dóbr materialnych.

nadużycie prawa procesowego (w celu przedłużenia postępowania)

Nadużycie prawa procesowego polega na wykorzystaniu procesu prawnego przez nielegalne, złośliwe lub fałszywe działania. Obejmują one składanie fałszywych skarg, zastraszanie drugiej strony, składanie dokumentów stwierdzających kłamstwo itp.

nadużycie uprawnień

Nadużycie uprawnień jest bezprawnym lub nadużyciem władzy w czyichś obowiązkach, kosztem innych osób lub na korzyść sprawcy.

nadużycie praw podmiotowego

W jurysdykcjach prawa cywilnego **nadużycie praw podmiotowych** (znane również jako *zakaz Chicane'a*) to wykonywanie prawa wyłącznie w celu spowodowania stresu lub krzywdy innej osoby a sprawca ponosi odpowiedzialność za takie działanie.

nadużycie praw procesowych

Postępowanie cywilne to dziedzina, w której problem **nadużycia praw procesowych** jest kwestią o dużym znaczeniu, ponieważ dotyczy wielu aspektów prawnych i instytucji. Krajowe Rady Sądownictwa nakładają na uczestników obowiązki, zgodnie z którymi każdy uczestnik postępowania cywilnego ma obowiązek postępować właściwie, uczciwie oraz zgodnie z dobrą wiarą i zasadami współżycia społecznego i należy to traktować jako wiążącą zasadę procedury cywilnej.

nadużycie uprawnień (p. *abuse of privileges*)

ocena nadużycia prawa procesowego

Ocena nadużycia prawa procesowego, zgodnie ze wskazówkami Sądu Najwyższego, musi być dokonywana na podstawie całokształtu okoliczności sprawy a skutkiem tej oceny ma być wniosek, czy zachowaniem strony kierują zamiary m.in. utrudnienia, czy przedłużenia procesu.

przestępstwo znęcania się nad dzieckiem

Przestępstwo znęcania się nad dzieckiem obejmuje znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad dzieckiem, czego skutkiem mogą być obrażenia ciała dziecka lub uraz psychiczny.

znęcanie się fizyczne

nadużyć swojej pozycji (*dominującej w hierarchii itp.*)

obrzucić kogoś wyzwiskami

osoba popełniająca nadużycie lub nadużywająca uprawnień

osoba molestująca dzieci

osoby łamiące prawa człowieka

graniczyć, przylegać

To **abut** oznacza „przylegać”; np. kiedy dwie działki nieruchomości stykają się ze sobą.

przyspieszenie

klauzula przyspieszająca

Klauzula przyspieszająca to zapis w umowie lub na wekslu, że jeśli nastąpi jakieś określone wydarzenie (np. niedokonanie płatności na czas), wówczas cała kwota należna lub inne wymagania są należne natychmiast. Klauzula ta znajduje się najczęściej w skryptach dłużnych z płatnościami ratalnymi na zakup nieruchomości.

przyspieszenie nabycia

Przyspieszenie nabycia to sytuacja, kiedy następuje nabycie (absolutna własność) udziału w nieruchomości, gdy raty spłaty za nią zostaną zapłacone wcześniej niż oczekiwano.

zaakceptować

Zaakceptować coś oznacza aprobatę czegoś po otrzymaniu, z intencją zachowania go. Często pojawia się w kwestii przyjęcia płatności, która jest opóźniona lub nie została zakończona lub zgadza się na „usługę” dostawy dokumentów prawnych.

przyjąć

przyjęty zwyczaj

przyjąć czyjeś przeprosiny

odmówić przyjęcia

przyjęcie, akcept, akceptacja, zgoda handlowa

Akcept jest zgodą na warunki oferty i przekształca ją w obowiązujący prawnie kontrakt pod

binding contract, provided certain other requirements are fulfilled.

An **acceptance** is receiving something from another entity with the intent to keep it, and stating that it was based on a previous agreement. It is also verbal or in writing agreeing to the terms of a contract, which is one of the requirements to show that there was the contract was done (an offer and an acceptance of that offer).

acceptance against documents
acceptance of a donation

It is customary that an organisation that receives a donation should inform the donor in the form of a letter that his / her **donation** has been **accepted** and appreciated, and should express thanks to the donor.

acceptance of a statement as proved
acceptance of an inheritance

An **acceptance of an inheritance** is a declaration by means of which a successor expresses his or her wish to become the heir of the deceased person.

acceptance of an inheritance with the benefit of inventory – przyjęcie spadku z dobrodziejstwem inwentarza

Before an **acceptance of an inheritance with the benefit of inventory** it is necessary to determine what is the estate of the deceased, and whether he / she has left inheritance debts and in what amount, because the heir is responsible for debts in proportion to the assets left by the deceased.

acceptance of depositions
acceptance of promise of unlawful profit

An **acceptance of promise of unlawful profit** is to accept that benefit in any form. Granting of such promise consists in providing it in any way to a person performing a public function in connection with the performed function, and it is an offence punishable by prison.

acceptance of service

An **acceptance of service** is an agreement by a defendant or his / her attorney, which must be in writing, in a legal action to accept a complaint or other petition (divorce papers etc.).

tacit acceptance

A **tacit acceptance** means: "accepted unless objected" and it is the opposite of the previous position of "rejected unless accepted". In the event of a tacit acceptance, the resolution shall be adopted within the agreed period of adoption, unless several contracting parties object to it.

unlawful acceptance of profit

An **unlawful acceptance of profit** is any good that satisfies a specific need; it can be simple money, but also any other benefit, which value can be expressed in money; e.g. a loan granted on preferential terms, donation, assignment of receivables, debt relief, winning a tender, etc.

unreserved acceptance of an inheritance

An **unreserved acceptance of an inheritance** occurs after the expiry of the testamentary claim period, and this simple acceptance of inheritance covers both the assets and liabilities of the estate.

• **access** [ˈæksɛs]

Access to a real estate is the right and ability to get and use the property. In a marriage, it is the possibility of a husband's sexual relations with his wife.

access device
access to credit
to bar the access to ...
to gain access to the files of ...
to get access to ...
to have access to children
to have an unobstructed access to ...

• **accession** [ˌæksɪˈʃən]

In property law, **accession** is a way of acquiring property that involves the addition of value to such property by way of labour or the addition of new materials. For example, a person who owns a property on a river delta also takes ownership of any additional land that builds up along the riverbank.

In commercial law **accession** includes goods that are physically linked with other goods in such a way that the identity of the original goods is not lost; e.g. adding new elements to the car.

accession to a contract
act of accession

• **accessory** [ˌæksɪˈsɔːri]

Accessory in civil law is a particular dependency of one right on another, causing that these rights cannot exist without each other; for example a lien and a mortgage are accessory in relation to the claim which they hedge.

An **accessory** is a person who helps in committing a crime, but doing only secondary tasks in it; for example driving a car during an escape, delivering a weapon, providing an alibi or hiding a criminal after making a crime.

warunkiem, że będą spełnione również inne wymagania.

Akceptacja polega na otrzymaniu czegoś od innego podmiotu z zamiarem zachowania go i wykazaniu, że było to oparte na poprzedniej umowie. Jest to również ustne lub pisemne wyrażenie zgody na warunki umowy, co jest jednym z wymogów wykazania, że umowa była dokonana (oferta i przyjęcie tej oferty).

akcept w zamian za dokumenty
przyjęcie darowizny

Jest zwyczajowo przyjęte, że organizacja, która otrzymuje darowiznę, powinna przekazać darczyńcy informację w formie listu, że jego **darowizna** została **przyjęta** i doceniona oraz przekazać podziękowania temu darczyńcy.

uznanie zeznania za udowodnione
przyjęcie spadku

Przyjęcie spadku to oświadczenie, w którym spadkobierca wyraża chęć zostania spadkobiercą osoby zmarłej.

Przed **przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza** trzeba ustalić, jaki jest majątek zmarłego i czy pozostawił po sobie długie spadkowe oraz w jakiej wysokości, ponieważ spadkobierca odpowiada za zadłużenia w proporcjonalnej wysokości do pozostawionych przez zmarłego aktywów.

przyjęcie zeznań
przyjęcie obietnicy udzielenia korzyści

Przyjęcie obietnicy udzielenia korzyści to akceptacja tej korzyści w dowolnej formie. Udzielenie korzyści polega na dostarczeniu jej w jakikolwiek sposób osobie pełniącej funkcję publiczną, w związku z pełnioną przez nią funkcją i jest to przestępstwem karanym więzieniem.

przyjęcie pozwu

Akceptacja usługi jest zgodą pozwanego lub jego pełnomocnika, która musi być na piśmie, w postępowaniu sądowym w celu przyjęcia skargi lub innej petycji (dokumenty rozwodowe itp.).

akceptacja milcząca

Akceptacja milcząca oznacza: „zaakceptowano, chyba że wyrażono sprzeciw” i jest to przeciwieństwo wcześniejszego stanowiska; „odrzucone, chyba że zaakceptowane”. W przypadku milczącej akceptacji uchwała jest przyjmowana w uzgodnionym terminie od przyjęcia, chyba że sprzeciwi się temu kilka umawiających się stron.

nielegalne przyjęcie korzyści materialnej

Nielegalne przyjęcie korzyści materialnej to każde dobro zaspokajające określoną potrzebę; mogą to być po prostu pieniądze ale także każde inne świadczenie, którego wartość da się wyrazić w pieniądzu; np. pożyczka udzielona na preferencyjnych warunkach, darowizna, cesja wierzytelności, zwolnienie z długu, wygranie przetargu itp.

proste przyjęcie spadku

Proste przyjęcie spadku następuje po upływie terminu przysługującego na składanie roszczeń testamentowych i to proste przyjęcie spadku obejmuje zarówno aktywa jak i pasywa spadkowe.

dostęp, możliwość dostępu

Dostęp do nieruchomości to prawo i możliwość dotarcia i korzystania z tej nieruchomości. W małżeństwie **dostęp** to możliwość stosunków seksualnych męża ze swoją żoną.

instrument dostępu do konta (karta lub kod)
dostęp do kredytu
uniemożliwić dostęp do ...
dostać wgląd w jakieś akta
zdobyć / otrzymać dostęp do ...
mieć dostęp do dzieci (gwarantowany sądownie)
mieć swobodny dostęp do ...

przystąpienie, akcesją, wartość dodana

W prawie majątkowym **wartość dodana** jest sposobem na nabycie nieruchomości, które polega na dodaniu wartości do takiej nieruchomości poprzez pracę lub dodanie nowych składników lub materiałów. Na przykład osoba, która jest właścicielem nieruchomości w delcie rzeki, nabywa również prawo własności do nowych obszarów łąd jakie powstają wzdłuż brzegu.

W prawie handlowym „**wartość dodana**” obejmuje towary, które są fizycznie połączone z innymi towarami w taki sposób, że tożsamość oryginalnych towarów nie jest utracona; np. dodanie nowych elementów do samochodu.

przystąpienie do umowy
akt przyjęcia

1. akcesoryjność

2. poplecznik

3. akcesoryjny, pomocniczy

Akcesoryjność, w prawie cywilnym to szczególna zależność jednego prawa od drugiego, powodująca, że prawa te nie mogą istnieć bez siebie; np. prawo zastawu i hipoteka są akcesoryjne w stosunku do wierzytelności, którą zabezpieczają.

Poplecznik to osoba, która pomaga w popełnieniu przestępstwa, ale spełniając w nim drugorzędne zadania; np. prowadząc samochód podczas ucieczki, dostarczając broń, zapewniając alibi lub ukrywając przestępcę po doko-

accessory character of criminal liability

An **accessory character of criminal liability** is the dependence of the responsibility of a cooperating perpetrator, on the commission of the crime by the perpetrator.

accessory guilt

An **accessory guilt** is an accomplice guilt, which means that a person who was even only present when committing a crime, is recognised as a co-perpetrator of the crime.

accession to a contract

• **accident** ['æksɪdənt]

accident at work

An **accident at work** is a sudden event, caused by an external cause, causing injury or death, which occurred in connection with work, while an employee performs ordinary activities resulting from the employment relationship, also while an employee remains at an employer's disposal; for example being on the way between an employee's residence and a place of work.

accident of relatively small importance
accident while on duty

collective accident at work

An accident involving at least two people is considered a **collective accident at work**. The employer is obliged to immediately notify the competent labour inspector and the public prosecutor of a fatal, serious or collective accident at work, and of any other accident that caused the above-mentioned effects related to work, if it can be considered an accident at work.

inevitable accident

An **inevitable accident** is one which was not intended and which under all circumstances could not be foreseen or prevented by taking reasonable precautions. This term is used in defense of a claim for negligence.

occupational accident
particularly grave accident
traffic / road accident

• **accidental** [æksɪ'dentl]

accidental death

An **accidental death** is an unnatural death caused by an accident such as a slip, fall, collision or accidental poisoning. Accidental deaths are distinguished from deaths by natural causes (disease) and from deliberate killings and suicides.

accidental fire
accidental killing

An **accidental killing** is a situation of manslaughter if the whole event was illegal, or an accidental manslaughter resulting from unreasonable conduct.

accidental loss of a thing
accidental loss or damage

A person taking the item to use is responsible for **accidental loss or damage** of this item if he / she uses it in a manner that is contrary to the contract or its properties, or if he / she is not authorised by the contract or forced by circumstances to entrust this thing to another person, and the thing would not be lost or damaged if he / she used it properly or if he / she kept it. (CC)

• **accommodation** [əko'mo'deɪʃn]

An **accommodation** is a favour done without compensation (pay or consideration); such as a signature guaranteeing payment of a debt, sometimes called an accommodation endorsement.

• **accommodations** [ə'kɒmɒdeɪʃnz]

quartered accommodations

• **accomplice** [e'kæmpɪs]

An **accomplice** is someone who helps in committing a crime and, unlike the main perpetrator, does not necessarily have to be present when committing a crime but can help in other ways; for example, can keep the guard in front of the building, terrorise guards or beat off victims of an assault.

• **accomplishment** [ə'kɒmplɪʃmənt]

accomplishment of formalities

• **accordance** [ə'kɔ:dəns]

to act in accordance with the law

• **according** [ə'kɔ:dɪŋ]

according to tax law
to do sth according to plan

The will will be executed according to the deceased' will.
Testament zostanie wykonany zgodnie z wolą zmarłego.

According to what the eye witness said ...
Według tego co powiedział świadek naoczny ...

niając alibi lub ukrywając przestępcę po dokonaniu przestępstwa.

akcesoryjność odpowiedzialności karnej

Akcesoryjność odpowiedzialności karnej to uzależnienie odpowiedzialności osoby współdziałającej od popełnienia przestępstwa przez sprawcę.

wina akcesoryjna

Wina akcesoryjna to wina współsprawcza, czyli że osoba będąca nawet tylko obecna przy popełnieniu przestępstwa, jest uznawana jako współuczestnik popełnienia przestępstwa.

przystąpienie do umowy

wypadek

wypadek przy pracy

Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie, wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą, podczas wykonywania przez pracownika zwykłych czynności wynikających ze stosunku pracy, także w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy; na przykład będąc w drodze między miejscem zamieszkania a miejscem wykonywania pracy.

wypadek mniejszej wagi
wypadek podczas wykonywania czynności służbowych

zbiorowy wypadek przy pracy

Za **zbiorowy wypadek przy pracy** uważa się wypadek, któremu uległy co najmniej dwie osoby. Pracodawca jest zobowiązany niezwłocznie zawiadomić właściwego inspektora pracy i prokuratora o śmiertelnym, ciężkim lub zbiorowym wypadku przy pracy oraz o każdym innym wypadku, który wywołał wymienione skutki, mającym związek z pracą, jeżeli może być uznany za wypadek przy pracy.

nieunikniony wypadek

Nieunikniony wypadek to taki, który nie był zamierzony i którego w każdych okolicznościach nie można było przewidzieć ani zapobiec stosując rozsądne środki ostrożności. Określenie to jest stosowane podczas obrony przed roszczeniem o zaniedbanie.

wypadek w pracy
szczególnie ciężki wypadek
wypadek drogowy

przypadkowy

przypadkowa śmierć

Przypadkowa śmierć to nienaturalna śmierć spowodowana wypadkiem; takim jak poślizgnięcie się, upadek, kolizja drogowa lub przypadkowe zatrucie. Przypadkowe zgony odróżnia się od śmierci z przyczyn naturalnych (choroba) oraz od umyślnych zabójstw i samobójstw.

przypadkowa wymiana ognia
zabójstwo przypadkowe

Zabójstwo przypadkowe to sytuacja nieumyślnego spowodowania śmierci, jeśli zdarzenie było niezgodne z prawem lub przypadkowa spowodowanie śmierci, wynikające z powodu nierozsądnego zachowania.

przypadkowa utrata rzeczy
przypadkowa utrata lub uszkodzenie

Osoba biorąca rzecz do używania jest odpowiedzialna za **przypadkową utratę lub uszkodzenie** tej rzeczy, jeżeli używa jej w sposób sprzeczny z umową albo z właściwościami lub z przeznaczeniem albo gdy nie będąc do tego upoważniona przez umowę ani zmuszona przez okoliczności, powierza tę rzecz innej osobie a ta rzecz nie byłaby uległa utracie lub uszkodzeniu, gdyby osoba ta używała jej w sposób właściwy albo gdyby ją zachowała u siebie. (KC)

uzgodnienia (między pokłóconymi stronami), **ugoda**, **porozumienie**

Gwarancja ugody to przysługa dana bez wynagrodzenia; na przykład podpis gwarantujący spłatę długu, czasami nazywany potwierdzeniem spłaty.

zakwaterowanie

mieszkanie kwaterunkowe

wspólnik w przestępstwie, współsprawca

Współsprawcą jest ktoś, kto pomaga w popełnieniu przestępstwa i, w przeciwieństwie do głównego sprawcy, niekoniecznie musi być obecny podczas popełnienia przestępstwa ale może pomagać w inny sposób; na przykład trzymać wartę przed budynkiem, terrorizować strażników lub pobić ofiary napaści.

dopełnienie

dopełnienie formalności

zgodnie z

postąpić zgodnie z prawem

według, zgodnie z

zgodnie z przepisami podatkowymi
zrobić coś zgodnie z planem

• **account** [ə'kaunt]

accounts receivable

Accounts receivable are cash amounts due to a company or an entrepreneur from customers. In general, the receivables refer to the total amount due and are taken into account when calculating the value of the enterprise or the company's problems in paying off its own debts.

account stated

An **account stated** is a financial statement made between the creditor and the debtor or person who is the seller of a thing and the person who owns the money, that the amount stated is due from a given date.

• **accountability** [əkauntə'bɪlɪti]

Accountability in law is the ability to recognise by a person the significance of the alleged offense and to guide his / her conduct. The court or the prosecutor may suspect inaccountability (insanity) basing on knowledge obtained during the procedure and may take reasonable doubts about the inaccountability of a person suspected or accused. Someone's accountability usually exam two psychiatrists (in petty offence cases one) and base it on the forensic-psychiatric audit, and it can be maintained, reduced significantly or excluded; if the accountability is normal, it does not require justifying.

accountability index
diminished accountability

In criminal law, **diminished accountability** (or diminished capacity) is a potential defense by excuse of which defendants argue that although they broke the law, they should not be held fully criminally liable for doing so, as their mental functions were diminished or impaired.

removal of one's accountability

The **removal of one's accountability** is usually taken up in relation to a deed which was done as a result of psychotic experiences or by a disturbance of consciousness, otherwise may be stated on the grounds of other pathologies, which manifested themselves during the particular period of time; such as affective liability. Accountability applies only to the time of the alleged offense, which means that the person who later would behave differently in a situation similar to that which took place in the period covered by the charges, could be evaluated as insane or of a much diminished accountability, although during the forensic-psychiatric examination he / she understands the importance of his / her alleged act.

• **accredit** [ə'kredit]

• **accreditation** [əkredɪ'teɪʃn]

In legal terms, **accreditation** is a procedure in which an authorised body issues a declaration that a specific entity is competent to perform specific tasks. In international law, accreditation may mean the appointment of a person to the head of the diplomatic mission to the head of the receiving country, the minister of foreign affairs or an international organisation, or the official recognition of a diplomatic representative (not only the head of the mission, but also a member of the diplomatic staff) of the sending State as exercising his functions in the receiving State.

• **accredited** [ə'kredɪtɪd]

accredited representative

• **accretion** [e'kreɪʃn]

Accretion is an additional increase in the real value of land on the bank of a river, lake or sea by the movements of water that deposits the soil on the shoreline and is called the gift of Mother Nature to the landowner. It in a testamentary law means, that the beneficiary of the person who died, receives more wealth than the testator was going to give.

• **accrue** [e'kru:]

To **accrue** means increasing or enlarging, such as interest on debt or investments that are still accumulating. In law, this means getting the right to file a lawsuit. For example, the right to sue a contract is only used in the event of a breach of a contract (and not only from the suspicion that it may be violated).

• **accumulate** [ə'kjʊ:mjuleɪt]

to accumulate the necessary votes

• **accusation** [ækju:'zeɪʃən]

An **accusation** is a statement that someone has done something wrong, but it can also be a part of a formal accusation by a prosecutor.

false accusation

A **false accusation** is a crime which involves reporting to law enforcement agencies or to a court of an alleged offense, misdemeanor or other offense committed by another person, in a situation when the crime was not actually committed or if the violation was committed by someone other than the person indicated by a false accuser.

groundless accusation

rozliczenie, konto

należności finansowe

Należności finansowe to kwoty pieniężne należne przedsiębiorstwu lub przedsiębiorcy od klientów. Ogólnie rzecz biorąc, należności odnoszą się do całkowitej należnej kwoty i są brane pod uwagę przy obliczaniu wartości przedsiębiorstwa lub problemów przedsiębiorstwa w spłacaniu własnych długów.

oświadczenie finansowe

Oświadczenie finansowe to oświadczenie złożone między wierzycielem a dłużnikiem lub osobą, która jest sprzedawcą jakiejś rzeczy a osobą, która jest winna sprzedającemu pieniądze, że dana kwota jest jej należna od określonej daty.

poczytalność

Poczytalność w ujęciu prawnym to zdolność do rozpoznania znaczenia zarzucanego danej osobie czynu i pokierowania swoim postępowaniem. Sąd lub prokuratura może podejrzewać niepoczytalność na podstawie wiedzy uzyskanej w trakcie postępowania i może powziąć uzasadnione wątpliwości co do poczytalności osoby podejrzanej czy oskarżonej. Poczytalność ocenia zwykle dwóch lekarzy psychiatrów (w sprawach o wykroczenia jeden), na podstawie przeprowadzonego badania sądowo-psychiatrycznego i może być ona zachowana, ograniczona w znacznym stopniu, bądź zniesiona; zachowana poczytalność nie wymaga uzasadnienia.

wskaźnik poziomu odpowiedzialności społecznej
ograniczona poczytalność

W prawie karnym **ograniczona poczytalność** jest sposobem na obronę, za pomocą której oskarżeni twierdzą, że chociaż złamali prawo, nie powinni być za to pociągani do pełnej odpowiedzialności karnej, ponieważ ich funkcje umysłowe zostały ograniczone w chwili popełnienia czynu.

zniesienie poczytalności

Zniesienie poczytalności ma miejsce zwykle w odniesieniu do czynu, który był dokonany w wyniku doznań psychotycznych albo wskutek zaburzeń świadomości, poza tym może zostać orzeczone na podstawie innych patologii ujawniających się w czasie objętym zarzutem; jak na przykład labilności afektywnej. Poczytalność dotyczy tylko czasu zarzucanego czynu, oznacza to, że osoba, która w późniejszym czasie zachowałaby się inaczej w sytuacji podobnej do tej, która miała miejsce w okresie objętym zarzutem, może być opiniowana jako niepoczytalna lub o znacznie ograniczonej poczytalności, choć w trakcie badania sądowo-psychiatrycznego rozumie znaczenie zarzucanego jej czynu.

akredytować

akredytacja

W ujęciu prawnym **akredytacja** oznacza postępowanie, w którym upoważniona jednostka wydaje oświadczenie, że określony podmiot jest kompetentny do wykonywania określonych zadań. W prawie międzynarodowym akredytacja może oznacza ustanowienie danej osoby szefem misji dyplomatycznej przy głowie państwa przyjmującego, ministrze spraw zagranicznych lub organizacji międzynarodowej lub oficjalne uznanie przedstawiciela dyplomatycznego (nie tylko szefa misji, ale także członka personelu dyplomatycznego) państwa wysyłającego za pełniącego swoje funkcje w państwie przyjmującym.

akredytowany, upelnomocniony

upelnomocniony przedstawiciel

akrecja, dodatkowy wzrost

Akrecja to dodatkowy wzrost rzeczywistej wartości ziemi na brzegu rzeki, jeziora lub morza przez ruchy wody, która osadza glebę na linii brzegowej i jest nazywana darem Matki Natury dla właściciela ziemi. W prawie testamentowym oznacza, że beneficjent osoby, która zmarła, dostaje więcej majątku niż testator miał zamiar dać.

narastać

Narastać oznacza wzrost lub powiększenie, takie jak odsetki od długu lub inwestycji, które nadal się kumulują. W prawie oznacza to uzyskanie prawa do wniesienia pozwu. Na przykład prawo do pozywania kontraktu jest wykorzystywane tylko w przypadku naruszenia umowy (a nie tylko z podejrzenia, że może zostać naruszone).

zgrupować, nagromadzić

zgrupować niezbędną ilość głosów

oskarżenie (czyjeś)

Oskarżeniem jest stwierdzenie, że ktoś zrobił coś złego, ale może to być również częścią formalnego oskarżenia przez prokuratora.

falszywe oskarżenie

Falszywe oskarżenie to przestępstwo, polegające na zgłoszeniu organom ścigania lub do sądu rzekomego popełnienia przestępstwa, wykroczenia lub innego rodzaju przewinienia przez inną osobę w sytuacji, gdy w rzeczywistości do naruszenia prawa w ogóle nie doszło, lub gdy naruszenia tego dopuściła się inna osoba, niż wskazana przez fałszywie oskarżającego.

bezpodstawne oskarżenie

A **groundless accusation** is a situation in which an alleged perpetrator is charged with allegations which, based on the factual or legal status, are unfounded; that is, that the perpetrator cannot be attributed to the alleged crime. This may be the case, in particular, when the evidence is misjudged by law enforcement authorities or when all the circumstances of the case are not taken into account.

offence prosecuted under private accusation

An **offense prosecuted under private prosecution** is a form of criminal prosecution initiated at the request of the victim or his / her representative and subject to termination if the victim reconciles with the accused and because the prosecution is supported by the victim, in this sense it is considered to be under private prosecution.

wrongful accusation

• **accuse** [ə'kjuz]

to accuse sb of theft

• **accused** [ə'kjuzd]

The **accused** is a person who is on trial in a lawcourt.

accused's absconding

The accused pleaded / didn't plead guilty.
Oskarżony przyznał się / nie przyznał się do winy.

• **accuser** [ə'kjuzə]

An **accuser** is a person who claims that another person has done something wrong, particularly in the aspect of committing a crime.

• **achieve** [ə'tʃi:v]

to achieve the intended result

• **achievement** [ə'tʃi:vmənt]

somebody's achievements in ...

• **acknowledge** [ək'nɔ:lɪdʒ]

To **acknowledge** generally means to admit to something or agree with something. It is also possible to acknowledge that something is true at a notary or at a state official, such as a legal act, a lease or a power of attorney, to certify that it is legal and suitable for execution.

to acknowledge a statement to be true

• **acknowledgement** [ək'nɔ:lɪdʒmənt]

An **acknowledgment** is the section at the end of a document in which a notary public states that a signer of the document actually signed it.

acknowledgment of debt

letter of acknowledgment

nullity of acknowledgement of fathering a child born out of wedlock – nieważność uznania

to annul the acknowledgement of parenting a child – unieważnić uznanie dziecka

A person concerned may **to annul the acknowledgement of parenting a child**; ie., both a presumed father and a mother can request annulment within one year of the child's recognition, while the child can do so within three years of reaching the age of majority, but this can only be done by a legal action.

• **acquaint** [ə'kweɪnt]

to acquaint the suspect with gathered evidence on the proceedings – zaznajomić podejrzanego ze zgromadzonymi materiałami w postępowaniu

• **acquaintance** [ə'kwetəns]

passing acquaintance

• **acquiescence** [ækwi'sens]

An **acquiescence** is the act of accepting or agreeing to something often unwillingly, under pressure etc.

• **acquire** [e'kwaɪə]

acquired rights

The principle of protection of **acquired rights** results from the principle of a democratic state ruled by law. This principle ensures protection of subjective rights, both public and private, acquired by way of specific decisions granting benefits, as well as rights acquired in abstracto (in accordance with the Act before submitting an application for granting them). The protection of acquired rights concerns both property rights and various types of subjective rights; including those that do not have a constitutional basis.

acquiring company

• **acquirement** [e'kwaɪəmənt]

Acquirement is the acquiring of the right to property or other property rights in any manner provided for by law; e.g. by contract, inheritance, etc. Acquirement is a word used almost exclusively in legal language.

acquirement by way of inheritance

acquirement in good / bad faith

It is possible to usucapt a property in **bad faith**, spontaneously and continuously for 30 years. **Good faith** possession shortens the time needed to **acquire** real estate by prescription to 20 years. This possession in good faith, however, must be proved.

acquirement mortis causa

Bezpodstawne oskarżenie to sytuacja, kiedy domniemanemu sprawcy postawione są zarzuty, które w oparciu o stan faktyczny lub prawny nie mają racji bytu; czyli że sprawcy nie sposób przypisać przestępstwa, które zostało mu zarzucane. Może to mieć miejsce zwłaszcza w przypadku błędnej oceny materiału dowodowego przez organy ścigania, bądź nieuwzględnienia wszystkich okoliczności sprawy.

przestępstwo ścigane z oskarżenia prywatnego

Przestępstwo ścigane z oskarżenia prywatnego jest formą ścigania karnego wszczętego na wniosek pokrzywdzonego lub jego przedstawiciela i podlegającego wygaśnięciu w przypadku pogodzenia się pokrzywdzonego z oskarżonym a ponieważ oskarżenie popiera ofiara, więc w tym sensie jest uważane za ścigane z oskarżenia prywatnego.

niesłuszne oskarżenie

oskarżyć

oskarżyć kogoś o kradzież

pod sądny, oskarżony

Oskarżony jest osobą, która jest sądzona w sądzie.

ucieczka oskarżonego

oskarżyciel (osoba oskarżająca)

Oskarżyciel to osoba, która twierdzi, że inna osoba zrobiła coś złego, szczególnie w aspekcie popełnienia przestępstwa.

osiągnąć

osiągnąć zamierzony efekt

dokonanie, osiągnięcie

czyjeś dokonania w dziedzinie ...

uznać, potwierdzić, przyjąć coś do wiadomości

Potwierdzić, to ogólnie oznacza przyznać się do czegoś lub zgodzić się z czymś. Można też formalnie potwierdzić, że coś jest prawdziwe u notariusza lub urzędnika administracji państwowej, poprzez dokument taki jak akt prawny, dzierżawa lub pełnomocnictwo aby poświadczyć, że jest on legalny i nadaje się do wykonania.

uznać stwierdzenie za prawdziwe

uznanie, potwierdzenie

Potwierdzenie to ustęp na końcu dokumentu, w którym notariusz potwierdza, że podpisujący dokument faktycznie go podpisał.

uznanie długu

list potwierdzający odbiór

out of wedlock – nieważność uznania

nieślubnego dziecka

to annul the acknowledgement of parenting a child – unieważnić uznanie dziecka

Można **unieważnić uznanie dziecka** przez zainteresowaną osobę; tzn. zarówno domniemany ojciec jak i matka mogą żądać unieważnienia w ciągu roku od uznania dziecka, natomiast dziecko może to zrobić w ciągu trzech lat od osiągnięcia pełnoletności, ale można to uczynić wyłącznie na drodze sądowej.

zaznajomić

to acquaint the suspect with gathered evidence on the proceedings – zaznajomić podejrzanego ze zgromadzonymi materiałami w postępowaniu

znajomość (z innymi osobami)

przygodna znajomość

formalne przyzwolenie, zgoda

Acquiescence to akt akceptacji, formalnego przyzwolenia lub zgody na coś, często niechętnie, pod presją itp.

nabyć, przejąć

prawa nabyte

Zasada ochrony **praw nabytych** wynika z zasady demokratycznego państwa prawnego. Zasada ta zapewnia ochronę praw podmiotowych; zarówno publicznych jak i prywatnych, nabytych w drodze skonkretyzowanych decyzji, przyznających świadczenia, jak i praw nabytych in abstracto (zgodnie z ustawą przed zgłoszeniem wniosku o ich przyznanie). Ochrona praw nabytych dotyczy zarówno praw majątkowych, jak i różnego rodzaju praw podmiotowych; także takich, które nie mają podstawy konstytucyjnej.

firma przejmująca w ramach przejęcia

nabycie

Nabycie to uzyskanie prawa własności lub innego prawa majątkowego w każdy sposób przewidziany prawem; np. w drodze umowy, dziedziczenia itp. Nabycie jest słowem używanym prawie wyłącznie w języku prawniczym.

nabycie w drodze dziedziczenia

nabycie w dobrej / złej wierze

Można **zasiedzieć nieruchomość** posiadając ją w **złej wierze**, samoistnie i nieprzerwanie przez 30 lat. Posiadanie w **dobrej wierze** skraca czas potrzebny do **nabycia** nieruchomości przez zasiedzenie do 20 lat. To posiadanie w dobrej wierze trzeba jednak udowodnić.

nabycie na skutek śmierci

• **acquirer** [ə'kwaiə:]

acquirer of property rights

• **acquisition** [ækwi'ziʃn]

An **acquisition** in economy and law means a takeover of a company. The results and cash flows of the acquired company are brought into the group accounts only from the date of the acquisition and the financial figures for the previous period for the reporting entity cannot be adjusted. The difference between the fair value of the net identifiable assets acquired and the fair value of the purchase consideration is real goodwill of a company.

- acquisition date
- acquisition inter vivos
- acquisition of a subsidiary
- acquisition of citizenship
- acquisition of primary rights
- acquisition of property
- acquisition of shares
- acquisition of the ownership of a movable res nullius
- acquisition of the ownership of natural proceeds
- acquisition of the right to ...
- acquisition tax on of property rights
- compulsory acquisition

A compulsory acquisition (sometimes also called *resumption*) occurs when the government acquires land or property from individuals or other entities for public purposes such as building roads or rail infrastructure.

constitutive acquisition

A **constitutive acquisition** is a purchase which consists in the fact that a subjective right arises simultaneously with it and may occur in three situations:

1. In the case of original acquisition, under special provisions, independent of the prior existence of the right; e.g. writing a piece of work creates a new subjective copyright, which is acquired by the author of the work.
2. On a derivative acquisition subject to the prior existence of the right, the buyer then obtains, pursuant to the Act, a subjective right in a changed and narrower scope.
3. In the case of a derivative purchase, the seller may himself / herself, from their subjective right, establish a narrower scope of this right and may transfer this narrower scope to the buyer.

evidence of acquisition of ownership rights to property

original / derivative acquisition of the right

The **original acquisition of the right** is the acquisition of a subjective right by itself and takes place in situations in which previously no subjective right existed at all; e.g. the acquisition of ownership of a movable property by appropriation (concerning no one's property), creation of a literary or scientific work or such subjective right, someone had previously had, but the acquisition of this right was without the will of the predecessor and by virtue of events specified by the statute; e.g. in the event of the possession of things, expropriation, nationalisation, etc. A primary acquisition leads to the right without encumbrance, unless specific provisions provide otherwise.

original / derivative acquisition of a territory
substantial share acquisition
translative acquisition

A **translative acquisition** is an acquisition in which the acquirer obtains an unchanged right; which means that there is a transfer of rights from the property of one person to the property of another one in an unchanged form.

Acquisition of state owned assets in privatization process may be a field for fraud.

Nabycie majątku państwowego w procesie prywatyzacji może być polem do nadużyć.

• **acquit** [ə'kwɪt]

To **acquit** somebody of charges means that it was decided officially in a law court that someone is not guilty of a particular crime.

to acquit sb of charges
to be acquitted

• **acquittal** [ə'kwɪtɪl]

acquittal because of insufficient evidence

acquittal of the accused
acquittal on the basis of a provocation

judgement of acquittal

The **judgement of acquittal** is conclusive if the person against whom the indictment was brought, did not commit the alleged act or there was no sufficient data justifying the suspicion it was committed by that person, or that the alleged act did not contain the features of a criminal offence.

outright acquittal

A verdict to find the accused innocent is an **outright acquittal** and this occurs at a hearing at which a jury (or a judge, if it is a trial) concludes that the accusation has not proven the accused guilty beyond reasonable doubt.

• **act** [ækt]

1. An **act** as a human behaviour resulting from an impulse is a psychologically directed activity

nabywca

nabywca praw majątkowych

nabycie, przejęcie, pozyskanie, pozyskiwanie

Przejęcie w języku ekonomicznym i prawniczym oznacza nabycie spółki na własność. Wyniki i przepływy pieniężne spółki nabywanej są ujmowane w księgowości dopiero od dnia przejęcia / nabycia a wszelkie poprzednie wyniki finansowe tejże spółki nie mogą być skorygowane. Różnica pomiędzy wartością godziwą netto możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i wartością godziwą nabycia jest prawdziwą wartością nabywanej firmy.

- data przejęcia
- nabycie za życia
- przejęcie jednostki zależnej
- nabycie obywatelstwa
- nabycie praw macierzystych
- nabycie majątku / praw majątkowych
- nabycie akcji własnych
- nabycie własności ruchomości niczyjej
- nabycie własności pożytków naturalnych
- nabycie uprawnienia do ...
- podatek od nabycia praw majątkowych
- wykup przymusowy

Wykup przymusowy ma miejsce wtedy, gdy rząd nabywa grunty lub nieruchomości od osób fizycznych lub innych jednostek na cele publiczne, takie jak budowa dróg lub infrastruktura kolejowa.

nabycie konstytutywne

Nabycie konstytutywne to nabycie, które polega na tym, że jednocześnie z nim powstaje prawo podmiotowe i może występować w trzech sytuacjach:

1. Przy nabyciu pierwotnym niezależnym na mocy szczególnych przepisów od uprzedniego istnienia prawa; np. napisanie utworu powoduje powstanie nowego prawa podmiotowego autorskiego, które nabywa autor tego utworu.
2. Przy nabyciu pochodnym uzależnionym od uprzedniego istnienia prawa; nabywca uzyskuje wtedy z mocy ustawy prawo podmiotowe o zmienionym i węższym zakresie.
3. Przy nabyciu pochodnym zbywający może sam, z przysługującego mu prawa podmiotowego ustanowić węższy zakres tego prawa i ten węższy zakres może przenieść na nabywcę.

evidence of acquisition of ownership rights to property

nabycie prawa pierwotne / pochodne

Nabycie pierwotne to nabycie prawa podmiotowego samodzielnie i odbywa się w sytuacjach, kiedy poprzednie prawo podmiotowe w ogóle nie istniało; np. nabycie własności rzeczy ruchomej przez zawłaszczenie (dot. rzeczy niczyjej), stworzenie dzieła literackiego, naukowego lub kiedy takie prawo podmiotowe komuś wcześniej przysługiwało ale nabycie tego prawa nastąpiło bez woli poprzednika a z mocy zdarzeń wskazanych ustawą; np. w razie zasiedzenia rzeczy, wywłaszczenia, nacjonalizacji itp. Nabycie pierwotne prowadzi do uzyskania prawa bez obciążeń, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

nabycie terytorium pierwotne / pochodne

nabycie znacznego pakietu akcji
nabycie translatywne (transferowe)

Nabycie translatywne to nabycie, które polega na tym, że nabywca uzyskuje prawo o treści niezmięnionej; czyli następuje transfer prawa z majątku jednej osoby do majątku drugiej osoby w niezmiennym kształcie.

uniewinnić

Uniewinnić kogoś oznacza, że postanowiono oficjalnie w sądzie, że ktoś nie jest winny określonego przestępstwa.

uniewinnić kogoś od zarzutów
zostać uniewinnionym

uniewinnienie, wyrok uniewinniający

uniewinnienie z braku dostatecznych dowodów winy

uniewinnienie oskarżonego
podstawa do uniewinnienia ze względu na prowokację
wyrok uniewinniający

Wyrok uniewinniający to wyrok sądu rozstrzygający, że osoba, przeciwko której wniesiono akt oskarżenia, nie popełniła zarzucanego jej czynu albo brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popełnienia lub też, że zarzucany jej czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

całkowite uniewinnienie

Werdykt uznania oskarżonego za niewinnego stanowi **całkowite uniewinnienie** i następuje to na rozprawie, na której ława przysięgłych (lub sędzia, jeśli jest to proces sędziowski) stwierdza, że oskarżenie nie udowodniło winy oskarżonego ponad wszelką wątpliwość.

1. czyn, czynność, akt

2. ustawa (obowiązująca)

1. **Czyn** jako wynikające z impulsu zachowanie się człowieka jest psychicznie kierowaną aktyw-

of somebody's will in the form of a complex of external movements (action) or in the form of inhibited external movements (omission), and then it is devoid of the feature of social harmfulness. Every crime is an act but, of course, not every act is a crime.

2. An **act** is a statutory plan adopted by any legislative authority, which is a bill until it is passed by Parliament.

absolute defectiveness of a legal act

In the Civil Code, the **absolute defectiveness of a legal act occurs** in the following situations:

- A legal act was concluded by a person who has no legal capacity.

- Legal action was contrary to the law, principles of social co-existence or was made to circumvent the law.

- There was no special qualified form (ad solemnitatem) kept.

- An impossible-to-performance contract has been concluded (impossibilium nulla obligatio).

- A declaration of will was made in the absence of awareness or freedom in making decisions and expression of will. This applies in particular to mental illness, mental retardation or other, even transient, mental disorders.

- A declaration of will was made to the other party with his / her consent for appearance. If such a statement was made to conceal another legal act, the validity of the statement is assessed according to the characteristics of this act.

act complained of

act endangering somebody's life

act exceeding ordinary management

act in court

An **act in court** is making a decision and adjudicating on a petition.

act in executory proceeding

Executory proceedings are proceedings aimed at the seizure and sale of property without prior appointment and ruling by an official act on the debtor's mortgage.

act in pais

act in the law

act incompatible with the principles of social coexistence – czyn sprzeczny z zasadami współzycia społecznego

act injurious to the public

act inter vivos / between the living

act morally wrong

act of accession

act of care

act of command

act of God (force majeure)

An **act of God** (force majeure) is a natural event such as a storm or an earthquake, for which no one can be held to be legally liable for damage caused by such act. Insurance companies will not usually make payments for such damage.

act of grace

act of hooliganism

act of indecency

An **act of indecency** is a statement or behaviour that exceeds the principles and moral norms adopted in a given environment, causes a great scandal and may have legal consequences for the performer.

act of law

act of legal assignment

act of legislature

act of minimal social danger

act of omission

An **act of omission** is refraining from actions which should have been carried out on the basis of a specific legal norm and this term is understood as all neglects of certain entrusted duties.

act of Parliament

An **act of Parliament**, known as a published law, is a legal text that is passed by the legislative body of a given jurisdiction. In most countries, acts of parliament begin with a bill that the legislator votes on. Then, depending on the government structure, the text may be approved by the executive authority.

act of sale

act of taking evidence in court proceedings

act of terrorism

act of the same kind

act of treachery

act of utmost urgency

Until the dispute of a proper jurisdiction of a court etc is resolved, the public administration body in which area the case arises, takes only **acts of utmost urgency** because of the public interest of citizens and notifies a competent authority to settle the dispute.

act of volition / will

act prohibited under penalty

act requiring guardianship court's permission

acts of inquiry

acts performed when on duty

administrative act

arbitration act

attributed act

nością woli w postaci kompleksu ruchów zewnętrznych (działanie) albo w postaci zahamowanych ruchów wewnętrznych (zaniechanie) i wtedy jest pozbawiony cechy społecznej szkodliwości. Każde przestępstwo jest czynem, ale oczywiście nie każdy czyn jest przestępstwem.

2. **Ustawa** jest ustawowym planem uchwalonym przez jakąkolwiek władzę ustawodawczą, który jest projektem ustawy do czasu uchwalenia go przez parlament.

nieważność bezwzględna czynności prawnej

W Kodeksie Cywilnym **nieważność bezwzględna czynności prawnej** występuje w następujących sytuacjach:

- Czynność prawna została dokonana przez osobę, która nie ma zdolności do czynności prawnych.

- Czynność prawna była sprzeczna z prawem, zasadami współzycia społecznego lub została dokonana w celu obejścia prawa.

- Nie zachowano formy szczególnej kwalifikowanej (ad solemnitatem).

- Zawarto umowę o świadczenie niemożliwe do spełnienia (impossibilium nulla obligatio).

- Oświadczenie woli złożone zostało przy braku świadomości lub swobody w podejmowaniu decyzji i wyrażaniu woli. Dotyczy to w szczególności choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego, chociażby przemijającego, zaburzenia czynności psychicznych.

- Oświadczenie woli złożone zostało drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Jeżeli oświadczenie takie złożone zostało dla ukrycia innej czynności prawnej, ważność oświadczenia ocenia się według właściwości tej czynności.

czyn będący przedmiotem zaskarżenia

czyn zagrażający życiu

czynność przekraczająca ramy zwykłego zarządu

czynność sądowa

Czynność sądowa polega na podjęciu decyzji i orzekaniu w sprawie wniosku lub petycji.

czynność egzekucyjna

Czynności egzekucyjne to postępowanie mające na celu zajęcie i sprzedaż majątku bez uprzedniego powołania i orzeczenia aktem urzędowym na hipotecę dłużnika.

czynność prawna dokonana poza sądem

czynność prawna (p. procedural act)

czyn sprzeczny z zasadami współzycia społecznego

czyn szkodliwy społecznie

akt / umowa między żyjącymi

czyn szkodliwy moralnie

akt przyjęcia

akt staranności

czyn nakazany

siła wyższa

Siła wyższa jest naturalnym zjawiskiem, takim jak burza lub trzęsienie ziemi, za którego zaistnienia i zniszczenia z niego wynikające nikt nie może być prawnie odpowiedzialny. Towarzystwa ubezpieczeniowe zazwyczaj nie wypłacają odszkodowań za takie szkody.

akt ulaskawienia

czyn chuligański

obraza moralności

Obraza moralności to wypowiedź lub zachowanie, przekraczające przyjęte w danym środowisku zasady oraz normy moralne, wywołujące duże zgorzsenie i mogące wiązać się dla jego wykonawcy z konsekwencjami natury prawnej.

zdarzenie prawne

akt nadania (praw.)

akt ustawodawczy

czyn o znikomym niebezpieczeństwie społecznym

akt zaniechania

Akt zaniechania to powstrzymanie się od działania, które na podstawie określonej normy prawnej powinno było nastąpić i pod tym pojęciem są rozumiane wszelkie zaniechania określonych i powierzonych obowiązków.

akt parlamentu; ustawa (opublikowana)

Akt parlamentu, określany jako ustawa opublikowana, to tekst prawny uchwalony przez organ ustawodawczy danej jurysdykcji. W większości krajów akty parlamentu rozpoczynają się od projektu ustawy, nad którą ustawodawca glosuje. Potem, w zależności od struktury rządowej, tekst ten może zostać zatwierdzony przez władzę wykonawczą.

dokument sprzedaży

czynność postępowania dowodowego

akt terroru

czyn tego samego rodzaju

akt zdrady

czynność nie cierpiąca zwłoki

Do czasu rozstrzygnięcia sporu o właściwość sądu itp., organ administracji publicznej na którego obszarze wynikła sprawa, podejmuje tylko **czynności nie cierpiące zwłoki** ze względu na interes społeczny i zawiadamia o tym organ właściwy do rozstrzygnięcia sporu.

akt woli

czyn pod groźbą kary

czynność wymagająca zgody sądu opiekuńczego

czynności śledcze

czynności służbowe

akt administracyjny

ustawa o arbitrażu

czyn przypisany

An **attributed act** is an act which the court adds to the charges against the accused by establishing facts that the prosecution omitted, or which came to light only during the hearings. This does not mean, however, that the court goes beyond the limits of the accusation, as it finds the accused guilty of an act other than the one in the indictment.

Bank Guarantee Fund Act
binding act
budget act
change in the legal qualification of an act

A **change in the legal qualification of an act** according to another legal regulation, can only take place within the limits of the accusation. It is therefore possible to specify an act in a different way and adopt a different legal qualification than it was before in the prosecution, however, the court must warn the parties present at the hearing about it.

charter of foundation act
constitutive act

A **constitutive act** is a shaping legal act that creates new rights and obligations for the addressee to whom it is addressed; it produces legal effects at the time of its issuance or becoming valid.

criminal act
deliberate act

A **deliberate act** is an act committed intentionally if the perpetrator intends to commit an offense committed with the intention of causing an effect specified in the Act. A deliberate act is also an act, of which effect the perpetrator is not sure, but works towards achieving the intended aim.

final wording of an Act

The **final wording of an Act** is a situation when the Act is passed by Parliament by an absolute majority of votes in the presence of at least half of the constitutional number of deputies, after any amendments introduced by the Senate and the President have been made.

Finance Act
identity of an act

The problem with the **identity of an act** is that the act for which the accused has been convicted, must be the same act for which he / she was accused. The issue of the identity of an act is very complex and no unambiguous criteria have been developed so far, to help determine whether or not there is identity in certain cases. The Supreme Court uses the term "historical event" which must be the same throughout the proceedings.

imputed act
inability to understand the significance of an act

The **inability to understand the significance of an act** may consist in both the fact that the perpetrator, as a result of disturbances in his / her mental activities, does not notice the relationship between the act he / she has committed and its consequences. The problem of inability to understand the significance of an act arouses controversy because it is considered as insanity, and is one of the ways used to avoid by healthy persons responsibility and punishment.

inadvertent act

An **inadvertent act** occurs when the perpetrator, having no intention of committing it, commits it, however, as a result of failure to observe the caution required in given circumstances, even though the possibility of committing this act was foreseen or could have been foreseen.

indifferent act

An **indifferent act** is an act which, due to the considered norms, is both allowed and indifferent; that is, an act that is neither ordered nor forbidden by a given entity by the legal norms under consideration. An indifferent act may be a legally indifferent act; that is, one with which the applicable standards do not attach any legal consequences.

insignificant noxiousness of an act

In deciding whether the social **noxiousness of an act** is **insignificant**, the important meaning have the subjective elements of the act; i.e. the properties of the perpetrator, as well as the subject itself, such as the manner of the act, the value of damage, public reception etc. The degree of social noxiousness of an act is reflected, among others, by legal norms that have been violated by this act. If a prohibited act is an assault on two or more protected legal goods, it means that its social harmfulness has increased.

invalidity of a legal act

The **invalidity of a legal act** is a defect in a legal act that consists in the act not having the intended legal effects connected with its performance. The reason for invalidity may be the lack of legal capacity of the person performing the act, performing the act without the requirement of a form reserved by the Act, the content of the act contrary to the Act or aimed at circumventing it or contrary to the principles of social coexistence and defect of the declaration of intent.

involuntary act
judicial act
lascivious act

A **lascivious act** are various types of forced sexual activity excluding penetration, for which a victim has not consented to. Examples of lascivious acts include unwanted touching, caressing

Czyn przypisany to czyn, który sąd dodaje do oskarżenia wobec oskarżonego ustalając fakty, które oskarżyciel pominął lub które wyszły na jaw dopiero podczas rozpraw. Nie oznacza to jednak, że sąd wychodzi poza granice oskarżenia, ponieważ uznaje oskarżonego winnym innego czynu, niż zarzucony w akcie oskarżenia.

ustawa o bankowym funduszu gwarancyjnym obowiązująca (aktualnie) ustawa
ustawa budżetowa
zmiana kwalifikacji prawnej czynu

Zmiana kwalifikacji prawnej czynu według innego przepisu prawnego, może nastąpić jedynie w granicach oskarżenia. Dopuszczalne jest zatem inne określenie czynu i przyjęcie innej kwalifikacji prawnej niż dotychczas była w oskarżeniu, sąd jednak musi uprzedzić o tym obecnym na rozprawie strony.

akt erekcyjny
akt konstytucyjny

Akt konstytucyjny to akt prawny kształtujący; czyli taki, który tworzy nowe prawa i obowiązki adresata do którego jest skierowany; wywołuje on skutki prawne w momencie jego wydania albo uprawomocnienia się.

czyn przestępczy
czyn umyślny

Czyn zabroniony popełniony jest **umyślnie**, jeżeli sprawca ma zamiar popełnienia przestępstwa dokonanego z zamiarem spowodowania określonego ustawą skutku. Umyślnym jest też czyn, którego efektu sprawca nie jest pewien ale działa w kierunku osiągnięcia zamierzonego celu.

brzmienie ostateczne ustawy

Brzmienie ostateczne ustawy następuje wtedy, kiedy ustawa jest uchwalona przez Parlament bezwzględną większością głosów, w obecności minimum połowy konstytucyjnej liczby posłów, po dokonaniu ewentualnych poprawek wprowadzonych przez Senat i Prezydenta.

ustawa budżetowa
tożsamość czynu

Problem **tożsamości czynu** polega na tym, że czyn, za który oskarżony został skazany, musi być tym samym czynem, o który został oskarżony. Problematyka tożsamości czynu jest bardzo złożona i nie wypracowano dotychczas jednoznacznych kryteriów, które pomogłyby ustalić, czy w określonych przypadkach zachodzi tożsamość czy też nie. Sąd Najwyższy posługuje się terminem „zdarzenia historycznego”, które musi być takie samo w całym toku postępowania.

czyn zarzucany
niemożność rozpoznania znaczenia czynu

Niemożność rozpoznania znaczenia czynu może polegać zarówno na tym, że sprawca w rezultacie doznawanych przezeń zakłóceń czynności psychicznych nie dostrzega związku między popełnionym przez niego czynem a jego skutkami. Problem niezdolności rozpoznania znaczenia czynu wzbudza kontrowersje, ponieważ uważa się go za niepoczytalność i za jeden ze sposobów wykorzystywanych do uniknięcia przez osoby zdrowe odpowiedzialności i kary.

czyn nieumyślny

Czyn nieumyślny występuje wtedy, kiedy sprawca nie mając zamiaru jego popełnienia, popełnia go jednak na skutek niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, mimo że możliwość popełnienia tego czynu przewidywał albo mógł przewidzieć.

czyn indyferentny

Czyn indyferentny to czyn, który ze względu na rozważane normy jest zarazem dozwolony i indyferentny; czyli czyn ani nakazany, ani zakazany danemu podmiotowi przez rozważane normy prawne. Czyn indyferentny może być czynem obojętnym prawnie; czyli takim, z którym obowiązujące normy nie wiążą żadnych prawnych konsekwencji.

znikoma szkodliwość czynu

Do rozstrzygnięcia czy **szkodliwość społeczna czynu** jest **znikoma**, istotne znaczenie mają elementy podmiotowe tego czynu; czyli np. właściwości sprawcy, jak też przedmiotowe; a więc sposób działania, wartość szkody, odbiór społeczny itp. Stopień społecznej szkodliwości czynu odzwierciedlają między innymi normy prawne, które zostały tym czynem naruszone. Jeżeli czyn zabroniony stanowi zamach na dwa lub więcej chronione dobra prawne, to oznacza, że jego szkodliwość społeczna zwiększyła się.

nieważność czynności prawnej

Nieważność czynności prawnej to wada czynności prawnej, która polega na niewywołaniu przez czynność zamierzonych skutków prawnych, związanych z jej dokonaniem. Przyczyną nieważności może być brak zdolności do czynności prawnych osoby dokonującej czynności, dokonanie czynności z pominięciem wymogu formy zastrzeżonej przez ustawę, treść czynności sprzeczna z ustawą albo mająca na celu jej obejście lub sprzeczna z zasadami współżycia społecznego oraz wada oświadczenia woli.

czyn niezamierzony
czynność sądowa
czyn lubieżny

Czyn lubieżny to wymuszona czynność seksualna w różnej formie z wyłączeniem penetracji a ofiara nie wyraziła zgody na tę czynność. Przykładami czynów lubieżnych są: niepożądane

private parts of the body, forcing a person to kiss, undress or show their genitals.

lawful act
law-making act
legal act

A **legal act** (Latin: *negotium*) is a conventional act (constructed by a legal norm) of a civil law entity, containing the content defining the legal consequences of a legal event. It is a complete legal event, which includes at least one declaration of will. The performance of a legal act evokes not only the effects expressed in it but also those that result from the Act, from the principles of social coexistence and from established customs.

legal act putting the party under obligation
legal / binding act with force of a statute
legally indifferent act

A **legally indifferent act** is an act which; due to the considered norms, is neither ordered nor prohibited to a given entity by the legal norms under consideration. The binding norms do not have any legal consequences for such an act.

legislative act
lewd act

A **lewd act** is any act done to stimulate or satisfy one's sexual desire in circumstances prohibited by the Criminal Code, contrary to a person's will, with a person deprived of ability to control his / her conduct, a minor and a relative in a direct line.

licit / illicit act
negligent act
normative act

A **normative act** is any act of a state agency or other authorised body, and it is a text containing norms of conduct, issued on the basis of constitutionally or legally conferred rights, addressed to specific addressees, which must be compatible with acts of a higher rank. Widely applicable normative acts can not enter into force without their being announced (with the exception of local law).

notarial / authenticated act
optional act

An **optional act** is an act which is not required by a given entity by a specific legal norm.

overt act

An **overt act** in criminal law is an act that can be innocent itself, but can be the part of the preparation and active support of the crime and as such can be introduced as evidence of the accused's involvement in the offense.

procedural act

A **procedural act** is a specific type of a legal act undertaken before procedural bodies or by these bodies (generally before a court in the course of court proceedings or before a public administration body in the course of administrative proceedings), which is aimed at forming the procedural position of the party performing the act or resolving the issue being the subject of a case (major or incidental). Such a procedural act may be the bringing of an action, a preparatory letter, an indictment, a request for a justification of the judgment, but also the issuance of a judgment, order or administrative decision.

procedurally faulty act

A **procedurally faulty act** means any breach of procedural rules, regardless of the nature, scope and substance of the entity that committed them; this may be the court, the parties or other participants in the court proceedings.

prohibited act

A **prohibited act** is an unlawful act such as, for example, accepting any financial or other gain as an incentive or reward for improperly performing a relevant function, fraud, attempting to fraud or conspiring to defraud a public authority, or any other act, practice or behaviour that would constitute a violation of the civil code.

punishable act
Single European Act

The **Single European Act** 1986 is a rewriting of the basic European Community treaties, with the aim of creating a single European market by 1992.

slight public danger of the act

Circumstances excluding the criminal responsibility can be classified according to the exclusion of a specific factor. There are three categories of these circumstances: counter-charges, circumstances excluding guilt and **slight public danger of the act**. However, these circumstances cannot include the active regret.

socially dangerous act
treacherous act
unilateral act

A **unilateral act** is an act in which only one party's will operate. Examples of such acts are a testamentary disposition or the execution of a law by unilateral acts, both of which concern the will of one of the parties.

dotykanie, pieszczenie intymnych części ciała, zmuszanie do całowania, rozebrania się lub do pokazania swoich narządów płciowych.

czynność legalna; czyn zgodny z prawem
akt prawotwórczy
akt prawny; czynność prawna (p. także *legal transaction*)

Czynność prawna (łac.: *negotium*) to czynność konwencjonalna (skonstruowana przez normę prawną) podmiotu prawa cywilnego, zawierająca treść określającą konsekwencje prawne zdarzenia prawnego. Jest to całość zdarzenia prawnego, w skład którego wchodzi co najmniej jedno oświadczenie woli. Dokonanie czynności prawnej wywołuje nie tylko skutki w niej wyrażone lecz również te, które wynikają z ustawy, z zasad współżycia społecznego i z ustalonych zwyczajów.

czynność prawna zobowiązująca
akt prawny z mocą ustawy
czyn indyferentny / obojętny prawnie

Czyn indyferentny / obojętny prawnie to czyn; który ze względu na rozważane normy nie jest ani nakazany, ani zakazany danemu podmiotowi przez rozważane normy prawne. Z czynem takim obowiązujące normy nie wiążą żadnych prawnych konsekwencji.

akt ustawodawczy
czyn nierządny

Czyn nierządny to każda czynność mająca na celu pobudzenie lub zaspokojenie pożądania seksualnego w okolicznościach zabronionych przez Kodeks karny, czyli wbrew woli osoby, z osobą pozbawioną zdolności kierowania swoim postępowaniem, nieletnim i krewnym w linii prostej.

czyn dozwolony / niedozwolony
czyn / akt zaniedbania
akt normatywny

Akt normatywny to każdy akt organu państwa lub innego upoważnionego organu i jest to tekst zawierający normy postępowania, wydany na podstawie konstytucyjnie lub ustawowo przyznanych uprawnień, skierowany do określonych adresatów, który musi być zgodny z aktami wyższej rangi. Akty normatywne powszechnie obowiązujące nie mogą wejść w życie bez ich ogłoszenia (z wyjątkiem prawa miejscowego).

akt notarialny
czyn fakultatywny

Czyn fakultatywny to czyn, który nie jest danemu podmiotowi nakazany przez określoną normę prawną.

akt jawny

Czyn jawny w prawie karnym jest działaniem, które może być samo w sobie niewinne, ale może stanowić część przygotowania i czynnego wspierania przestępstwa i jako taki może zostać wprowadzony jako dowód udziału oskarżonego w przestępstwie.

czynność procesowa

Czynność procesowa to czynność prawna szczególnego rodzaju podejmowana przed organami procesowymi lub przez te organy (na ogół przed sądem w toku postępowania sądowego lub przed organem administracji publicznej w toku postępowania administracyjnego), a która ma na celu ukształtowanie pozycji procesowej strony dokonującej czynności albo rozstrzygnięcie kwestii będącej przedmiotem sprawy (głównej lub incydentalnej). Taka czynność procesowa może być wnioskiem powództwa, pisma przygotowawczego, aktu oskarżenia, wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku, ale także wydaniem wyroku, postanowienia lub decyzji administracyjnej.

uchylenie procesowe

Uchylenie procesowe oznacza wszelkie naruszenia przepisów proceduralnych niezależnie od charakteru, zakresu naruszenia i istoty podmiotu, który się ich dopuścił; może to być sąd, strony lub inni uczestnicy postępowania.

występek; czyn zabroniony

Czyn zabroniony to działanie wbrew prawu; takie jak np. przyjmowanie jakichkolwiek korzyści finansowych lub innych jako zachęty lub nagrody za niewłaściwe wykonywanie odpowiedniej funkcji, oszustwo, usiłowanie oszustwa lub spiskowanie w celu oszukania organu publicznego lub wszelkie inne działania, praktyki lub zachowania, które stanowiłyby naruszenie kodeksu cywilnego.

czyn karalny
Jednolity Akt Europejski

Jednolity Akt Europejski z roku 1986. jest ponownym ustanowieniem podstawowych traktatów Wspólnoty Europejskiej, w celu utworzenia jednolitego rynku europejskiego do roku 1992.

znikoma społeczna szkodliwość czynu

Okoliczności, które wyłączają odpowiedzialność karną, można sklasyfikować według wyłączenia konkretnego czynnika. Istnieją trzy kategorie wspomnianych okoliczności: kontratypy, okoliczności wyłączające winę oraz **znikomą społeczną szkodliwość czynu**. Do okoliczności tych nie można jednak zaliczyć czynnego żalu.

czyn społecznie niebezpieczny
akt zdrady
akt jednostronny

Akt jednostronny to akt, w którym działa tylko jedna strona. Przykładami takich aktów są dyspozycja testamentowa lub wykonywanie prawa aktami jednostronnymi, ponieważ oba dotyczą woli jednej ze stron.

unlawful act (actus reus)
voluntary act

A **voluntary act** is a willful and intentional act; that is, the person consciously chooses to commit the act. Also customary acts are considered voluntary acts.

wilful act
wrongful / unlawful act

czyn nieprawny
czyn zamierzony

Czyn zamierzony jest czynem dobrowolnym i chciany; to znaczy, że osoba świadomie decyduje się na popełnienie tego czynu. Również czyny zwyczajowe są uważane za czyny zamierzone.

czyn popełniony z pełną świadomością
czyn bezprawny

Executive acts and judicial decisions are the part of an ongoing dialogue about how law and policy issues should be addressed.

Akty wykonawcze i decyzje sądowe są częścią ciągłego dialogu na temat tego, jak należy rozwiązywać problemy prawne i polityczne.

An act in law has not only the effects expressed in it but also those which follow from statutory law, the principles of community life and the established customs.

Czynność prawna wywołuje nie tylko skutki w niej wyrażone lecz również te, które wynikają z ustawy, z zasad współżycia społecznego i z ustalonych zwyczajów (KC).

In accordance with the Act on the Protection of Personal Data, we inform you that ...

Zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych informujemy, że ...

p. także hasło • transaction

• **act** [ækt]

to act on / upon an order
to act as a deterrent
to act by procuration
to act in accordance with the law
to act in concert with other persons
to act in the execution of your duty
to act in the name of the law

To act in the name of the law means permission or law combined with the power to act, or ordering others to act. This could be the authority of a government agency to perform certain functions or the authority to act on behalf of some public institution.

to act insidiously

To act insidiously means to act in such a way as to confuse or deceive a person or group of people.

to act jointly with other persons
to act on the statute
to act unintentionally

The accused claims that he acted in belief that ...

Oskarżony utrzymuje, że działał w przeświadczeniu, że ...

• **acting** [ˈæktɪŋ]

acting in public
acting out of low motives

Acting out of low motives usually occurs in a situation in which the perpetrator commits a crime with direct intention, showing hatred or a desire to humiliate another person, or seeking to satisfy his / her whims or enrich himself / herself, regardless of the harm he / she causes to the social good or an individual. If the perpetrator does not act with a direct intention but only anticipates and accepts the possibility of committing a crime, it is possible to find low motives in special circumstances related to the perpetrator's way of acting.

legal acting
somebody's acting to the detriment of ...

The entrepreneur may also be held liable for **acting to the detriment** of the company, which may be the case when he / she caused damage to the company or / and his / her creditors.

• **action** [ˈækʃən]

An **action** is a lawsuit in which one party (or parties) sue another in court and constitutes a claim that contains a statement of the knowledge and will of the person submitting it. Due to the demand contained in the claim, the civil procedure distinguishes three types of actions; action to pass a judgement for the plaintiff, an action for establishing the right or legal relationship and an action for formation. (see below)

action (of an owner) for restitution
action brought by private prosecution

An **action brought by private prosecution** are criminal proceedings initiated by an individual citizen or a private institution (e.g. an association), instead of a prosecutor representing the state. Private prosecution is allowed in many jurisdictions under common law, but has now become less frequent as most prosecutions are conducted by professional prosecutors rather than by private individuals, claiming to be lawyers.

action for annulment

An **action for annulment** are legal proceedings before the Court of Justice of the European Union, which ensures that EU legislative acts, implementing acts and individual acts comply with the overriding principles of the European Union legal order. The complaint may be brought within two months of the publication or notification of the contested measure. Candidates are divided into three categories: privileged, semi-privileged and non-privileged. The privileged applicants are the Member States, The European Parliament, the Commission and the European Council, and they can bring an action for annulment solely on the basis of lawfulness, without any particular interest being shown. The

działać, postępować

działać zgodnie ze zleceniem / rozkazem
działać jako broń odstrasząca
działać na mocy pełnomocnictwa
postąpić zgodnie z prawem
działać w porozumieniu z innymi stronami
działać w celu wykonania swoich obowiązków
działać w imieniu prawa

Działać w imieniu prawa oznacza pozwolenie lub prawo połączone z mocą do działania lub nakazania innym działania. Może to być upoważnienie agencji rządowej do wykonywania pewnych funkcji lub uprawnienia do działania w imieniu jakiejś instytucji publicznej.

postąpić w sposób podstępny

Postąpić w sposób podstępny to postąpić w taki sposób aby zmylić lub oszukać jakąś osobę lub grupę osób.

działać wspólnie z innymi osobami
działać zgodnie ze statutem
działać nieumyślnie

działanie, działania

działanie publiczne
działanie z niskich pobudek

Działanie z niskich pobudek występuje zazwyczaj w sytuacji, w której sprawca dopuszcza się przestępstwa w zamiarze bezpośrednim, przejawiając nienawiść lub chęć poniżenia drugiego człowieka albo dążąc do zaspokojenia swoich zachcianek czy wzbogacenia się, bez względu na krzywdę, którą wyrządza dobru społecznemu lub jednostce. W wypadku gdy sprawca nie działa w zamiarze bezpośrednim a jedynie przewiduje i godzi się z możliwością popełnienia przestępstwa, można ewentualnie dopatrzeć się niskich pobudek w szczególnych okolicznościach łączących się ze sposobem działania sprawcy.

działania prawne
czyjeś działanie na szkodę ...

Do odpowiedzialności za **działanie na szkodę** firmy może zostać również pociągnięty przedsiębiorca, co może mieć miejsce w sytuacji, gdy wyrządził szkodę swojemu przedsiębiorstwu, lub / i swoim wierzycielom.

1. czynności, działanie

2. powództwo

Powództwo to pozew, w którym jedna strona (lub strony) pozywa inną w sądzie i ustanawia żądanie, które zawiera oświadczenie wiedzy i woli osoby, która je składa. Ze względu na żądanie zawarte w powództwie, procedura cywilna wyróżnia trzy rodzaje powództw; powództwo o zasądzenie świadczeń, powództwo o ustalenie prawa lub stosunku prawnego i powództwo o ukształtowanie. (p. niżej)

skarga windykacyjna
sprawa z oskarżenia prywatnego

Sprawa z oskarżenia prywatnego to postępowanie karne wszczęte przez indywidualnego obywatela lub instytucję prywatną (np. jakieś stowarzyszenie), zamiast przez prokuratora reprezentującego państwo. Oskarżenie prywatne jest dozwolone w wielu jurysdykcjach na mocy prawa zwyczajowego ale obecnie stało się rzadsze, ponieważ większość postępowań jest prowadzonych przez zawodowych prokuratorów, zamiast przez osoby prywatne, które twierdzą, że są prawnikami.

pozew o stwierdzenie nieważności

Pozew o stwierdzenie nieważności to postępowanie prawne przed Trybunałem Sprawiedliwości UE, który gwarantuje zgodność unijnych aktów ustawodawczych, aktów wykonawczych i aktów indywidualnych z nadrzędnymi zasadami porządku prawnego Unii Europejskiej. Skargę można wnieść w ciągu dwóch miesięcy od publikacji lub zawiadomienia o zaskarżonym środku. Kandydaci dzielą się na trzy kategorie: uprzywilejowani, częściowo uprzywilejowani i nieuprzywilejowani. Uprzywilejowani wnioskodawcy to państwa członkowskie, Parlament Europejski, Komisja i Rada Europejska i mogą wnieść skargę o stwierdzenie nieważności wyłącznie ze względu na zgodność z prawem

semi-privileged applicants are the European Committee of the Regions, the European Central Bank and the European Court of Auditors; they may bring an action for annulment only in order to protect their own prerogatives. Finally, non-privileged applicants, which are made up of all natural and legal persons, including regional or local authorities, can bring an action for annulment only if they can prove that the contested act infringes their interests.

The European Treaty provides for five grounds for annulment, for which the Court may declare an act of the Union invalid, namely: the lack of competence, the breach of an essential procedural requirement, the breach of the Treaties, the breach of the principle of application of the Treaties and the abuse of power. If the Court declares the application to be well founded, it declares the contested act void, which shall, in principle, be declared void as soon as it was taken. However, the Court may decide that certain effects of the contested act must nevertheless remain in force in the interests of the protection of legitimate interests and legal certainty.

action for damages
action for debt / payment
action for establishing a right or legal relationship

An action for establishing a right or legal relationship is aimed at establishing by a court decision that a specific right or legal relationship exists or does not exist and its basic premise is legal interest. Therefore this action may be brought only by a plaintiff who has legal interest in establishing the existence or non-existence of a legal relationship or right; e.g. property rights.

action for formation

An **action for formation** does not require the existence of a legal interest, while at court hearings is essential the presence of all persons, whose legal relationship is to be shaped by a court judgment. Examples of such an action are an action for divorce, an action for denial of paternity or an action for the dissolution of the joint property of the spouses and the establishment of property separation.

action for libel / slander

An **action for libel / slander** is bringing a case to court against a person or, for example, a newspaper, because that person or institution has written or said untruth about another person or persons, which damages their reputation.

action for nullity of marriage

An **action for nullity of marriage** is brought to a district court having jurisdiction over the last residence of the spouses, if at least one of them lives still there. In the absence of such a place, the competent court is the court of the defendant's last domicile or, failing that, the plaintiff's domicile.

action for performance of a contract
action in good faith
action in tort

An **action in tort** in the common law system is a case brought to court by a person seeking compensation for a tort / delict and after which he / she suffered damage. It could be unlawful bodily injury or damage, that is not the result of a crime or that is governed by civil law.

action intended to ...

action to obtain the transformation of an existing legal relationship

action to pass a judgement for the plaintiff

An **action to pass a judgement for the plaintiff** is in practice the most frequently brought action. As part of it, one can demand from the defendant a specific performance, such as giving, doing, not doing, negating and canceling. However, as part of such an action one can only pursue claims that are already due and claims that are not yet due, but which became due in the course of the case. The maturity of claims means a situation in which the creditor has the option of requesting the satisfaction of his / her claim by the debtor; i.e. the possibility of seeking performance.

The condition to pass a judgement for the plaintiff for a benefit is also the possibility of challenging these claims. The claim is not actionable, however, when it is time-barred and if it arose as a result of gambling. This action may also pursue future recurring benefits, if the content of the legal relationship between the parties does not oppose it; it can be, for example, alimony.

action under legal assistance

Under legal assistance may be carried out necessary actions such as; delivering writs to persons staying abroad or institutions established abroad, interrogating persons as accused, witnesses or experts, conducting visual inspections and searching premises, seizure of items and issuing these items abroad, summoning persons staying abroad to voluntary appear before a court or a public prosecutor in order to hear a witness or confrontation, as well as bringing people deprived of their liberty at that time, providing files, documents and information on the criminal record and other actions.

bez wykazania jakiegokolwiek szczególnego interesu. Wnioskodawcy częściowo uprzywilejowani to Europejski Komitet Regionów, Europejski Bank Centralny i Europejski Trybunał Obrachunkowy; ci mogą wnieść skargę o stwierdzenie nieważności jedynie w celu ochrony ich własnych prerogatyw. Wreszcie wnioskodawcy nieuprzywilejowani, w skład których wchodzi wszystkie osoby fizyczne i prawne, w tym władze regionalne lub lokalne i oni mogą wnieść skargę o stwierdzenie nieważności tylko wtedy, gdy udowodnią, że zaskarżony akt narusza ich interesy.

Traktat Europejski przewiduje pięć podstaw do stwierdzenia nieważności, dla których Trybunał może uznać akt Unii za nieważny i są to: brak kompetencji, naruszenie istotnego wymogu proceduralnego, naruszenie traktatów, naruszenie zasady dotyczącej stosowania Traktatów Europejskich i nadużycie władzy. Jeżeli Trybunał uzna skargę za zasadną, orzeka nieważność zaskarżonego aktu, który co do zasady uważa się za nieważny od chwili jego podjęcia. Jednakże Trybunał może postanowić, że niektóre skutki zaskarżonego aktu powinny jednak pozostać w mocy, w interesie ochrony uzasadnionych interesów i pewności prawa.

postępowanie o odszkodowanie
powództwo o zapłatę długu / należności
powództwo o ustalenie prawa lub stosunku prawnego

Powództwo o ustalenie prawa lub stosunku prawnego ma na celu ustalenie w drodze orzeczenia sądu, że określone prawo lub stosunek prawny istnieje albo też nie istnieje a podstawową przesłanką tego powództwa jest interes prawny. W związku z tym powództwo to może wytoczyć tylko powód, który posiada interes prawny w ustaleniu istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa; np. prawa własności.

powództwo o ukształtowanie

Powództwo o ukształtowanie nie wymaga istnienia interesu prawnego, natomiast na rozprawach sądowych jest istotna obecność wszystkich osób, których stosunek prawny ma zostać ukształtowany wyrokiem sądu. Przykładami takiego powództwa są powództwo o rozwód, powództwo o zaprzeczenie ojcostwa lub powództwo o zniesienie wspólności majątkowej małżonków i ustanowienie rozdzielności majątkowej.

powództwo o zniesławienie

Powództwo o zniesławienie to wniesienie sprawy do sądu przeciwko osobie lub np. gazecie, z powodu tego, że ta osoba lub instytucja napisała lub powiedziała nieprawdę na temat innej osoby lub osób, która to nieprawda szkodzi ich reputacji.

powództwo o unieważnienie małżeństwa

Powództwo o unieważnienie małżeństwa wnosi się do sądu okręgowego właściwego ze względu na ostatnie miejsce zamieszkania małżonków, jeżeli choć jedno z nich nadal tam mieszka. W wypadku braku takiego miejsca właściwym jest sąd ostatniego miejsca zamieszkania pozwanego a w wypadku braku takiej podstawy; miejsca zamieszkania powoda.

powództwo o wykonanie umowy

działanie w dobrej wierze
powództwo deliktowe (oparte na czynnie niedozwolonym)

Powództwo deliktowe w systemie common law to sprawa wniesiona do sądu przez osobę domagającą się odszkodowania za czyn niedozwolony i po którym to czynnie poniosła szkodę. Może to być bezprawne uszkodzenie ciała lub szkoda, która nie jest wynikiem przestępstwa lub która podlega prawu cywilnemu.

działanie zmierzające do ...

działanie mające na celu przekształcenie istniejącego stosunku prawnego
powództwo o zasądzenie świadczeń

Powództwo o zasądzenie świadczeń jest w praktyce najczęściej wytaczanym powództwem. W jego ramach można żądać zasądzenia od pozwanego określonego świadczenia, którego treścią może być danie, czynienie, nieczynienie, zaprzeczenie i znoszenie. Jednak w ramach takiego powództwa można dochodzić jedynie roszczeń już wymagalnych oraz roszczeń jeszcze niewymagalnych, ale które stały się wymagalne w toku sprawy. Wymagalność roszczeń oznacza sytuację, w której wierzyciel ma możliwość żądania zaspokożenia swej wierzytelności przez dłużnika; czyli możliwość dochodzenia spełnienia świadczenia.

Warunkiem dochodzenia roszczeń w drodze powództwa o świadczenie jest także możliwość zaskarżalności tych roszczeń. Roszczenie jest niezaskarżalne jednak, jeśli jest przedawnione oraz jeśli powstało w wyniku gier hazardowych. Powództwem tym można dochodzić również przyszłych powtarzających się świadczeń, jeżeli nie sprzeciwia się temu treść łączącego strony stosunku prawnego; mogą to być np. alimenty.

czynność dokonana w drodze pomocy prawnej

W drodze pomocy prawnej mogą być dokonywane niezbędne czynności postępowania karnego; takie jak doręczanie pism osobom przebywającym za granicą lub instytucjom mającym siedzibę za granicą, przesłuchiwanie osób w charakterze oskarżonych, świadków lub biegłych, dokonywanie oględzin oraz przeszukiwanie pomieszczeń, zajęcie przedmiotów i wydawanie przedmiotów tych za granicę, wzywanie osób przebywających za granicą do osobistego dobrowolnego stawienia przed sądem lub prokuratorem w celu przesłuchania świadka lub konfrontacji, jak również doprowadzanie w tym

actions for the recovery of land
adjudication action

An **adjudication action** is a legal process by which an arbitrator or judge examines evidence and arguments, including the legal justification provided by opposing parties or parties to a dispute, in order to make a decision setting out the rights and obligations of the parties.

affirmative action

An **affirmative action** is a process carried out by a company or a state institution, in which they grant special rights to employ or promote ethnic minorities to compensate for their earlier discrimination.

bona fide action
cause of an action

The **cause of an action** is the basis of a lawsuit founded on legal grounds and alleged facts which, if proved, would constitute all the "elements" required by statute.

class action

A **class action** is a form of action in civil proceedings in cases in which claims of one type are pursued by at least 10 persons, based on the same factual basis. Such a claim may be, for example, a claim for damages against a company operating passenger transport.

collusive action

A **collusive action** is a lawsuit brought by parties pretending to be adversaries in order to obtain by subterfuge an advisory opinion or precedent-setting decision from the court. If a judge determines that such action does not involve a true argument he / she will dismiss it.

condemnation action

A **condemnation action** is a lawsuit brought by a public agency to acquire private property for public purposes (schools, highways, parks, hospitals etc), or even for private development that would have a public benefit. While the government has the right to acquire the private property (the eminent domain), the owner is entitled under the Constitution to receive just compensation for the loss of his / her land, which will be determined by a court if necessary.

consensual / real legal action

Depending on the elements forming the factual state of a given legal act, there are **consensual legal actions**; that is, for the performance of a legal action it is sufficient to submit one or more declarations of will and **real legal actions**; that is, in order to perform a legal action, in addition to submitting one or more declarations of will, it is necessary to transfer the actual ownership of the thing or enter it in the appropriate register.

conservatory action
conventional action
corporate actions
court's executive officer's actions
cross-action

After a complaint has been filed against a defendant for damages or other orders of the court, the defendant may file a written complaint against the party suing him / her or against a third party as long as the subject matter is related to the original complaint and it is called a **cross-action**.

declaratory action
derivative action

A **derivative action** is a lawsuit brought by a corporation shareholder against the directors, management and / or other shareholders of the corporation for mismanagement. The suing shareholder claims however that he / she is acting on behalf of the corporation, because the directors and management are failing to exercise their authority and duties for the benefit of the company and all of its shareholders. This type of suit often arises when there is fraud, mismanagement and dishonesty, which are being ignored by officers and the board of directors of a corporation.

executive action

If in the type of a prohibited act was determined that the object of an **executive action** may be any person, the error consisting for example of committing the offense by mistake to a different person is irrelevant to criminal liability, but if the subject of the executive action is limited to a specific category of persons, then such an error excludes the implementation of the features of a prohibited act.

ex officio actions

Ex officio is a term from Latin and means "from office" to describe someone who is entitled to something because of a position in some office; so, **ex officio actions** are actions that a government official; such as the Ombudsman, is obliged to do.

ex-parte action

An **ex parte action** is a judicial action on behalf of one of the parties, without notice or objection from any person who might be the other party.

hostility actions
inofficial actions

celu osób pozbawionych w tym czasie wolności, udostępnianie akt i dokumentów oraz informacji o karalności oskarżonych i inne czynności.

działania zmierzające do odzyskania gruntu
powództwo o zasądzenie

Powództwo o zasądzenie to proces prawny, w ramach którego arbiter lub sędzia analizuje dowody i argumentację, w tym uzasadnienie prawne przedstawione przez strony przeciwne lub strony sporu w celu podjęcia decyzji określającej prawa i obowiązki stron.

akcja afirmatywna

Akcja afirmatywna jest procesem prowadzonym przez firmę lub instytucję państwową, w której przyznaje specjalne prawa do zatrudniania lub awansu mniejszościom etnicznym aby zrekomensować im wcześniejszą ich dyskryminację.

działanie w dobrej wierze
przyczyna powództwa

Przyczyna powództwa jest podstawą pozwu opartego na podstawach prawnych i domniemanych faktach, które, jeśli zostaną udowodnione, stanowią wszystkie „elementy” wymagane przez ustawę.

pozew zbiorowy / grupowy

Pozew zbiorowy / grupowy to forma pozwu w postępowaniu cywilnym w sprawach, w których są dochodzone roszczenia jednego typu przez co najmniej 10 osób, oparte na tej samej podstawie faktycznej. Takim pozewem może być na przykład pozew o odszkodowanie wobec firmy wykonującej przewozy pasażerskie.

działanie ukartowane / w zmoście

Pozew ukartowany to pozew wniesiony przez strony podające się za przeciwników w celu uzyskania podstępnie przez sąd opinii lub precedensowej decyzji sądu. Jeśli sędzia uzna, że taki pozew nie wiąże się z prawdziwym sporem, to go odrzuci.

pozew kondemnacyjny

Pozew kondemnacyjny, to pozew wniesiony przez instytucję publiczną w celu nabycia własności prywatnej na cele publiczne (szkoły, autostrady, parki, szpitale itp.) a nawet na zabudowę prywatną, która ma mieć pożytek publiczny. Podczas gdy rząd ma prawo do nabycia prywatnej własności (prawo do przymusowego wywłaszczenia), właściciel jest uprawniony na mocy konstytucji do otrzymania sprawiedliwego odszkodowania za utratę swojego gruntu, które zostanie określone przez sąd w razie potrzeby.

czynność prawna konsensualna / realna

W zależności od elementów tworzących stan faktyczny danej czynności prawnej, występują **czynności prawne konsensualne**; czyli dla dokonania czynności prawnej wystarczające jest złożenie jednego lub kilku oświadczeń woli oraz **realne czynności prawne**; czyli dla dokonania czynności prawnej oprócz złożenia jednego lub kilku oświadczeń woli, konieczne jest przeniesienie faktycznego władztwa nad rzeczą lub wpis do właściwego rejestru.

czynność zachowawcza
czynność konwencjonalna
operacje spółek na papierach wartościowych
czynności komornika
powództwo wzajemne

Po wniesieniu pozwu przeciwko pozwanemu o odszkodowanie lub inne postanowienia sądu, pozwany może złożyć pisemną skargę przeciwko stronie pozwanej lub przeciwko osobie trzeciej, o ile pozew ten jest związany z pierwotnym pozewem i nazywa się to **powództwem wzajemnym**.

powództwo o ustalenie
powództwo pochodne

Powództwo pochodne to powództwo wniesione przez akcjonariusza spółki przeciwko dyrektorom, kierownictwu i / lub innym akcjonariuszom korporacji za niegospodarność. Pozywający akcjonariusz twierdzi jednak, że działa w imieniu spółki, ponieważ dyrektorzy i kierownictwo nie wykonują swoich uprawnień i obowiązków na korzyść spółki i wszystkich jej akcjonariuszy. Ten rodzaj pozwu często powstaje, gdy dochodzi do oszustwa, niegospodarności i nieuczciwości, które są ignorowane przez funkcjonariuszy i zarząd spółki.

czynność wykonawcza

Jeżeli w typie czynu zabronionego określono, że przedmiotem **czynności wykonawczej** może być każdy człowiek, to błąd polegający na przykład na popełnieniu przestępstwa przez pomyłkę wobec innej osoby jest bez znaczenia dla odpowiedzialności karnej ale jeżeli przedmiot czynności wykonawczej jest zawężony do określonej kategorii osób, to błąd taki wyklucza realizację znamion czynu zabronionego.

działania z urzędu

Ex officio to określenie z łaciny i oznacza „z biura / urzędu”, aby opisać kogoś, kto ma prawo do czegoś z powodu stanowiska w jakimś urzędzie; tak więc **działania z urzędu** to działania, do których zobligowany jest urzędnik państwowy; na przykład Rzecznik Praw Obywatelskich.

powództwo jednostronne

Powództwo jednostronne to postępowanie sądowe w imieniu jednej ze stron, bez powiadomienia lub sprzeciwu ze strony jakiegokolwiek osoby, która mogłaby być stroną przeciwną.

wrogie działania
nieoficjalne działania

local action	powództwo, które musi być wniesione w określonym miejscu
managerial actions	czynności kierownicze
negatory action	powództwo negatoryjne; roszczenie negatoryjne
<i>A negatory action may be brought against a person who infringes ownership other than by depriving the owner of actual control over a thing. When such a situation arises, the owner may request restoration of the lawful condition or cessation of violations.</i>	Roszczenie negatoryjne można wnieść przeciwko osobie, która narusza własność w inny sposób, aniżeli przez pozbawienie właściciela faktycznego władztwa nad rzeczą. Gdy zaistnieje taka sytuacja to właściciel może żądać przywrócenia stanu zgodnego z prawem lub zaniechania naruszeń.
non-repeatable action	czynność niepowtarzalna
pending action	sprawa sądowa w toku
personal action	powództwo prywatne
petitory action	powództwo petytoryjne; roszczenia petytoryjne
<i>A petitory action is a way to protection property rights by a system of claims enjoyed by the owner in the event of violation of his / her rights. Petitory protection is provided by two basic claims: recovery and negatory ones.</i>	Roszczenia petytoryjne to sposób prawnej ochrony własności poprzez system roszczeń jakie przysługują właścicielowi w wypadku naruszenia jego prawa. Ochronę petytoryjną zapewniają dwa podstawowe roszczenia: windykacyjne i negatoryjne.
principle of joint action	zasada kolegalności
<i>The principle of joint action applies to the participation of lay judges in adjudication and is based on collective examination and adjudication of cases by courts. In courts of first instance, adjudication panels are composed of professional judges and two lay judges. However, in courts of appeal (second instance) and in the Supreme Court, judgments are issued only with the participation of the professional judges.</i>	Zasada kolegalności dotyczy udziału ławników w orzekaniu i polega na zespołowym rozpoznawaniu i rozstrzyganiu spraw przez sądy. W sądach I instancji w składach orzekających zasiadają zawodowi sędziowie i dwóch ławników. Natomiast w sądach odwoławczych (II instancja) i w Sądzie Najwyższym wyroki są wydawane wyłącznie z udziałem samych sędziów zawodowych.
possessory action	powództwo posesoryjne; skarga posesoryjna
<i>In qualifying a claim as a possessory action decides not the content of the claim but the factual basis on which the claimant bases his / her claim. This action is based solely on the fact of possession and its infringement, and is not based on the claimant's subjective right and demands restoration of the previous state and cessation of infringements.</i>	O zakwalifikowaniu powództwa jako powództwa posesoryjnego , decyduje nie sama treść żądania lecz podstawa faktyczna, na której powód opiera swoje żądanie. Powództwo to oparte jest bowiem wyłącznie na fakcie posiadania i jego naruszenia, a nie opiera się na prawie podmiotowym powoda i domaga się przywrócenia stanu poprzedniego oraz zaniechania naruszeń.
premeditated action	działanie z premedytacją
<i>A premeditated action is the action the course of which was previously considered and planned, and usually a premeditated crime incurs a more severe penalty.</i>	Działanie z premedytacją to działanie, którego przebieg był wcześniej rozważany i zaplanowany i zazwyczaj przestępstwo z premedytacją jest obarczone bardziej surową karą.
quiet title action	pozew o wyciszenie praw do tytułu własności
<i>A quiet title action is a lawsuit to establish a party's title to real property against anyone and everyone and thus "to quiet" any challenges or claims to the title. Such a suit usually arises when there is some question about a clear title, exists some formal problem (such as an old lease or failure to clear a title after payment of a mortgage), an error in description which casts doubt on the amount of property owned, or an easement used for years without a recorded description.</i>	Pozew o wyciszenie praw do tytułu własności , to pozew mający na celu ustanowienie prawa do nieruchomości stronie pozywającej przeciwko każdemu i wszystkim a tym samym „wyciszenie” wszelkich wyzwań lub roszczeń do tytułu. Taki pozew powstaje zwykle wtedy, gdy pojawia się pytanie o wyraźny tytuł, istnieje jakiś formalny problem (taki jak dawna dzierżawa lub niewyjaśnienie praw do tytułu własności po spłacie kredytu hipotecznego), błąd w opisie, który podaje w wątpliwość wartość danego majątku lub służebność stosowana od lat bez zarejestrowanego opisu.
real action	powództwo rzeczowe
retroaction	działanie wstecz
slander action	powództwo o zniesławienie
<i>A slander action is bringing a case to a court against a person or, for example, a newspaper, because that person or institution wrote or said untruth about another person or persons, which damages their reputation.</i>	Powództwo o zniesławienie to wniesienie sprawy do sądu przeciwko osobie lub np. gazecie z powodu tego, że ta osoba lub instytucja napisała lub powiedziała nieprawdę na temat innej osoby lub osób, która to nieprawda szkodzi ich reputacji.
the scene of an action	miejsce akcji
things in action	dobra niematerialne; własność materialna
to defend an action	wnieść sprzeciw wobec powództwa
to drop / abandon an action	odstąpić od powództwa
to prosecute an action	oddać sprawę do sądu
to take up legal actions	podjąć czynności prawne
• actionable [ˈækjənəbl]	podlegający dochodzeniu, nadający się do złożenia pozwu (sprawa), zaskarżalny (wyrok)
<i>When a case is actionable it means that there are enough facts or circumstances to meet the legal requirements to file a legitimate lawsuit. If there are no facts required to prove the case it cannot be submitted, so the case is not "actionable" and the client and his / her attorney should not file a suit.</i>	Gdy sprawa jest nadająca się do złożenia pozwu , oznacza to, że istnieje wystarczająco dużo faktów lub okoliczności, aby spełnić prawne wymogi złożenia uzasadnionego pozwu. Jeśli w pozwie nie ma wystarczających faktów wymaganych do udowodnienia sprawy, sprawa nie nadaje się do złożenia pozwu a klient i jego pełnomocnik nie powinni takiego pozwu składać.
civilly actionable	podlegający dochodzeniu w drodze cywilnej
• active [ˈæktiv]	aktywny, czynny (nie bierny)
active repentance	czynny żal
<i>Active repentance is the behaviour of a perpetrator of an offense, consisting in voluntary failure to commit it or preventing its consequences during the implementation of the offense, which, according to criminal laws, in many cases allows for leniency or even complete avoidance of criminal liability. Active repentance is also used in some penal and fiscal acts.</i>	Czynny żal to zachowanie sprawcy przestępstwa polegające na dobrowolnym zaniechaniu jego dokonywania lub zapobieżeniu jego skutkom w trakcie realizowania przestępstwa, co według ustaw karnych w wielu wypadkach pozwala na złagodzenie mu kary lub wręcz na całkowite uniknięcie przez niego odpowiedzialności karnej. Czynny żal jest również stosowany w niektórych ustawach karno-skarbowych.
to be on active service	być w czynnej służbie
• activist [ˈæktivɪst]	działacz
activist for environmental protection	działacz na rzecz ochrony środowiska
• activity [ækˈtɪvəti]	działania, działalność, operacje itp.
civic activity	praca społeczna (dobrowolna)
discontinued activity	działalność zaniechana
economic activity	działalność gospodarcza
<i>Economic activity comprise any production, trade and service activities for the purpose of obtaining income.</i>	Działalność gospodarcza obejmuje wszelką działalność produkcyjną, handlową i usługową dla celów zarobkowych.
factual administrative activity	administracyjne czynności faktyczne
<i>Factual administrative activity are purely phy-</i>	Administracyjne czynności faktyczne to dzia-

sical acts performed by administrative bodies; such as serving, announcement, registration, as opposed to legal actions, in which the state agencies have to resolve or regulate a specific case.

field of somebody's activity
legislative activity

Legislative activity (also known as the legislative function) of the state is defined as the creation of legal regulations and the construction of the legal system by which relations between the citizens and also between the citizens and the state are regulated.

lending activity
non-regulatory activity of public authorities

Non-regulatory activity of public authorities are factual actions designed to obtain a specific actual effect. They can be tangible or intangible.

professional activities
tax exempt activity
trust activities
ultrahazardous activity

An **ultrahazardous activity** is an activity or a process that is so dangerous that the person or entity running this business is "strictly responsible" for any damage caused by this activity. This can be, for example, working with dangerous explosives or running a professional automobile race on public streets.

• **actual** ['æktʃjuəl]

actual amount of benefit
actual controversy

Actual controversy is a real legal dispute that leads to a real lawsuit and not just "prepared" court proceedings, in order for the court to obtain the equivalent of an advisory opinion.

actual data
actual notice

An **actual notice** is a direct notification of something or notice of a fact, unlike to an ordinary notification (e.g. cases in which a notification was sent but not received).

actual possession of sth

• **a dato** [ə'deɪtəʊ]

The Latin phrase **a dato** means that something is important, counts etc. from the day marked in the document, etc.

• **addendum** [ə'dɒndəm]

An **addendum** is a supplement to the completed written document. Most often it is a proposed change or clarification in the contract (such as a list of matters to be included) or some point that was negotiated after the original proposal of the contract by one of the parties.

• **addiction** [ə'dɪkʃən]

Addiction is inability to stop doing or using something which is particularly harmful or unpleasant.

• **address** [ə'dres]

address for delivery
business / home address
dummy address
forwarding address
full address
mailing address
President's address
return address

• **addressee** [ə'drɪ'si:]

addressee of a third party notice

An **addressee of a third party notice** is a person who is obliged to appear before a court at the request of one of the parties to the lawsuit who, in the event of an unfavourable decision, would file a claim against that third party or against whom that third party could make a claim.

present addressee

• **adduce** [ə'dju:s]

To **adduce** means to make the court convinced for provided evidence to prove one's testimony, claim or suit.

• **adeem** [ə'di:m]

To **adeem** means to revoke a gift made in a will by destroying, selling or giving away this item to somebody else during the lifetime of the testator (a writer of the will).

• **ademption** [ə'dempʃn]

An **ademption** is an act of getting rid of the gift mentioned in the will by destroying or selling or giving it to someone else before the testator's death.

• **adhere** [ə'dhɪə]

to adhere to the claim

lania czysto fizyczne dokonywane przez organy administracji; takie jak doręczenie, ogłoszenie, zapisanie, w przeciwieństwie do czynności prawnych, gdzie organy muszą rozstrzygnąć lub uregulować określoną sprawę.

dziedzina czyjejś działalności
działalność prawodawcza

Działalnością prawodawczą (nazywaną też funkcją ustawodawczą) państwa określa się tworzenie przepisów prawnych oraz budowa systemu prawnego, dzięki któremu regulowane są stosunki między obywatelami a także między obywatelami a państwem.

działalność kredytowa
administracyjne działanie niewładcze

Administracyjne działania niewładcze to działania faktyczne, które są obliczone na uzyskanie określonego efektu faktycznego. Mogą one mieć charakter materialny bądź niematerialny.

czynności zawodowe
działalność zwolniona z opodatkowania
działalność powiernicza
wysoce niebezpieczna działalność

Wysoce niebezpieczna działalność jest działaniem lub procesem, który jest tak bardzo niebezpieczny, że osoba lub podmiot prowadzący działalność jest „ściśle odpowiedzialny” za wszelkie szkody spowodowane przez tę działalność. Może to być na przykład praca z niebezpiecznymi materiałami wybuchowymi lub prowadzenie profesjonalnego wyścigu samochodowego na ulicach publicznych.

rzeczywisty, faktyczny

rzeczywista kwota zasiłku
spór rzeczywisty

Spór rzeczywisty jest prawdziwym sporem prawnym, który prowadzi do prawdziwego procesu sądowego a nie tylko „przygotowanego” postępowania sądowego w celu uzyskania przez sąd odpowiednika opinii doradczej.

rzeczywiste dane
rzeczywiste powiadomienie

Rzeczywiste powiadomienie to bezpośrednie poinformowanie o czymś lub o zauważeniu jakiegoś faktu, w odróżnieniu od zwyczajnego powiadomienia (np. przypadki, kiedy zawiadomienie zostało wysłane ale nie otrzymane).

faktyczne posiadanie czegoś

a dato

Łacińska fraza **a dato** oznacza, że coś jest ważne, liczy się itp. od dnia oznaczonego w dokumencie itp.

dodatek, punkt dodatkowy

Punkt dodatkowy stanowi uzupełnienie wypełnionego pismem dokumentu. Najczęściej jest to proponowana zmiana lub wyjaśnienie w umowie (takie jak lista spraw do uwzględnienia) lub jakiś punkt, który był przedmiotem negocjacji po pierwotnym zaproponowaniu umowy przez jedną ze stron.

nałóg

Nałogiem jest coś, czego nie można przestać robić lub używać, mimo że jest czymś szczególnie szkodliwym lub nieprzyjemnym.

1. adres

2. wystąpienie (przemówienie)

adres dla doręczeń
adres miejsca pracy / domowy
fikcyjny adres
adres do korespondencji
dokładny adres
adres pocztowy
wystąpienie prezydenta
adres zwrotny

adresat

przyzowany

Przyzowany to osoba trzecia objęta przyzywaniem na wniosek jednej ze stron procesu, której w razie niekorzystnego dla niej rozstrzygnięcia przysługiwałoby roszczenie przeciwko tej osobie trzeciej albo przeciwko której, ta osoba trzecia mogłaby wystąpić z roszczeniem.

adresat aktualny

przekonać sąd

Przekonać sąd do swojej racji oznacza przedstawienie istotnych dowodów na potwierdzenie swojego zeznania, roszczenia lub pozwu.

wycofać się, odwołać itp.

To **adeem** polega na odwołaniu zapisu ofiarowania jakiegoś przedmiotu zapisanego w testamencie poprzez zniszczenie, sprzedaż lub danie takiego przedmiotu komuś innemu, jeszcze podczas życia testatora (autora testamentu).

wycofanie się, rezygnacja z darowizny

Rezygnacja z darowizny to akt polegający na pozbyciu się daru wymienionego w testamencie poprzez zniszczenie lub sprzedaż lub danie go komuś innemu przed śmiercią testatora.

stosować się, obstawać (przy)

obstawać przy roszczeniu

to adhere strictly to the contract

trzymać się ściśle umowy

If you adhere to a rule or agreement, you act in the way that it says you should.
Jeśli stosujesz się do jakiejś zasady lub umowy, to oznacza że działasz we właściwy sposób.

• **adhesion** [əd'hi:ʒn]

An **adhesion** in legal terms means an accession agreement; i.e. the will of one of the parties to a contract is limited to expressing the will to conclude or not to conclude a contract (e.g. a contract of carriage).

adhesion contract

An **adhesion contract** (a contract of adhesion) is an agreement, the content of which is in favour of one of the parties, which means that it was not a voluntary agreement, but written in a situation of the advantage of one party over the other or a situation of coercion.

• **adhesive** [əd'hi:zɪf]

adhesive action

An **adhesive action** has a limited scope. One can only claim for victim's damages arising directly from the crime. Therefore, it is not admissible to pursue non-pecuniary claims and pecuniary claims only indirectly resulting from a crime. No claims for abandonment of the criminal violation of personal rights are allowed, however, it is permissible to seek monetary compensation or payment of a specific sum of money for an indicated social purpose from the perpetrator of such violations. By means of an adhesive action, it is possible to claim for injuries; medical costs incurred by the injured party and monetary compensation for the harm suffered by this act.

• **ad hoc** [æd 'hok]

Ad hoc is a Latin abbreviation for "only for this purpose". In this way, for example, a committee can be formed for only one specific purpose, usually to solve a specific problem. An **ad hoc lawyer** is a lawyer hired to handle only one problem, who is often a specialist in a specific field or considered to be particularly capable in a specific field.

ad hoc arbitration

Ad hoc arbitration is a form of arbitration in which the parties and the arbitrators independently determine the procedure, without the participation of an arbitration institution, based on arbitrators freely chosen by the parties.

ad hoc judge

An **ad hoc judge** is a judge appointed through a special procedure only for a specific project or case, unlike an ordinary judge who is normally appointed for an ordinary period, but a court or tribunal without ordinary judges can not, by definition, have **ad hoc judges**.

ad hoc select committee

• **adjacent** [ə'dʒeɪsənt]

adjacent piece of land

• **adjourn** [ə'dʒə:ɪn]

to adjourn a court session

To **adjourn a court session** means end it due to some important event. However, this should not be confused with the recess, which means that a hearing will be ceased and then continued at a later time. The court may adjourn a meeting / session *ex officio* or at the request of the parties, which, however, is not binding for the court. In both cases, the reasons for postponing the proceedings must be considered valid by the court.

to adjourn a trial

to adjourn an application for an indefinite period

• **adjournment** [ə'dʒə:ɪnmənt]

adjournment of a court hearing

An **adjournment of a court hearing** occurs if the court finds an irregularity in the delivery of the summons or if the absence of the party is caused by an extraordinary event or another obstacle known to the court, which can not be overcome. The reason why a hearing must be postponed is the disease of a party or a party's representative. The party's illness justifies the necessity of postponing the hearing, especially if the plaintiff or the defendant acts single-handed, without the attorney.

adjournment of a court hearing

adjournment of passing the judgement

period of adjournment

• **adjuceate** [ədʒu:kə'ti:]

• **adjudged** [ədʒʌdʒt]

adjudged by a court to be insolvent

He was adjudged to be guilty and sentenced to pay a fine.

Uznano, że jest winny i skazany na zapłacenie grzywny.

• **adjudicate** [ədʒu:dʒikeɪt]

To **adjudicate** means to make a decision (in a legal case or proceedings), in which a judge or arbitrator rules on some disputed issue or claim between the parties.

adhezja, przystąpienie

Adhezja w ujęciu prawnym oznacza umowę przystąpieniową; czyli że wola jednej ze stron umowy ograniczona jest do wyrażenia woli zawarcia lub niezawarcia umowy (np. umowa o przewóz).

umowa o przystąpienie

Umowa o przystąpienie jest umową, której treść jest na korzyść jednej ze stron, co oznacza, że nie była to umowa dobrowolna ale spisana w sytuacji przewagi jednej strony nad drugą lub sytuacji przymusu.

adhezyjny

powództwo adhezyjne

Powództwo adhezyjne ma przedmiotowo ograniczony zakres. Można nim dochodzić jedynie roszczeń majątkowych ofiary wynikających bezpośrednio z przestępstwa. Nie jest zatem dopuszczalne dochodzenie roszczeń niemajątkowych i roszczeń majątkowych tylko pośrednio wynikłych z przestępstwa. Nie jest dopuszczalne dochodzenie roszczeń o zaniechanie przestępnego naruszania dóbr osobistych, dopuszczalne jest jednak dochodzenie zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty określonej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny od sprawcy takich naruszeń. W drodze powództwa adhezyjnego możliwe jest dochodzenie w drodze powództwa o uszkodzenie ciała; kosztów leczenia poniesionych przez pokrzywdzonego oraz zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną tym czynem krzywdę.

ad hoc, tymczasowy

Ad hoc to łaciński skrót oznaczający „tylko w tym celu”. W ten sposób może być na przykład utworzona komisja tylko w jednym określonym celu, zwykle do rozwiązania konkretnego problemu. **Ad hoc adwokat** to adwokat wynajęty do obsługi tylko jednego problemu, który często jest specjalistą w określonej dziedzinie lub uważany za szczególnie zdolnego w określonej dziedzinie.

arbitraż ad hoc

Arbitraż ad hoc to forma arbitrażu, w której strony i arbitrzy samodzielnie ustalają tryb postępowania, bez udziału instytucji arbitrażowej w oparciu o dowolnie wybranych przez strony arbitrów.

sędzia ad hoc

Sędzia ad hoc to sędzia powołany w drodze specjalnej procedury tylko dla konkretnego projektu lub sprawy w przeciwieństwie do zwykłego sędziego, powoływanego w zwykłym trybie na zwykły okres, jednak sąd lub trybunał bez sędziów zwyczajnych nie może z definicji mieć sędziów **ad hoc**.

doraźna komisja kontrolna

przyległy, sąsiadujący

sąsiadujący teren

odroczyć, zawiesić

odroczyć sesję sądu

Odroczyć sesję sądu oznacza jej zakończenie z uwagi na jakieś istotne wydarzenie. Nie należy tego jednak mylić z przerwą, co oznacza, że sesja zostanie przerwana, a następnie kontynuowana w późniejszym czasie. Sąd może odroczyć posiedzenie z urzędu lub na wniosek stron, który nie jest jednak dla sądu wiążący. W obu przypadkach przyczyny odroczenia postępowania muszą być uznane przez sąd za ważne.

odroczyć proces

odroczyć wniosek na czas nieokreślony

odroczenie

odroczenie rozprawy sądowej

Rozprawa sądowa ulega odroczeniu, jeżeli sąd stwierdzi nieprawidłowość w doręczeniu wezwania albo jeśli nieobecność strony jest wywołana nadzwyczajnym wydarzeniem lub inną znaną sądowi przeszkodą, której nie można przezwyciężyć. Przyczyną, która powoduje konieczność odroczenia rozprawy jest choroba strony lub też pełnomocnika strony. Choroba strony uzasadnia konieczność odroczenia rozprawy zwłaszcza wówczas, gdy powód lub pozwany działa w postępowaniu sam, bez pełnomocnika.

odroczenie rozprawy sądowej (p. wyżej)

odroczenie wydania wyroku

okres odroczenia

nabywca na licytacji sądowej

uznany przez sąd, osądzony

uznany przez sąd za niewypłacalnego

orzekać, rozstrzygnąć sądownie, zasądzić, wydać wyrok

Zasądzić coś (w ujęciu prawnym) oznacza podjęcie decyzji (w przypadku postępowania sądowego), w którym sędzia lub arbiter wydaje orzeczenie w jakiejś spornej kwestii między

to adjudicate in the first instance
to adjudicate sth ex officio

• **adjudication** [ə'dʒʊdɪkeɪʃn]

An **adjudication** is the formal judgement or decision of a court or tribunal.

adjudication action

An **adjudication action** is a legal process by which an arbitrator or judge examines the evidence and arguments, including the legal justification provided by opposing parties or parties to a dispute, in order to make a decision setting out the rights and obligations of the parties.

adjudication ex officio

adjudication of a buyer's bankruptcy

adjudication of a claim in civil proceedings

adjudication of the administrative court

adjudication order

An **adjudication order** is an order that a court may issue against someone, if he / she can not pay their debts when they are due to be paid. This order takes ownership of the debtor's property away from the debtor and allows much of the property to be sold.

adjudication over and above the claim

The court may not adjudicate anything different from what the plaintiff demanded; that is, it cannot make an **adjudication over and above the claim**. This means that the content of the award, both in a positive and negative sense, is determined by the party's request.

adjudication tribunal

adjudicative board

An **adjudicative board** is a quasi-judicial tribunal or commission that operates independently of other judicial instances and conducts hearings to resolve disputes and adjudicate on various cases, to determine legal rights and benefits. The decisions made by such boards are usually final and binding.

annulment of adjudication in bankruptcy

Dispute Adjudication Board

endpoint adjudication committee

ex officio adjudication

insolvency without adjudication of bankruptcy

• **adjudicator** [ə'dʒʊdɪkeɪtə]

• **adjuration** [ˈædʒʊreɪʃn]

adjuration to tell the truth at court

• **ad litem** [æd 'laɪtem]

Ad litem is a Latin legal term meaning "only for the purpose of legal action". Most often, the term refers to a parent who files a claim for his / her minor child as "a guardian in ad litem" (a guardian only for the purposes of the trial) or for a person who is incompetent.

• **adjuster** [ə'dʒʌstə]

An **adjuster** is an employee (usually a non-lawyer) of an insurance company or an adjustment company hired by an insurance company to negotiate an earlier claim for damages against a person, entrepreneur or public body.

• **adminiculate** [ædminɪkjʊ:'leɪt]

• **adminiculary** [ædminɪkjʊ:'leɪrɪ]

adminiculary evidence

Adminiculary evidence is an auxiliary or supplementary evidence; such as evidence presented for the purpose of explaining and completing other evidence.

• **administer** [əd'mɪnɪstə]

To **administer** means to manage, organise, arrange and supervise some institution or some activities for rather a long period of time.

to administer justice

to administer a government policy

• **administration** [ədminɪ'streɪʃn]

Administration as an activity means that all activities carried out by supervisory authorities, mainly the state ones, especially in the context of the executive power. In the sphere of economic life it means managing of the current business of a operator; eg. a company.

In law **administration** means the appointment by a court of a person to manage the affairs of a company which is in difficulties.

administration bond

administration of justice

administration of juvenile property

ancillary administration

Ancillary administration is the administration of real estate assets in another country or state and deals with servicing the property of the deceased (mainly a real estate) in the place where the pro-

stronami lub w jakimś rozszczeniu.

rozstrzygnąć sprawę w sądzie pierwszej instancji
zasądzić coś z urzędu

zasądzenie

Zasądzenie jest formalną i oficjalną decyzją sądu lub trybunału.

powództwo o zasądzenie

Powództwo o zasądzenie to proces prawny, w ramach którego arbiter lub sędzia analizuje dowody i argumentację, w tym uzasadnienie prawne przedstawione przez strony przeciwne lub strony sporu w celu podjęcia decyzji określającej prawa i obowiązki stron.

zasądzenie z urzędu

sądowe ogłoszenie upadłości strony kupującej

zasądzenie z powództwa cywilnego

orzeczenie sądu administracyjnego

sądowe orzeczenie upadłości

Sądowe orzeczenie upadłości to nakaz, który sąd może wydać przeciwko komuś, kto nie może spłacić swoich długów w terminie. Nakaz ten odbiera dłużnikowi własność majątku dłużnika i pozwala na sprzedaż dużej części majątku.

zasądzenie ponad żądanie

Sąd nie może zasądzać czego innego od tego, czego żądał powód; czyli nie może dokonać **zasądzenia ponad żądanie**. Oznacza to, że o treści wyroku zarówno w sensie pozytywnym jak i negatywnym decyduje żądanie strony.

sąd rozpatrujący spory pracownicze

kolegium orzekające

Kolegium orzekające to quasi-sądowy trybunał lub komisja, która działa niezależnie od innych instancji sądowiczych i przeprowadza rozprawy w celu rozstrzygnięcia sporów i orzekania w różnych sprawach w celu ustalania praw i korzyści. Decyzje podejmowane przez takie kolegia są zazwyczaj ostateczne i wiążące.

unieważnienie postępowania o ogłoszenie upadłości

Komisja Rozjemcza w Sporach Przetargowych

komisja orzekająca o osiągnięciu punktów

końcowych

zarządzenie z urzędu

niewypłacalność bez orzeczenia upadłości

osoba wydająca orzeczenie / rozstrzygająca spór

zaprzysiężenie świadka (przed składaniem zeznań)

przysięga, że będzie się mówić prawdę w sądzie

odnoszący się do konkretnej sprawy sądowej

Ad litem to łaciński termin prawny oznaczający „tylko dla celów czynności prawnej”. Najczęściej termin ten odnosi się do rodzica, który składa pozew dla swojego małoletniego dziecka jako „opiekun ad litem” (opiekun tylko dla celów procesu) lub dla osoby, która jest niekompetentna.

rzeczoznawca, regulator

Rzeczoznawca jest pracownikiem (zwykle nie-prawnikiem) firmy ubezpieczeniowej lub firmy rzeczoznawczej wynajętej przez firmę ubezpieczeniową do wynegocjowania wcześniejszego rozszczenia o odszkodowanie przeciwko osobie, przedsiębiorcy lub organowi publicznemu.

złożyć dodatkowe zeznanie (formalne)

dodatkowy

dowody dodatkowe

Dowody dodatkowe to dowody pomocnicze i uzupełniające; na przykład dowody przedstawiane w celu wyjaśnienia i uzupełnienia innego dowodu.

1. administrować

2. zrealizować, wymierzyć, nakazać (zarządzić)

Administrować oznacza zarządzać, organizować i załatwiać sprawy i nadzorować jakąś instytucją lub działaniami przez raczej dłuższy okres czasu.

wymierzyć sprawiedliwość

realizować politykę rządu

administracja, zarządzanie

Zarządzanie jako czynność oznacza ogół czynności wykonywanych przez organy nadzorcze, głównie państwowe, zwłaszcza w zakresie władzy wykonawczej. W sferze życia gospodarczego jest to zarządzanie bieżącą działalnością podmiotu gospodarczego, np. spółki.

W ujęciu prawnym „**administrowanie**” oznacza wyznaczenie przez sąd osoby do prowadzenia spraw firmy, która jest w trudnej sytuacji finansowej.

zaświadczenie sądu o ustanowieniu zarządcy majątku zmarłego

wymiar sprawiedliwości

zarządzanie majątkiem nieletniego

administracja pomocnicza

Administracja pomocnicza to administrowanie majątkiem nieruchomości w innym kraju lub stanie i zajmuje się obsługą majątku zmarłego (głównie nieruchomości) w tym miejscu, gdzie

party is located.

central administration
imperative administration
joint administration

A **joint administration** is in legal proceedings, the consent of the judge that more than one case may be conducted together, provided that this does not create a conflict of interest between the parties.

state administration

• **administrative** [æd'mɪnɪstrətɪv]

action for annulment of administrative act
administrative decisions concerning law
administrative division
administrative hearing

An **administrative hearing** is a hearing before any governmental body or before an administrative law judge. Such hearings may include both small matters and a lawsuit. There is no jury in such a hearing, but this organ or an administrative law judge, may issue a final judgment.

administrative law

Administrative law is the law to control and regulate administrative agencies in the form of rules, regulations and other orders and decisions, to carry out regulatory powers and duties of such agencies.

administrative law judge

An **administrative law judge** is a professional hearing officer for interrogations, who works for government bodies and presides over hearings and appeals in these bodies. These judges usually have experience in the field with which deals the body.

administrative proceedings

An administrative body in the proceedings must aim to establish the material truth. The rule is that in **administrative proceedings** there are few restrictions as to what the evidence (proof) should be. The evidence can be anything that can contribute to the clarification of the case but is not against the law. The provisions distinguish, in particular, documents, testimonies of witnesses, expert opinions, and the inspection of the place of committing a crime.

being a carrier of administrative rights

Being a carrier of administrative rights is the ability to participate in administrative proceedings as a party granted to natural and legal persons by the Code of Administrative Procedure. Commercial partnerships without legal personality may also be a party to administrative proceedings.

execution of an administrative act

investigation to determine the interpretation of an administrative act – postępowanie mające na celu

legality of an administrative act

non-actionability of an administrative act

Non-actionability of an administrative act is instantaneous when such an act becomes legally valid. A legally binding act cannot be formally abolished or changed at the request of a party, it is binding for the parties and creates the law for them (*res iudicata ius facit inter partes*).

principle of constancy of administrative decisions

The **principle of constancy of an administrative decisions** means that the amendment or annulment of a final administrative decision or resumption of proceedings ended with such a decision is possible only in the cases provided for in the Code of Administrative Procedure or special acts.

to do sth through administrative channels

• **administrator** [æd'mɪnɪ'strɪtə]

In legal terms, an **administrator** is a person designated by a court to conduct the affairs of a company that is in a difficult financial situation.

special administrator

A **special administrator** is a person appointed by a court in inheritance proceedings, in order to manage the deceased person's estate, take over property and / or examine the status of inheritance and, if necessary, bring the case to court in the event of a dispute between heirs.

• **admiralty** [ˈædmərəlɪ]

Admiralty refers to the activities that take place at sea, both on small boats, in ships and in navigable areas. The admiralty law (the maritime law) includes accidents and injuries at sea, maritime contracts and trade, violations of maritime regulations, regulations for shipping routes and others.

• **admissibility** [əd'mɪsɪ'bɪlɪtɪ]

Premises of the **admissibility** of a criminal trial are circumstances that determine the admissibility of commencing and continuing this trial.

admissibility of complaint
admissibility of conditions of law proceedings
admissibility of correction
admissibility of prosecution evidence

To determine the concept of **evidence** and its **admissibility** is important to follow the rules while obtaining the evidence. The evidence can be information obtained in an unlawful way; for

znajduje się ta nieruchomość.

administracja centralna
administracja władcza
połączenie spraw

Połączenie spraw to w postępowaniu sądowym, zgoda sędziego na to, aby więcej spraw niż jedna było przeprowadzanych razem, pod warunkiem, że nie powoduje to konfliktu interesów stron.

administracja państwowa

administracyjny

skarga o unieważnienie aktu administracyjnego
decyzje administracyjno-prawne
podział administracyjny
wysłuchanie administracyjne

Wysłuchanie administracyjne to rozprawa przed jakimkolwiek organem rządowym lub przed sędzią prawa administracyjnego. Takie wysłuchania mogą obejmować zarówno drobne sprawy jak i proces sądowy. W wysłuchaniu nie ma ławy przysięgłych, ale ten organ lub sędzia prawa administracyjnego mogą wydać prawomocne orzeczenie.

prawo administracyjne

Prawo administracyjne to ogół norm regulujących działalność organów państwowych w formie przepisów, regulaminów i innych poleceń i zarządzeń aby wprowadzić uprawnienia i obowiązki tych organów.

sędzia prawa administracyjnego

Sędzia prawa administracyjnego to profesjonalny pracownik administracyjny ds. przestępstw, który pracuje dla organów rządowych i przewodniczy przesłuchaniom i sprawom apelacyjnym w organach państwowych. Sędziowie ci mają zazwyczaj doświadczenie w konkretnej dziedzinie, którą zajmuje się dany organ.

postępowanie administracyjne

Organ administracyjny w **postępowaniu** musi zmierzać do ustalenia prawdy materialnej. Zasadą jest, że w postępowaniu administracyjnym istnieje niewiele ograniczeń co do tego, czym może być dowód. Dowodem może być wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy ale nie jest sprzeczne z prawem. Przepisy wyróżniają w szczególności dokumenty, zeznania świadków, opinie biegłych i oględziny miejsca popełnienia przestępstwa.

podmiotowość administracyjno-prawna

Podmiotowość administracyjno-prawna to zdolność do uczestniczenia w postępowaniu administracyjnym jako strona, którą przyznaje osobom fizycznym i prawnym Kodeks Postępowania Administracyjnego. Stroną w postępowaniu administracyjnym mogą też być osobowe spółki handlowe, nieposiadające osobowości prawnej.

egzekucja aktu administracyjnego

ustalenie wykładni aktu administracyjnego

legalność aktu administracyjnego

niezaskarżalność aktu administracyjnego

Niezaskarżalność aktu administracyjnego następuje w chwili, kiedy taki akt uzyskuje prawomocność formalną. Akt prawomocny formalnie nie może być ani znieiony, ani zmieniony na wniosek strony, jest dla niej wiążący i tworzy dla niej prawo (*res iudicata ius facit inter partes*).

zasada trwałości decyzji administracyjnych

Zasada trwałości decyzji administracyjnych polega na tym, że uchylenie, zmiana i stwierdzenie nieważności ostatecznej decyzji administracyjnej albo wznowienie postępowania zakończonych taką decyzją, jest możliwe jedynie w przypadkach przewidzianych w Kodeksie postępowania administracyjnego lub ustawach szczególnych.

zrobić coś w trybie administracyjnym

zarządca

W ujęciu prawnym, **zarządca** to wyznaczona przez sąd osoba do prowadzenia spraw firmy, która jest w trudnej sytuacji finansowej.

administrator specjalny

Administrator specjalny to osoba wyznaczona przez sąd w postępowaniu spadkowym w celu zarządzania spadkiem osoby zmarłej, przejęcia jego / jej majątku i / lub zbadania statusu spadku i ew. złożenia sprawy do sądu, w przypadku sporu między spadkobiercami.

admiralicja

Admiralicja dotyczy działań, które mają miejsce na morzu, zarówno na małych łodziach, statkach jak i na obszarach żeglownych. Prawo admiralicji (prawo morskie) obejmuje wypadki i obrażenia na morzu, umowy morskie i handel, naruszenia przepisów morskich, przepisów dotyczących szlaków żeglugowych i inne.

dopuszczalność

Przesłanki **dopuszczalności** procesu karnego to okoliczności warunkujące dopuszczalność rozpoczęcia i kontynuowania tego procesu.

dopuszczalność zażalenia
dopuszczalność procesu
dopuszczalność korekty
dopuszczalność dowodów oskarżenia

Dla ustalenia pojęcia **dowodu** oraz jego **dopuszczalności** ważne jest przestrzeganie przepisów podczas pozyskiwania materiału dowodowego. Dowodem nie mogą być informacje po-

example in violation of evidentiary prohibitions, exceeding powers by procedural authorities or failure to comply with obligations. The bodies of proceedings shape their beliefs on the basis of all the evidence obtained, which are assessed with taking into account the principles of correct reasoning, the indications of knowledge and life experience.

• **admissible** [ə'mɪsɪsbl]

admissible evidence

An **admissible evidence** is an evidence that the judge considers useful to support facts for a jury or judge and which cannot be opposed.

• **admission** [əd'mɪʃən]

An **act of admission** is the act when someone is given permission to enter somewhere or to become a member of some organisation.

admission against interest

An **admission against interest** is an admission of the truth of a fact by any person, but especially by the parties to a lawsuit, when a statement obviously would do that person harm, be embarrassing, or be against his / her personal or business interests.

admission card

admission of a claim

admission of evidence

An **admission of evidence** is a judge's acceptance of evidence in a trial.

admission of guilt

An **admission of guilt** is the accused's statement that he / she committed a crime. If the admission is made outside the court by a police officer, it may be presented as evidence, provided that the defendant received appropriate warnings regarding his / her rights (known as "a Miranda's warning") before the interview.

admission of property right

admission of securities

admission to bail

An **admission to bail** is a court order in a criminal case that allows the accused to release from custody before the trial if he / she pays the deposit (cash or bond), in the amount set by the court. Setting a bail is intended to guarantee the appearance of the defendant at court if necessary.

tacit admission

A **tacit** or **implied admission** is an admission from which it can be reasonably inferred from the party's action or statement, or from the party's inaction, that the person pleaded guilty, which in turn means that the jury may conclude that the accused did not deny direct accusation.

• **admit** [əd'mɪt]

to admit defeated

to admit guilty

To **admit guilty** is the state that something is true in response to a complaint filed in a lawsuit. If the defendant admits that he / she has done what is accused of, there is no need to prove the allegation in the trial.

to admit property right

to be admitted to the Bar

• **admonish** [əd'mɒnɪʃ]

A judge has the right to **admonish** each party in a process, but has only general indications for the use of admonitions.

• **admonition** [ədmo'ni:ʃən]

An **admonition** is a type of punishment by which an accused person is warned that he / she will be severely punished if the offense is committed again. In admonition, the accused is found guilty but is not liable to imprisonment or a fine; he / she only receives a verbal warning and the conviction will be recorded. This kind of punishment is generally used for misdemeanors.

• **adopt** [ə'dɒpt]

To **adopt** is to take on the role of a parent to a child of another person, particularly a minor, by official legal action. It means also to accept another party's argument in a lawsuit.

a person legally adopted

• **adoption** [əd'ɒpʃən]

Adoption is taking of a child into one's family, be a parent of a child and giving him / her all the rights and privileges of one's own child, including the right to inherit, exactly as if the child were the adopter's natural child.

• **adoptee** [ədɒp'ti:]

• **adopter** [əd'ɒptə]

• **adoption** [əd'ɒpʃn]

zyskane w sposób sprzeczny z prawem; czyli na przykład z naruszeniem zakazów dowodowych, przekroczeniem uprawnień przez organy procesowe lub niedopełnieniem obowiązków. Organy postępowania kształtują swe przekonanie na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenianych z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego.

dopuszczalny (dowód itp.)

dowód dopuszczalny

Dowód dopuszczalny jest dowodem, który sędzia podczas procesu uważa za przydatny dla poparcia faktów dla ławy przysięgłych lub sędziego i któremu nie można się sprzeciwić.

dopuszczenie, przyznanie, wstęp

Akt **dopuszczenia** jest aktem zezwalającym na wejście gdzieś lub bycie członkiem jakiejś organizacji.

przyznanie się do prawdziwości faktu

An **admission against interest** jest **przyznaniem się do prawdziwości faktu** przez jakąkolwiek osobę ale w szczególności przez strony pozwu, gdy oświadczenie w oczywisty sposób naruszyłoby tę osobę, zawstydzilo ją lub byłoby sprzeczne z jego / jej osobistymi lub biznesowymi interesami.

karta wstępu

uznanie roszczenia; przyznanie roszczenia

dopuszczenie dowodów

Dopuszczenie dowodów jest przyjęciem dowodów przez sędziego w procesie.

przyznanie się do winy

Przyznanie się do winy to oświadczenie oskarżonego, że popełnił przestępstwo. Jeśli takie oświadczenie zostanie dokonane poza sądem przez funkcjonariusza policji, może ono zostać przedstawione jako dowód, pod warunkiem, że pozwany otrzymał odpowiednie ostrzeżenia dotyczące jego praw (tzw. „ostrzeżenie Mirandy”) przed rozmową.

przyznanie prawa własności

dopuszczenie papierów wartościowych do obrotu giełdowego

dopuszczenie do zwolnienia za kaucją

Dopuszczenie do zwolnienia za kaucją jest nakazem sądu w sprawie karnej, umożliwiające oskarżonemu zwolnienie z aresztu przed procesem, jeżeli on / ona zapłaci kaucję (depozyt gotówką lub obligacją) w wysokości określonej przez sąd. Zapłacenie kaucji ma na celu zagwarantowanie pojawienia się pozwanego w sądzie w razie potrzeby.

przyznanie się milcząco

Milczące lub dorozumiane **przyznanie się** to przyznanie się, z którego można racjonalnie wywnioskować na podstawie działania lub oświadczenia strony, bądź bezczynności lub braku głosu ze strony, że dana osoba przyznała się do winy, co z kolei oznacza, że ława przysięgłych może uznać fakt, że oskarżony nie zaprzeczył bezpośredniemu oskarżeniu.

uznać, przyznać, przyjąć

uznać się za pokonanego

przyznać się do winy

Przyznać się do winy oznacza stwierdzić, że coś jest prawdziwe w odpowiedzi na skargę złożoną w pozwie. Jeśli pozwany przyzna się, że zrobił to, o co jest oskarżony, nie ma potrzeby udowodnienia zarzutu w procesie.

przyznać prawo własności

zostać przyjętym do adwokatury

zwrócić uwagę, pouczyć

Sędzia ma prawo **zwrócić uwagę** lub pouczyć każdą ze stron w procesie, ale ma tylko ogólne wskazania co do kar upomnienia.

upomnienie

Upomnienie to rodzaj kary, na mocy której oskarżony jest ostrzeżony, że w przypadku ponownego popełnienia przestępstwa zostanie surowo ukarany. W karze upomnienia oskarżony zostaje uznany winnym ale nie podlega karze więzienia ani grzywny; otrzymuje tylko ustne ostrzeżenie, a skazanie zostanie zapisane w protokole. Tego rodzaju kara jest na ogół stosowana za występki.

adoptować

Adoptować oznacza przyjąć rolę rodzica wobec dziecka innej osoby, zwłaszcza nieletniego, w drodze oficjalnego postępowania sądowego. Oznacza to również przyjęcie argumentu innej strony w procesie sądowym.

osoba prawnie przysposobiona

adopcja

Adopcja to przejście dziecka do rodziny, bycie rodzicem dziecka i przyznanie mu wszystkich praw i przywilejów własnego dziecka, w tym prawa do dziedziczenia dokładnie tak, jakby dziecko to było naturalnym dzieckiem adoptującego.

osoba adoptowana / pozostająca w stosunku przysposobienia

osoba adoptująca

przysposobienie, adopcja, przyjęcie

For the **adoption** of a child, the consent of his / her parents is needed, unless they have been deprived of parental authority or are unknown or it is impossible to make an agreement with them.

the court's consent to the adoption

- **adoptive** [ə'dɒptɪv]

adoptive parents

- **adultery** [ə'dʌltəri]

Marital adultery are consensual sexual relations with a person, when at least one of the participants is legally married to another person. In some US states it is still a crime, and in almost all countries is the reason for divorce for a spouse of the adulterer.

accessory to adultery
double adultery

There is a moral dilemma as to whether marital adultery will always prejudice the issue of guilt in divorce.

Jest moralny dylemat czy zdrada małżeńska zawsze będzie przesądzać o kwestii winy w rozwodzie.

- **adversarial** [ædvə'serɪəl]

adversarial model of the process

The **adversarial model of the process** was developed in the Anglo-Saxon common law system. It assumes that the most effective way to know the truth is a dispute between equal parties who are entitled to a key litigation initiative. The proceedings are pending before a neutral judge and the parties collect and provide evidence on their own, and the court's participation consists only in assessing the admissibility of the trial and the recognition of evidence.

adversarial proceedings

Adversarial proceedings (from Latin: contradictio - contradiction) are proceedings in which there are two opposing sides in a dispute. It is one of the elements of a formal court procedure.

- **adversariality** [ædvəse'riəliɪtɪ]

The determinants of the **adversariality** of the proceedings are four rules:

- The rule of existence of procedural parties; i.e. the existence of opposing procedural parties.

- The rule of division of the roles of procedural functions; in which the following functions are distinguished: adjudication, performed by the court, accusation, performed by a public prosecutor, a private claimant and an auxiliary prosecutor, and defense performed by an accused.

- Equality rule; which aims to provide opponents with the sum of their rights in the dispute, being the same for each party and giving them equal opportunities to win the trial.

- The rule of readiness of the parties; that is, the availability of the parties, which should be understood as the right to influence with their conduct on the course and outcome of the process.

- **ad valorem** [əd 'vɑ:lɔrəm]

Ad valorem is Latin for: "based on value" and this applies to real estate taxes based on the percentage of property value assessment in a given area. The estimated value is the standard basis for local property taxes.

- **advance** [əd'vɑ:ns]

An **advance payment** is a payment made before a legal deadline, for example before shipment, ending the sale, writing the book by an author or paying the note.

- **advancement** [əd'vɑ:nsmənt]

Advancement is a donation made by a person to one of his / her children or heirs (presumed heirs, because heirs are determined only on the day of the death) and it is a donation from the still living donor as an advance for inherited property.

- **advantageous** [əd'veɪntɪdʒəs]

advantageous terms / conditions

- **adversary** [əd'vesəri]

One's **adversary** in court is someone with him / her one is arguing or fighting against.

- **adverse** [əd've:s]

adverse interest

An **adverse interest** in a real property is a claim against the property, such as an easement, it can be also a right or concern that it is contrary to the interest or claim of another party.

adverse party

An **adverse party** is the other party in the lawsuit. Sometimes, when there are more than two parties and there are counter-complaints, the parties can act in agreement on some issues; for example, two beneficiaries of a deceased person can join forces to apply for the validity of a will, but they fight against each other in a matter of dividing a gift from a will.

adverse possession

Adverse possession is a way of acquisition of a right as a result of the passage of time and this

Do **adopcji** dziecka potrzebna jest zgoda jego rodziców, chyba że zostali oni pozbawieni władzy rodzicielskiej lub są nieznanymi albo porozumienie z nimi jest niemożliwe.

zgoda sądu na adopcję

- **adoptowany**

rodzice adopcyjni

- **cudzołóstwo, zdrada małżeńska**

Cudzołóstwo to dobrowolne stosunki seksualne z osobą, kiedy co najmniej jedno z ich uczestników jest prawnie w związku małżeńskim z inną osobą. W niektórych stanach USA jest to nadal przestępstwo a w niemal wszystkich krajach jest powodem do rozwodu dla małżonka osoby cudzołóżnej.

winny zdrady małżeńskiej
cudzołóstwo obustronne

- **antagonistyczny, przeciwny, kontraduktoryjny**

kontraduktoryjny model procesu

Kontraduktoryjny model procesu wykształcił się w anglosaskim systemie common law. Zakłada, że najskuteczniejszym sposobem poznania prawdy jest spór pomiędzy równymi stronami, którym przysługuje kluczowa inicjatywa procesowa. Postępowanie toczy się przed neutralnym sędzią, strony samodzielnie zbierają i dostarczają dowody a udział sądu polega jedynie na ocenie dopuszczalności procesu, a także uznania dowodów.

postępowanie kontraduktoryjne / prywatnodowodowe)

Postępowanie kontraduktoryjne (łac.: contradictio - sprzeczność) to postępowanie, w którym istnieją dwie przeciwstawne strony toczące spór. Jest to jeden z elementów sformalizowanej procedury sądowej.

- **kontraduktoryjność**

Wyznacznikami **kontraduktoryjności** postępowania są cztery reguły:

- Reguła bytu stron procesowych; czyli istnienie przeciwstawnych stron procesowych.

- Reguła podziału ról procesowych; czyli podział funkcji procesowych w których wyróżnia się funkcje: orzekania, którą pełni sąd, oskarżenia, którą pełni oskarżyciel publiczny, oskarżyciel prywatny i oskarżyciel posiłkowy, oraz obrony, którą pełni oskarżony.

- Reguła równości; która ma na celu zapewnienie przeciwnikom, by suma ich uprawnień w toczącym się sporze była taka sama dla każdej strony i dawała im równe szanse na wygranie procesu.

- Reguła gotowości stron; czyli dyspozycyjność stron, którą należy rozumieć jako uprawnienie do oddziaływania swym postępowaniem na przebieg i wynik procesu.

- **na podstawie wartości**

Ad valorem oznacza po łacinie „na podstawie wartości” i dotyczy to podatków od nieruchomości na podstawie procentowej oceny wartości nieruchomości na danym obszarze. Oszacowana wartość stanowi standardową podstawę lokalnych podatków od nieruchomości.

- **zaliczka**

Zaliczka to płatność dokonana przed terminem prawnym, na przykład przed dokonaniem wysyłki, zakończeniem sprzedaży, napisaniem książki przez autora lub zapłatą noty.

- **darowizna wstępna**

Darowizna wstępna jest darowizną złożoną przez osobę jednemu z jej dzieci lub spadkobiercom (przypuszczalnym spadkobiercom, ponieważ spadkobiercy są określani tylko w dniu śmierci) i jest to darowizna od wciąż żyjącego darczyńcy jako zaliczka na majątek dziedziczony.

- **korzystny**

korzystne warunki

- **oponent, przeciwnik**

Przeciwnikiem w sądzie jest ktoś, z kim toczy się o coś spór lub z którym się o coś walczy.

- **odwrotny, przeciwny, sprzeczny**

sprzeczny interes

Sprzeczny interes w nieruchomości to roszczenie przeciwko nieruchomości, takie jak służebność, może to być również prawo lub zainteresowanie sprzeczne z interesem lub roszczeniem innej strony.

strona przeciwna

Strona przeciwna jest drugą stroną w procesie sądowym. Czasami, gdy występują więcej niż dwie strony i są skargi wzajemne, strony mogą działać w porozumieniu w niektórych kwestiach; np. dwaj beneficjenci osoby która zmarła, mogą połączyć siły aby ubiegać się o ważność testamentu ale walczą ze sobą w kwestii podziału darowizny z testamentu.

zasiedzenie

Zasiedzenie to sposób nabycia określonego prawa wskutek upływu czasu i dotyczy to głów-

concerns mainly land or a real estate. The function of adverse possession is to agree on the legal status and ownership of such property.

adverse witness

An **adverse witness** is a witness in a trial which the judge considered to be disadvantageous to the position of the party, whose attorney is questioning the witness, even though the attorney called the witness to testify on behalf of his / her client.

- **advice** [ədˈvaɪs]

mail advice
to take somebody's advice

- **advisable** [ədˈvaɪzəbəl]

- **advise** [ədˈvaɪs]

to advise caution
to advise sb on ...
to advise sb on points of law and procedure

- **adviser, advisor** [ədˈvaɪzə]

An **adviser** is a person whose job is to give advice about some subject or field; usually financial, legal etc.

legal adviser

A **legal adviser** has the right to make certifications of copies of documents for compliance with the original ones presented to the extent specified in separate regulations. The certificate should contain the signature of a legal advisor, date and place of its preparation, and, if requested; also the time of the act.

senior legal adviser

- **advisory** [ədˈvaɪzəri]

advisory opinion

An **advisory opinion** is an opinion issued by a judge or a court at the request of a legislative authority or a state institution. The advisory opinion is not legally binding, but it is granted out of courtesy. A private citizen cannot get an advisory judgment from the court and can only get a judgment in a real court trial.

- **advocacy** [ˈædvəkəsi]

Advocacy is a formal term and is used mainly in reports, etc., and which define a plan of an active action presented in public.

- **affair** [əˈfeɪ]

current affairs
domestic / external affairs of the state
world affairs

- **affect** [əˈfekt]

to affect the sentence imposed

- **affiant** [əˈfaɪənt]

An **affiant** is a person who signs an affidavit and swears to tell the truth before a notary public or some person authorised to take oaths, like an authorised state official.

- **affidavit** [æfɪˈdeɪvɪt]

An **affidavit** is a written sworn statement of fact, voluntarily made by an affiant or deponent, under an oath or affirmation administered by a person authorised to do so by law and which may be used as evidence in a court of law.

affidavit made on oath
affidavit of assets

An **affidavit of assets** is a formal and written statement in which a person holding a public office, required by an applicable law, discloses the contents of his / her property, both in the form of monetary amounts and in the form of owned assets such as real estates, things, etc.

affidavit of service

An **affidavit of service** also known as proof of service, is a sworn testimony signed by a process server.

to take an affidavit

- **affinity** [əˈfɪnɪti]

Affinity (from Latin - ad finitas) is a family-legal relationship between one spouse and the other's relatives. Affinity is only a legal bond, unlike kinship, which is a biological-legal bond.

lineal / collateral affinity

- **affirm** [əˈfɜːm]

To **affirm** means that an appeal court agrees with or confirms a lower court's decision.

- **affirmation** [əfɪˈmeɪʃn]

nie gruntów lub nieruchomości. Funkcją zasiedzenia jest uzgodnienie stanu prawnego i stanu posiadania takiej nieruchomości.

świadek strony przeciwnej

Świadek strony przeciwnej jest świadkiem w procesie, którego sędzia uznał jako działającego na niekorzyść dla stanowiska strony, której pełnomocnik przesłuchuje świadka, mimo że pełnomocnik wezwał świadka do złożenia zeznań w imieniu swojego klienta.

1. zawiadomienie, awizo

2. porada

awizo / zawiadomienie pocztowe
zasięgnąć czyjejs rady

wskazany (zalecany)

doradzić, pouczyć (sąd)

zalecać ostrożność
doradzać komuś w dziedzinie ...
pouczyć kogoś co do kwestii prawnych i proceduralnych

doradca, radca

Doradca to osoba, której pracą jest dawanie rad w jakiejś dziedzinie życia; zazwyczaj w sprawach finansowych, prawnych itp.

radca prawny

Radca prawny ma prawo sporządzania poświadczeń odpisów dokumentów za zgodność z okazanym oryginałem, w zakresie określonym odrębnymi przepisami. Poświadczenie powinno zawierać podpis radcy prawnego, datę i oznaczenie miejsca jego sporządzenia a na żądanie również godzinę dokonania czynności.

starszy radca prawny

doradczy

opinia doradcza

Opinia doradcza to opinia wydana przez sędziego lub sąd na wniosek organu ustawodawczego lub instytucji państwowej. Opinia doradcza nie ma mocy prawnej ale jest udzielana z grzeczności. Obywatel prywatny nie może uzyskać orzeczenia doradczego od sądu i może uzyskać orzeczenie tylko w rzeczywistym procesie sądowym.

aktywna pomoc; obrona słowna osoby

Aktywna pomoc jest określeniem formalnym i używane jest głównie w raportach itp., a które określają jakiś plan aktywnego działania przedstawiany publicznie.

sprawa, wydarzenie

sprawy bieżące
sprawy wewnętrzne / zagraniczne państwa
sprawy światowe

oddziaływać wpłynąć (skutki)

wpłynąć na wydany wyrok

osoba składająca pisemne oświadczenie pod przysięgą

Affiant to osoba, która podpisuje oświadczenie pod przysięgą i przysięga mówić prawdę przed notariuszem lub osobą upoważnioną do składania przysięgi, jak np. upoważniony urzędnik państwowy.

oświadczenie (pisemne)

Oświadczenie pisemne jest dobrowolnym, własnoręcznie napisanym i zaprzysiężonym stwierdzeniem faktu przez osobę składającą takie oświadczenie (np. jako świadek), dokonany przed osobą uprawnioną do tego prawnie, a które może być wykorzystane jako dowód w sądzie.

oświadczenie pod przysięgą.

ujawnienie majątku

Ujawnienie majątku to formalne i pisemne oświadczenie, w którym osoba pełniąca funkcję publiczną, zobowiązana do tego przez odpowiednie przepisy, ujawnia zawartość swojego majątku, zarówno w formie kwot pieniężnych jak i posiadanych aktywów; takich jak nieruchomości, przedmioty itp.

potwierdzenie odbioru pisma procesowego

Potwierdzenie odbioru pisma procesowego, znane również jako dowód doręczenia, jest oświadczeniem pod przysięgą podpisanym przez urzędnika dostarczającego doręczenia sądowe. przyjmując zaprzysiężone oświadczenie

powinowactwo, koligacja

Powinowactwo (łac.: ad finitas) to stosunek prawnorodzinny łączący jednego małżonka z krewnymi drugiego. Powinowactwo jest wyłącznie więzią prawną, w odróżnieniu od pokrewieństwa, które jest więzią biologiczno-prawną.

powinowactwo w linii prostej / bocznej

zaakceptować

Zaakceptować oznacza, że sąd apelacyjny zgadza się lub potwierdza decyzję sądu niższej instancji.

1. akceptacja (formalna)

2. uroczyste ślubowanie, przyrzeczenie

3. zapewnienie (że coś jest prawdziwe)

In legal terms, an **affirmation** is a formal declaration of those who, because of their conscience or religious beliefs, oppose the oath and have exactly the same legal effect as the oath, and is therefore legally binding. In some jurisdictions, such an affirmation can only be taken if the above reason is given.

affirmation formula
solemn affirmation of a member of Parliament

• **affix** [ə'fiks]

To **affix** in legal English means putting something on the property in a permanent way, for example, to plant trees and shrubs, to construct a building or to extend the existing ones. The essential thing is that they are goods that will permanently exist on a given object.

• **affray** [ə'freɪ]

An **affray** is a crime that involves endangering human life or health, which is an individualised danger; which can concern a particular person or persons.

aggravated affray

An **aggravated affray** is a brawl in a public place that is classified as a crime.

• **affront** [ə'frʌnt]

affront to religious feelings
public affront

A **public affront** is an action or saying something that causes outrage or offense.

• **affiliate** [ə'fɪliət]

An **affiliate** is a brokerage house, which is not a member of the stock exchange and which must benefit from the service of a brokerage house, which is a member of the stock exchange, when submitting their orders.

• **a fortiori** [ˈɑː'fɔːrɪ]

A fortiori is Latin for: "with an even stronger argument", which refers to a situation in which if one thing is true, one can conclude that the second thing is even more true or real.

• **after** [ˈɑːftə]

after closing ...
after deduction ...
after split ...

• **against** [ə'geɪnst]

against consideration
against payment
to vote against ...

• **age** [eɪdʒ]

age at which criminal responsibility begins

The general rule is that whoever commits a prohibited act after the age of 17 is responsible under the terms of the Penal Code. In special situations, however, a person who has reached the age of 15 at the time of committing a prohibited act specified in the Penal Code, may also be criminally liable.

age of consent

The **age of consent** is the legally set minimum age from which an individual is deemed capable of expressing legally valid consent to sexual activity with another person.

age of discretion

To reach the **age of discretion** refers to the age at which a person reaches adulthood and can make life decisions, especially regarding their own state of life, profession, etc. But more often it is the age when a child is able to act freely and therefore becomes morally responsible for his / her actions.

age of entry
age of majority

The **age of majority** is attained in most of the countries at the day of the eighteenth birthday.

age setback
discrimination on the grounds of age

Discrimination on the grounds of age is a dishonest treatment by an employer of a current or potential employee aged up to 70, which is illegal under the Age Discrimination Unemployment Act. Of course, it is not easy to prove such discrimination, but employers should beware of this type of suspicion.

marriageable age
retirement age
to be under age
to be under / over pensionable age
to come of age
voting age

Voting age is the minimum legal age a person must attain before becoming eligible to vote in public elections. As of today, the most common voting age is 18; however, there are also voting ages which range from the age of 16 to 25.

W ujęciu prawnym **uroczyste ślubowanie** jest formalną deklaracją tych osób, które ze względu na sumienie lub wierzenia religijne sprzeciwiają się złożeniu przysięgi i ma dokładnie ten sam skutek prawny jak przysięga, jest zatem prawnie wiążąca. W niektórych jurysdykcjach takie uroczyste ślubowanie można złożyć tylko wtedy, jeżeli zostanie podany powyższy powód.

rota przyrzeczenia
ślubowanie poselskie

przymocować na trwałe, umieścić, wybudować

To **affix** w prawniczym języku angielskim oznacza umieszczenie czegoś na terenie nieruchomości w sposób trwały, a więc na przykład **przymocować** coś **na trwałe**, zasadzić drzewa i krzewy, **wybudować** budynek lub rozbudować już istniejące. Zasadniczą sprawą jest to, że są to dobra, które na trwałe będą istniały na danym obiekcie.

bójka

Bójka to przestępstwo, które polega na narażeniu życia lub zdrowia ludzkiego na niebezpieczeństwo, przy czym chodzi o niebezpieczeństwo zindywidualizowane; tzn. dotyczące konkretnej osoby lub osób.

bójka kwalifikowana

Bójka kwalifikowana to burda, bijatyka lub awantura w miejscu publicznym, która jest kwalifikowana jako przestępstwo.

obraza

obraza uczuć religijnych
zniewaga publiczna

Zniewaga publiczna to działanie lub mówienie czegoś co wywołuje oburzenie lub obrazę.

afiliant

Afiliant to dom maklerski, który nie jest członkiem giełdy i który, przy składaniu swoich zleceń, musi korzystać z pośrednictwa jakiegoś innego domu maklerskiego, który jest członkiem giełdy.

a fortiori

A fortiori to po łacinie: „z jeszcze mocniejszym argumentem” i odnosi się do sytuacji, w której jeśli jedna rzecz jest prawdziwa, to można wywnioskować, że druga rzecz jest jeszcze bardziej prawdziwa.

po

po zamknięciu ...
po odliczeniu ...
po podziale akcji ...

w zamian, przeciwko, wobec

pod tytułem obciążliwym
w zamian za zapłatę
głosować przeciwko ...

wiek

wiek odpowiedzialności karnej

Generalną zasadą jest, że wg zasad określonych w Kodeksie karnym odpowiada ten, kto popełnia czyn zabroniony po ukończeniu 17. lat. W szczególnych sytuacjach jednak **odpowiedzialność karną** może ponieść również osoba, która ukończyła 15. rok życia w chwili popełnienia czynu zabronionego określonego w Kodeksie karnym.

wiek przyzwolenia

Wiek przyzwolenia to ustalony prawnie minimalny wiek, od którego dana osoba jest uznana za zdolną do wyrażenia ważnej prawnie zgody na czynności seksualne z inną osobą.

wiek rozsądku / działania z rozeznanie

Osiągnąć **wiek rozsądku** odnosi się do wieku, w którym dana osoba osiąga dorosłość i może podejmować życiowe decyzje, zwłaszcza dotyczące własnego stanu życia, zawodu itp. Ale na ogół jest to wiek, w którym dziecko jest zdolne do swobodnych aktów woli i dlatego staje się moralnie odpowiedzialne za swoje czyny.

wiek początkowy / wstępu
pełnoletność

Pełnoletność w większości krajów osiąga się w dniu ukończenia osiemnastego roku życia.

przesunięcie granicy wieku
dyskryminacja ze względu na wiek

Dyskryminacja ze względu na wiek jest nieuczciwym traktowaniem przez pracodawcę obecnego lub potencjalnego pracownika w wieku do 70. lat, które to traktowanie jest nielegalne zgodnie z ustawą o dyskryminacji ze względu na wiek. Oczywiście nie jest łatwo udowodnić taką dyskryminację ale pracodawcy powinni się wstrzeżać tego typu podejrzeń.

wiek zdolności do zawarcia małżeństwa
wiek emerytalny
być nieletnim
być przed wiekiem / w wieku emerytalnym
osiągnąć pełnoletność
wiek wyborczy

Wiek wyborczy to minimalny wiek określony przez prawo, który dana osoba musi osiągnąć, zanim stanie się uprawniona do głosowania w wyborach publicznych. Na dzień dzisiejszy najpowszechniejszy wiek głosowania to 18 lat; jednak istnieją także zakresy wieku wyborczego od 16 do 25 lat.

• **agency** [ˈeɪdʒənsɪ]

Agency is the actions of a person (called the agent) who acts on behalf of another person or a company, known as the principal. Agency may also arise when an employer (a principal) and employee (an agent) ask someone to make a delivery or name someone as an agent in a contract.
administrative agency
agency carrying out a decision
agency of executory proceedings
agency of legal protection

Agencies of legal protection can be divided into the following categories:
1. *Deciding authorities: judicial authorities and quasi-judicial authorities (e.g. local councils of appeal).*
2. *Legality control bodies: prosecutor's offices and other control bodies; such as the Supreme Chamber of Control, the Police, the Internal Security Agency, fiscal control authorities, the National Broadcasting Council, the National Labour Inspectorate, the Trade Inspection, the State Sanitary Inspection, the Border Guard and the City Guard.*
3. *Legal aid bodies; such as law protection corporations (e.g. barristers, legal advisers, notaries, court executive officers), ombudsmen for rights and freedoms.*

appellate agency
executive agency
extrajudicial adjudicating agency
forwarding agency
inspection agency
law enforcement agency

Law enforcement agencies are bodies which duties include detection of crimes and prosecution of their perpetrators by conducting investigations.
local government agencies
prosecution agency
state administrative agency
state agencies
to do sth through the agency of sb

• **agent** [ˈeɪdʒənt]

An agent is a person who represents a company in a specified area. In the US an agent is also a person who is a chief local official of a trade union.
agent for delivery
agent for litigation
agent provokateur [prəvokə'tɔː]
auction agent
authorised agent
claim agent
consular agent
involuntary agent in the commission of an offence
real-estate agent

• **aggregation** [əgrə'gɛɪʃən]

Aggregation is the process of combining parts in a larger whole. In politics means the process of coordination of interests and in law it means combining several penalties into one.

• **aggression** [ə'grɛʃn]

indirect aggression
wanton aggression

• **aggressive** [ə'grɛsɪv]

aggressive selling

• **aggressor** [ə'grɛsə]

• **agnate** [ˈɛɡneɪt]

• **agnation** [ə'ɡneɪʃən]

Agnation is a kinship on the paternal side (called "after the sword") is the third degree of kinship.

• **agree** [ə'ɡri:]

To agree means that one has the same opinion as someone else about something. In business it means, for example, to agree on a price in trade relations.

• **agreement** [ə'ɡri:mənt]

An agreement is a promise, deal or decision made between two or more natural or legal persons.
agreement at government level
agreement between the parties
agreement in court

An agreement in court is a judgment issued by a judge based on an agreement between the parties to a lawsuit, which ends the court proceedings with a judgment and which satisfies both parties.

agreement on / about ...
buy-sell agreement

A buy-sell agreement is a contract between the company's owners, which includes the terms for the purchase of shares of a withdrawing partner or shareholder in the enterprise by the remaining shareholder.

closing agreement
collective labour agreement

przedstawicielstwo, agencja, biuro, pośrednictwo, organ

Przedstawicielstwo to działania osoby (zwanej agentem), która działa w imieniu innej osoby lub firmy, zwanej zlecającą.
Przedstawicielstwo ma też miejsce, kiedy pracodawca (zlecająca) i pracownik (agent) proszą kogoś o dostarczenie przesyłki lub wyznaczają kogoś jako agenta w umowie.
organ zarządzający
organ wykonujący orzeczenie
organ postępowania wykonawczego
organ ochrony prawnej

Organy ochrony prawnej można podzielić na następujące kategorie:

1. *Organy rozstrzygające: organy sądowe i organy quasi-sądowe (np. samorządowe kolegia odwoławcze);*
2. *Organy kontroli legalności: prokuratura i inne organy kontroli; jak np. Najwyższa Izba Kontroli, Policja, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, organy kontroli skarbowej, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, Państwowa Inspekcja Pracy, Inspekcja Handlowa, Państwowa Inspekcja Sanitarna, Straż Graniczna i Straż Miejska.*
3. *Organy pomocy prawnej; takie jak korporacje ochrony prawa (np. adwokatura, radcowie prawni, notariusze, komornicy), rzecznicy praw i wolności.*

organ odwoławczy
organ wykonawczy
organ orzekający pozasądowy
agencja spedycyjna
organ kontroli
organ ochrony porządku publicznego

Organy ścigania to organy, do których właściwości należy wykrywanie przestępstw i ściganie ich sprawców poprzez prowadzenie dochodzeń i śledztw.
organa samorządowe / terenowe
organ powołany do ścigania przestępstw
organ administracji państwowej
organy państwa
zrobić coś za pośrednictwem kogoś

przedstawiciel, pośrednik, agent, czynnik

Przedstawiciel / Agent jest osobą, która reprezentuje firmę na określonym obszarze. W USA jest tak także nazywana osoba, która jest lokalnym przywódcą związku zawodowego.
pełnomocnik dla doręczeń
pełnomocnik procesowy
prowokator polityczny
agent licytacyjny
przedstawiciel upoważniony
agent ds. likwidacji szkód
agent konsularny
niezamierzony uczestnik przestępstwa
pośrednik w nieruchomościach

agregacja

Agregacja oznacza proces łączenia części w większą całość. W polityce oznacza proces koordynacji interesów a w prawie oznacza łączenie kilku kar w jedną.

agresja

agresja pośrednia
niczym nie usprawiedliwiona napaść

agresywny

agresywne techniki sprzedaży

agresor, strona napadająca

krewny ze strony ojca

pokrewieństwo ze strony ojca

Pokrewieństwo ze strony ojca (zwane „po mieczu”) to trzeci stopień pokrewieństwa.

wynegocjować, uzgodnić, zgodzić się

Zgodzić się z kimś oznacza, że ma się to samo zdanie w jakiejś sprawie jak inna osoba. W biznesie oznacza to także, na przykład, uzgodnić cenę w stosunkach handlowych.

porozumienie, ugoda, umowa, zgoda, układ

Porozumienie lub ugoda jest obietnicą, transakcją lub decyzją zawartą pomiędzy osobami fizycznymi lub prawnymi.
porozumienie międzyrządowe
umowa (porozumienie) między stronami
ugoda sądowa

Ugoda sądowa to wyrok wydany przez sędziego na podstawie porozumienia stron w procesie sądowym, który kończy postępowanie sądowe wyrokiem i który zadowala obie strony.

układ w sprawie ...; zgoda co do
umowa kupna-sprzedaży

Umowa kupna-sprzedaży jest umową pomiędzy właścicielami firmy, która zawiera warunki zakupu udziałów wycofującego się partnera lub udziałowca w przedsiębiorstwie przez pozostającego udziałowca.

porozumienie końcowe
układ zbiorowy pracy

deceitful agreement

A **deceitful agreement** (a collusion) is a secret and illegal collaboration between two or more parties to limit open competition by defrauding, misleading or deceiving others as to their rights. A deceitful agreement may also include wage fixing, illegal commission or misrepresentation of the relationship between the parties. From the legal point of view, any action taken under a deceitful agreement is null and void.

extrajudicial agreement

An **extrajudicial agreement** is a settlement of the estate by drawing up a contract that indicates how the estate of a deceased owner will be distributed among the heirs at their discretion. Any property left by a deceased person listed in the contract is collectively considered "property".

gentlemen's agreement

it's foreseen in the agreement that ...

legal representation agreement

legally binding agreement

Private individuals can create **legally binding agreements**, including arbitration agreements, that adopt alternative dispute resolution to standard litigation. The creation of the laws can be influenced by the Constitution and the rights enshrined in it.

loan agreement

non-disclosure agreement

A **non-disclosure agreement** is a legally binding agreement, that establishes a confidential relationship between the parties signing the agreement, in which they agree that confidential information they may obtain will not be shared with others.

preliminary agreement

prenuptial agreement

A **prenuptial agreement** is a written contract between two people who are about to marry, setting out the terms of possession of assets, treatment of future earnings, controlling of the property etc.

restrictive trade agreement

Restrictive trade agreement is an agreement on prices and discounts between producers with the aim of eliminating competition from a market.

signature of an agreement

title transfer of financial collateral agreement

to abide by the agreement

to annul / cancel an agreement

Generally, as long as one of the parties to the contract does not go to court with the relevant request, the concluded contract should remain in force until the end and must be performed. However, if a party decides that it is in their best interest that the contract ceases to be binding, it may apply to the court and, provided that the relevant conditions are met, the **agreement may be annulled**.

In the case of consumers, it is **possible to annul an agreement** that cannot be valid for the purposes of consumer protection, whether it is valid or not. It is supported by the literal content of the EU directive, for which the basic factor is the validity of the contract, not validity.

to be in agreement with ...

to come to an agreement

to conclude / settle an agreement

to enter into an agreement

to extend an agreement

to reach an agreement

to terminate / dissolve an agreement

trust agreement

A **trust agreement** or a trust deed is an agreement in which one person transfers assets to another person (a trustee). Under the terms of this agreement, money, securities, real estate, personal and intellectual property and other property rights may be transferred.

verbal / oral agreement

• aid [eid]

aid for small and mid-sized firms

aid in kind

government aid

In the country's economy **government aid** means help given to a business or region by a government.

mental aid

right of a person to legal aid

The **right of a person to legal aid** includes the exemption from court costs and at the same time appointing an attorney, legal advisor, tax advisor or patent attorney, which under the right of assistance is tantamount to granting a power of attorney.

to aid and abet

To **aid and abet** is one of the forms of committing a crime or offense in the criminal law, and it relies on facilitating a criminal act by another person. Aiding and abetting is always an intentional behaviour and it can be committed either as a direct intention or as an alternative intention. The form of aiding and abetting is irrelevant, it is only important if it was aimed to facilitate the perpetrator committing an act.

podstępne porozumienie

Podstępne porozumienie (zmowa) to tajna i nielegalna współpraca między dwiema lub więcej stronami w celu ograniczenia otwartej konkurencji, poprzez oszukanie lub wprowadzenie w błąd innych osób w zakresie ich praw.

Podstępne porozumienie może obejmować także ustalanie plac, nielegalne prowizje lub fałszywe przedstawienie zależności relacji między stronami. Z prawnego punktu widzenia wszelkie działania dokonane w ramach podstępnego porozumienia są uważane za nieważne.

ugoda pozasądowa

Ugoda pozasądowa to rozliczenie spadku poprzez sporządzenie umowy, która wskazuje, w jaki sposób majątek zmarłego właściciela zostanie podzielony między spadkobierców według własnego uznania. Mienie pozostawione przez zmarłego i wymienione w umowie jest zbiorczo uznawane za „majątek”.

umowa ustna oparta na zaufaniu

w umowie przewiduje się, że ...

umowa o zastępstwo prawne

umowa prawnie wiążąca

Osoby prywatne mogą tworzyć **umowy prawnie wiążące**, w tym umowy arbitrażowe, które przyjmują alternatywne sposoby rozwiązywania sporów w stosunku do standardowych sporów sądowych. Na tworzenie samych praw może wpływać konstytucja oraz prawa w niej zakodowane.

umowa pożyczki

umowa o zachowaniu poufności

Umowa o zachowaniu poufności to prawnie wiążąca umowa, która ustanawia poufną relację między stronami podpisującymi umowę, w której zgadzają się, że poufne informacje, które mogą uzyskać, nie będą udostępniane innym osobom.

porozumienie wstępne; umowa przedwstępna

umowa przedślubna

Umowa przedślubna to umowa pisemna między dwiema osobami, które zamierzają się pobrać, określająca warunki posiadania majątku, traktowania przyszłych zarobków, kontrolowania nieruchomości itp.

umowa ograniczająca

Umowa ograniczająca jest umową pomiędzy producentami w sprawie cen i zniżek i która ma na celu wyeliminowanie konkurencji z rynku.

podpisanie układu

umowa w sprawie przeniesienia tytułu do

gwarancji finansowej

dotrzymać porozumienia

unieważnić umowę

Generalnie, dopóki jedna ze stron umowy nie wystąpi do sądu z odpowiednim żądaniem zawarta umowa powinna obowiązywać do końca i musi zostać wykonana. Jeżeli jednak strona uzna, że w jej interesie jest aby umowa przestała ją obowiązywać, to może wystąpić do sądu i przy spełnieniu odpowiednich warunków **umowa może zostać unieważniona**.

W wypadku konsumentów, można **unieważnić umowę**, która nie może obowiązywać z uwagi na ochronę konsumenta, niezależnie od tego czy jest ona ważna czy nie. Przemawia za tym literalna treść dyrektywy UE, dla której podstawową okolicznością jest obowiązywalność umowy, a nie ważność.

być w zgodzie z ...

dojść do porozumienia

zawrzeć umowę

zawrzeć umowę

rozszerzyć zakres umowy

osiągnąć porozumienie

rozwiązać umowę

umowa powiernicza

Umowa powiernicza to umowa, w której jedna osoba przekazuje aktywa innej osobie (powiernikowi). Na warunkach tej umowy możliwe jest przeniesienie własności materialnej, papierów wartościowych, nieruchomości, własności osobistej i intelektualnej oraz innych praw własności.

umowa ustna

1. pomoc, dotacja itp.

2. pomagać, wspomagać

pomoc dla małych i średnich firm

pomoc rzeczowa

pomoc państwa

W gospodarce danego państwa, **pomoc państwa** jest pomocą oferowaną jednostkom gospodarczym lub regionom przez organa państwowe.

pomocnictwo psychiczne

prawo do pomocy prawnej

Prawo do pomocy prawnej obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz jednocześnie ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego, co w ramach prawa pomocy jest równoznaczne z udzieleniem pełnomocnictwa.

udzielić pomocy w dokonaniu przestępstwa

Udzielić pomocy w dokonaniu przestępstwa to w prawie karnym jedna z form popełnienia przestępstwa lub wykroczenia i polega na ułatwieniu innej osobie popełnienia czynu zabronionego. Pomocnictwo jest zawsze zachowaniem umyślnym, popełnić je można zarówno w zamiarze bezpośrednim jak i w zamiarze ewentualnym. Forma udzielenia pomocy jest bez znaczenia, istotne jest tylko to, czy pomocnictwo zmierzało do ułatwienia bezpośredniemu sprawcy popeł-

visual aids	nienie czynu. pomoce wizualne
• aider ['eɪdə]	pomocnik (w przestępstwie)
aiders and abettors	współsprawca przestępstwa
• aiding (and abetting) ['eɪdɪŋ ənd ə'betɪŋ] – pomocnictwo	
perpetratory aiding (and abetting)	pomocnictwo sprawcze
<i>Perpetratory aiding (and abetting) is one of the forms of committing a crime or offense and it involves facilitating another person to commit a prohibited act.</i>	<i>Pomocnictwo sprawcze to jedna z form popełnienia przestępstwa lub wykroczenia i polega na ułatwieniu innej osobie popełnienia czynu zabronionego.</i>
• aim [eɪm]	cel
<i>The aim is a kind of purpose of doing something which one hopes to achieve.</i>	<i>Cel jest rodzajem dążenia do zrobienia czegoś lub wykonania określonych działań.</i>
direct aim of the law	cel prawa bezpośredni
wicked aim	cel niegodziwy
with the aim of ...	mając na celu ...
• a.k.a / aka. (also known as) [eɪm]	znany jako
<i>The abbreviation 'a.k.a.' (also known as) is used in documents to introduce pseudonyms, nicknames, working names, legalised names, pen names, maiden names, etc.</i>	<i>Skrót „aka” (znany jako) jest używany w dokumentach przy podawaniu pseudonimów, przezwisk, nazw roboczych, formalnych nazw, nazwisk panieńskich itp.</i>
• alcoholism ['ælkəhɒlɪzəm]	alkoholizm
compulsive alcoholism	alkoholizm nałogowy
• aleatory ['eɪlɪə:torɪ]	przypadkowy, losowy
<i>Aleatory means accidental; the term is usually applied in insurance contracts in which a payment is dependent on the occurrence of a contingent event, such as injury of the insured person in an accident or fire damage of his / her insured building.</i>	<i>Aleatory oznacza losowy; termin ten jest zwykle stosowany do umów ubezpieczeniowych, w których płatność jest uzależniona od wystąpienia zdarzenia warunkowego; takiego jak obrażenia ubezpieczonego w wyniku wypadku lub szkody pożarowej jego / jej ubezpieczonego budynku.</i>
aleatory contract	umowa losowa
<i>An aleatory contract is an agreement whereby the parties involved do not have to perform a specific activity, until a specific triggering event occurs that neither party can control; such as a natural disaster or death. Aleatory contracts are commonly used in insurance policies.</i>	<i>Umowa losowa to umowa, na mocy której zaangażowane strony nie muszą wykonywać określonej czynności, dopóki nie nastąpi określone zdarzenie inicjujące, którego żadna ze stron nie może kontrolować; na przykład kłeski żywiołowe lub śmierć. Umowy losowe są powszechnie stosowane w polisach ubezpieczeniowych.</i>
• alias ['æli:əs]	nazwa zastępcza, alias
<i>Alias is a name other than the name of a person or a reference to that other name, which is related to the function of shortening and simplifying naming.</i>	<i>Alias to nazwa inna niż imię osoby lub odniesienie do tej innej nazwy, z którą związana jest funkcja polegająca na skróceniu i uproszczeniu nazewnictwa.</i>
• alliance [ə'laɪəns]	sojusz, koalicja
military alliance	sojusz wojskowy
quadruple alliance	czwórprzymierze
• alibi ['ælbɪ]	alibi
<i>Alibi is a proof that the suspect was not at the scene of the crime at the time it was committed, for example, a witness who saw the suspect at the time of committing a crime in a different place.</i>	<i>Alibi to dowód, że podejrzany nie był w miejscu przestępstwa w chwili, kiedy je popełniono, na przykład zeznanie świadka, który widział podejrzanego o porze popełnienia przestępstwa w innym miejscu.</i>
cast-iron alibi	murowane alibi
prove / establish your alibi	dowieść / wykazać swoje alibi
• alien ['eɪlɪən]	cudzoziemiec
<i>An alien is a person who is not a citizen of the country and in the United States any person born in another country to parents who are not American and who has not become a naturalised citizen.</i>	<i>Cudzoziemiec to osoba niebędąca obywatelem kraju a w Stanach Zjednoczonych każda osoba urodzona w innym kraju z rodziców, którzy nie są Amerykaninami i którzy nie stali się obywatelami naturalizowanymi.</i>
naturalised alien	cudzoziemiec naturalizowany
non-resident alien	cudzoziemiec przebywający tymczasowo w danym kraju
• alienate ['eɪljəneɪt]	zbyć (przekazać)
<i>To alienate means to voluntarily convey or transfer the title to real property by a gift disposition or by sale.</i>	<i>To alienate oznacza dobrowolne przekazanie lub przeniesienie tytułu własności do nieruchomości w drodze darowizny lub poprzez sprzedaż.</i>
• alienation [eɪlɪə'neɪʃn]	zbycie, alienacja, wygaśnięcie
<i>An alienation in the property law is a legal transfer of the title of ownership to another party.</i>	<i>Zbycie w prawie majątkowym to prawne przeniesienie tytułu własności na inną stronę.</i>
absolute power of alienation	nieograniczone prawo rozporządzania
alienation of affections	wygaśnięcie uczuć
<i>Alienation of affections is the conviction of a partner in a marriage that the feelings for the other partner have expired, which results in the loss of marital relations, but which may also be the reason for divorce by an abandoned partner.</i>	<i>Wygaśnięcie uczuć to przekonanie partnera w małżeństwie, że uczucia do drugiego partnera wygasły, co powoduje utratę relacji małżeńskich, ale co też może być powodem do wystąpienia o rozwód przez opuszczonego partnera.</i>
alienation of an inheritance	zbycie spadku
alienation of the object of litigation	zbycie przedmiotu sporu
alienation transaction	czynność prawna przenosząca prawo własności
parental alienation	alienacja rodzicielska
<i>Parental alienation is psychological alienation of a child from his / her parents, especially after divorce, which means that a child acts with hostility towards a parent or both parents.</i>	<i>Alienacja rodzicielska to alienacja psychiczna dziecka od rodziców, szczególnie po rozwodzie, polegająca na tym, że dziecko zachowuje się wrogo wobec rodzica lub obojga rodziców.</i>
right of alienation of the property	prawo do zbycia własności
<i>In property law, the right of alienation of the property is the right of the owner of the property in its disposal, such as transferability or other transfer of property to another entity.</i>	<i>W prawie rzeczowym prawo do zbycia własności jest prawem właściciela nieruchomości w jej rozporządzeniu, takim jak zbywalność lub inny sposób przeniesienia własności lub prawa majątkowego na rzecz innej jednostki.</i>
social alienation	alienacja społeczna
• alienator [eɪlɪə'neɪtə]	zbywca, cedent
• alienor [eɪ'lɪənə]	zbywca, osoba zbywająca prawo
<i>An alienor is a person who transfers ownership of property to another person (e.g. during a sale-purchase transaction).</i>	<i>Zbywcą jest osoba, która przenosi własność na inną osobę (np. podczas transakcji kupna-sprzedaży).</i>

• **alimony** [ˈælməni]

Alimony is support paid by one ex-spouse to the other, as ordered by a court in a divorce case. Alimony is also called "spousal support" in California and some other states. It is usually paid by a man to his ex-wife, but in some cases, a wealthy woman can pay it to her ex-husband.

- accrued alimony
- alimony debt
- alimony fund
- alimony order
- alimony payment
- alimony pendente lite
- alimony rights
- award of alimony
- claim of alimony
- to fail to pay alimony

• **allegation** [æli'dʒi:ɪʃn]

An allegation is a statement of fact presented in the indictment. Depending on the type of case being heard, a civil trial may not necessarily focus only on the plaintiff's allegations and the defendant's liability. For example, in most divorce cases a trial judge reaches a decision after hearing allegations from both parties of the dispute, and passes a sentence which may favour one spouse on one issue (child custody), and the other spouse as to another issue (alimony).

disjunctive allegations

Disjunctive allegations are an attempt to claim in a civil lawsuit that one thing "or another" took place, and in criminal charges that the accused committed one crime "or the other". Such complaints are not allowed because the defendant has the right to know what he / she must defend himself against.

unsupported allegation

• **allege** [ə'ledʒ]

To allege means to claim that a fact is true, usually in a claim filed in order to initiate a lawsuit, in "affirmative defense", in an accusation of a crime or claim.

• **alliance** [ˈæliəns]

An alliance is a relationship in which two countries, political parties, organisations or persons, work together for some purpose.

to strike up an alliance

• **allocation** [ælə'keɪʃn]

- allocation of costs
- allocation of premises

• **allow** [ə'laʊ]

to allow an appeal

To allow an appeal means that the court rules in favour of the appellant.

to allow for a mass meeting

• **allowance** [ə'laʊəns]

- allowance paid to the family of the deceased
- cash allowance
- dependency allowance
- family allowance

- funeral allowance
- general allowance
- lodging allowance
- retirement allowance
- retirement allowance
- superannuation allowance

• **allowing** [ə'laʊɪŋ]

allowing a fine to be paid by instalments

allowing a prestation to be paid or performed by instalments – rozłożenie świadczenia na raty

allowing the request

• **ally** [ˈælaɪ]

• **alteration** [ɔ:lteɪ'reɪʃn]

alteration in a legal document

An alteration in a legal document is a change in the text or terms of a legal document that affects the rights and obligations of the parties to it. In this case, the change is material and the party who did not consent to the change may be released from the obligations arising from the document by the court.

to introduce radical alterations

• **alter ego** [ɔ:lteɪ'egəʊ]

Alter ego (Latin: "second self") in economics is a company, organisation or other entity set up to provide legal protection to a de facto controlling entity, but proving that it is just a cover for the actual owner can be difficult.

In psychology, alter ego is a spiritually related trustor or confidant, often a literary character identified with its author. It can also be a second personality within the same person, a second identity, a second part of the person's split self.

• **alternative** [ˈɔ:lternetɪv]

alternative claim

alimenty (dla byłej żony)

Alimenty to wsparcie wypłacane przez jednego byłego współmałżonka drugiemu, zgodnie z postanowieniem sądu w sprawie o rozwód. Alimenty nazywane są także „wsparciem małżeńskim” w Kalifornii i niektórych innych stanach USA. Alimenty zwykle są płacone przez mężczyznę swojej byłej żonie, ale w niektórych przypadkach zażożna kobieta może je płacić mężowi.

- należne alimenty
- dług alimentacyjny
- fundusz alimentacyjny
- nakaz alimentacji
- świadczenie alimentacyjne
- alimenty na czas procesu rozwodowego
- uprawnienia alimentacyjne
- zasądzenie alimentów
- powództwo alimentacyjne
- zaniedbać obowiązki alimentacyjne

zarzut

Zarzut jest stwierdzeniem faktu przedstawionym w akcie oskarżenia. W zależności od rodzaju rozpatrywanej sprawy, proces cywilny nie musi koniecznie koncentrować się wyłącznie na zarzutach powoda i odpowiedzialności pozwanego. Na przykład w większości spraw rozwodowych sędzia procesowy podejmuje decyzję po wysłuchaniu zarzutów obu stron sporu i wydaje wyrok, który może faworyzować jednego małżonka w jednej sprawie (opieka nad dzieckiem), a drugiego małżonka w innej sprawie (alimenty).

zarzuty rozłączne

Zarzuty rozłączne to próba dochodzenia roszczenia w postępowaniu cywilnym, że jedna rzecz „lub inna” miała miejsce, a w zarzutach karnych, że oskarżony popełnił jedno przestępstwo „lub inne”. Takie skargi są niedozwolone, ponieważ pozwany ma prawo wiedzieć, przed czym musi się bronić.

oskarżenie nie poparte dowodami

utrzymywać, twierdzić

To allege znaczy utrzymywać, że jakiś fakt jest prawdą, zwykle w skardze złożonej w celu wszczęcia procesu sądowego w „obronie twierdzącej” na skargę, w oskarżeniu o popełnienie przestępstwa lub roszczenia.

alians, przymierze, sojusz

Sojusz to związek, w którym dwa kraje, partie polityczne organizacje lub osoby, współpracują ze sobą w określonym celu.

zawrzeć sojusz

alokacja, przydział, podział

- podział kosztów
- przydział lokalu

zezwoić, pozwoić, uwzględnić, dopuścić

uwzględnić odwołanie

Uwzględnić odwołanie oznacza, że sąd orzeka na korzyść strony wnoszącej apelację.

zezwoić na wiec (władze lokalne)

bonifikata, odpis, ulga, zasiłek

- odprawa pośmiertna
- dodatek pieniężny
- dodatek na osoby pozostające na utrzymaniu
- zasiłek / dodatek rodzinny; ulga podatkowa rodzinna
- zasiłek pogrzebowy
- ulga ogólna
- dodatek mieszkaniowy
- dodatek emerytalny
- zasiłek emerytalny
- wielkość emerytury

uwzględnienie, rozłożenie

rozłożenie grzywny na raty

rozłożenie świadczenia na raty

uwzględnienie prośby

aliant, sprzymierzeniec

zmiana, poprawka

zmiana w dokumencie prawnym

Zmiana w dokumencie prawnym to zmiana dokonana w tekście lub warunkach dokumentu prawnego, która wpływa na prawa i obowiązki jego stron. W takim przypadku zmiana jest istotna a strona, która nie wyraziła zgody na zmianę może zostać zwolniona z obowiązków wynikających z dokumentu przez sąd.

wprowadzić zasadnicze zmiany

alter ego, pokrycie

Alter ego (łac.: „drugie ja”) w ekonomii jest firmą, organizacją lub innym podmiotem założonym w celu zapewnienia ochrony prawnej osobie de facto kontrolującej taki podmiot, jednak udowodnienie, że ta firma jest tylko przykrywką dla rzeczywistego właściciela może być trudne.

W psychologii alter ego to osoba pokrewna duchowo, zaufana lub powiernik, często jest to postać literacka, która jest utożsamiana z jej autorem. Może być to także druga osobowość wewnątrz tej samej osoby, druga tożsamość, druga część rozdwojonej jaźni osoby.

alternatywny

roszczenie alternatywne

alternative dispute resolutions	alternatywne sposoby rozwiązywania sporów
Alternative dispute resolutions (ADR) are such resolutions like arbitration, mediation or a dismissal of the case.	Alternatywne sposoby rozwiązywania sporów (ADR) , to takie jak arbitraż, mediacja albo odwołanie sprawy.
alternative pleading	argumentacja alternatywna
Alternative pleading is a legal fiction in which a party to a lawsuit accused of committing a crime may rely on two arguments that are contradictory.	Argumentacja alternatywna jest fikcją prawną, w której strona pozwu lub oskarżony o popełnienie przestępstwa może powoływać się na dwa argumenty, które są ze sobą sprzeczne.
• ambassador [æm'bæsədə]	ambasador
ambassador extraordinary and plenipotentiary to ...	ambasador nadzwyczajny i pełnomocny w ...
• ambiguity [ˈæmbɪˈɡjuːrɪti]	niejednoznaczność, wieloznaczność
Ambiguity occurs when the statement has more than one meaning. If the ambiguity is obvious, it is called "patent", and if there is a hidden ambiguity; it is called "latent". If the one, who has the ambiguity written or said, cannot effectively explain it, then the court decides it in the most favourable light for the other party.	Niejednoznaczność pojawia się, gdy wypowiedź ma więcej niż jedno znaczenie. Jeśli niejednoznaczność jest oczywista, nazywa się to „patentem”, a jeśli istnieje ukryta niejasność; nazywa się ją „utajoną”. Jeśli ten, kto tę niejednoznaczność napisał lub wypowiedział nie może jej skutecznie wyjaśnić, to sąd rozstrzyga ją w świetle najbardziej korzystnym dla drugiej strony.
• ambivalence [æm'bɪvələns]	ambiwalencja
Ambivalence is the state of simultaneous conflicting reactions, beliefs or feelings towards a person or situation. In legal events it may be of significant importance, for example, in the testimony of a witness.	Ambiwalencja to stan jednoczesnych sprzecznych reakcji, przekonań lub uczuć w stosunku do jakiejś osoby lub sytuacji. W zdarzeniach prawnych może to mieć istotne znaczenie; na przykład w zeznaniach świadka.
• amend [ə'mend]	skorygować, poprawić, dokonać poprawki, znowelizować
To amend something means to correct something which has been written or said formally, such as a law or a statement, in order to improve it or make it more accurate.	To amend oznacza skorygowanie czegoś, co zostało formalnie napisane lub powiedziane, jak np. jakiś przepis prawny lub oświadczenie aby je poprawić lub uczynić bardziej dokładnym.
amended complaint	powództwo zmienione
An amended complaint arises when a plaintiff or a petitioner changes his / her claim. This action must be in writing and may be made by agreement between the parties (usually their lawyers) or by order of the court.	Powództwo zmienione powstaje, gdy strona pozywająca (powód lub składający petycję) zmienia złożone przez nią powództwo. To powództwo musi być sporządzone na piśmie i może być dokonane w drodze porozumienia między stronami (zwykle ich prawnikami) lub na polecenie sądu.
amended pleading	zmienione pismo procesowe
An amended pleading is a revised pleading in a lawsuit that includes a complaint or a response. The pleadings are changed for various reasons; e.g. due to correcting facts, adding reasons for the claim (legal grounds of the claim), adding defense claims or responding to the court's statement.	Amended pleading to zmienione pismo procesowe w pozwie, zawierające skargę lub odpowiedź na skargę. Pisma procesowe są zmieniane z różnych powodów; np. z powodu poprawienia faktów, dodania przyczyn powództwa (podstawy prawne pozwu), dodanie twierdzeń obrony lub reakcji na stwierdzenie sądu.
to amend a document	usunąć błąd w dokumencie
to amend the law / bill	wnieść poprawki do ustawy / projektu ustawy; znowelizować ustawę
• amendable [ə'mendəbl]	dający się zmienić
amendable to law	podlegający prawu
case amendable to a court	sprawa podlegająca kompetencji sądu
• amendment [ə'mendmənt]	poprawka prawna
An amendment is a formal or official change made to a law, contract, constitution or other legal document, and of course it means a change for the better. Amendments can add, remove or update parts of these legal documents, and are often used because they are easier to implement than a new act of legislation.	Poprawka prawna to formalna lub oficjalna zmiana prawa, umowy, konstytucji lub innego dokumentu prawnego i oczywiście oznacza zmianę na lepsze. Poprawki prawne mogą dodawać, usuwać lub aktualizować części tych dokumentów prawnych i są często stosowane, ponieważ są łatwiejsze do wprowadzenia niż nowy akt prawny.
amendments to the treaty	zmiany w traktacie
amendment in the Bill	poprawka do ustawy
proposed amendment	zgłoszona poprawka
to make amendments in the minutes	wnieść uwagi do protokołu
• amerce [ə'mɜːs]	ukarać
To amerce is a formal expression that means to punish with any arbitrary penalty.	Ukarać (angielskie: to amerce) to określenie formalne, które oznacza ukaranie narzuconą arbitralnie karą.
• amicable [ˈæmɪkəbl]	polubowny
amicable composition	układ polubowny
In legal language, the term " amicable composition " refers to an agreement between the parties to a contract and is the desire to show an agreement between two entities to be amicable.	W języku prawniczym termin „ układ polubowny ” odnosi się do porozumienia między stronami kontraktu i jest chęcią pokazania porozumienia między dwoma podmiotami aby polubownie rozwiązać spór w interesie tych stron konfliktu.
amicable settlement / solution of a dispute	polubowne rozwiązanie sporu
• amicus curiae [ə'maɪkəs 'kjʊəri:]	przyjaciel sądu
Amicus curiae in Latin means “a friend of the court”, which is some person or an organisation interested in the issue for which the litigation is pending, and which party or organisation is not a party to the dispute but which presents a document in this matter or takes part directly in the case.	Amicus curiae oznacza po łacinie „przyjaciel sądu”, czyli jakąś osobę lub jakąś organizację zainteresowaną tą kwestią, o którą toczy się spór sądowy, a która ta strona lub organizacja nie jest stroną sporu, ale która przedstawia jakiś dokument w tej sprawie lub bierze bezpośredni udział w sprawie.
• amnesia [əm'nɪ:ziə]	amnezja
• amnesty [ˈæmnəsti]	1. amnestia
An amnesty is a single act of forgiveness or amelioration of validly imposed punishments or penalties for committed crimes or offenses of a particular type by issuing a legal act by government authorities. As a general act, an amnesty is of a collective nature and is usually associated with an abolition.	Amnestia to jednorazowe darowanie lub złagodzenie prawomocnie orzeczonych kar lub środków karnych za popełnione przestępstwa lub wykroczenia określonego rodzaju, poprzez wydanie aktu prawnego przez władze państwowe. Jako akt generalny amnestia ma charakter zbiorowy i zazwyczaj łączy się z abolicją.
conditional amnesty	amnestia warunkowa
general / partial amnesty	amnestia ogólna / częściowa
to be released under the amnesty	być zwolnionym na mocy amnestii
• amortisation [əməʊ'tɪzeɪʃn]	amortyzacja, umorzenie, spłata

Amortisation refers to a measure of wearing out of fixed assets, writing down the cost of the assets over a period of time.

Amortisation in the tax law means the cost associated with the gradual wear of fixed assets and intangible assets but is an expense that is not connected with the outflow of financial means.

In addition to fixed assets, also intangible assets are depreciated; that is, non-monetary and non-physical; such as computer software, licenses, patents, trademarks, goodwill, etc.

• **amount** [əˈmaʊnt]

amount in dispute
amount of claim
amount of compensation
annual annuity amount
owing amount
total amount

• **analogis legis** [əˈnælədʒɪs ˈledʒɪs]

Analogis legis (the analogy with the Act) is the analogy to the rule of law, which governs the legal consequences of the facts unregulated by law, by recourse to the rule of law, which in turn governs the actual state which is very likely as this state. Analogis legis along with analogis iuris is used to fill the gaps in law.

• **analogy** [əˈnælədʒɪ]

Analogy as a method of applying the law consists in determining the legal consequences of a given fact by comparing it with other actual facts which legal effects are known. Analogy can be applied to both statutory law and case law. In the first case are applied the model cases of a given legal norm, that is, the actual states in which this standard is known to be certainly applicable. But in the cases of case law, the factual situation – which legal effects are established in the way of reasoning by way of the analogy – is compared with the actual state of affairs which took place in a precedent case, that is the case during the recognition of which a binding precedent was established. Analogy is a typical method of applying law in common law legal systems.

analogy of fact
analogy of law

• **analyse** [ˈænləɪz]

to analyse the correctness of the preparatory proceedings – przeanalizować poprawność postępowania przygotowawczego

to analyse a legal text

• **analysis** (pl analyses) [əˈnæləsɪs]

An **analysis** means to examine the details of something carefully, in order to explain how it works etc.

analysis of variance

An **analysis of variance** is a method of testing if real differences between sections of a population, which is being sampled, really exist.

offer and acceptance analysis

An **offer and acceptance analysis** is a traditional formula of the approach to concluding contracts in the form of an offer and acceptance (the parties are of one mind), developed in the 19th century, and consisting in the fact that the moment of forming a contract occurs when the parties are unanimous. This approach has been modified by changes in the law of estoppel to include changes such as misleading conduct misrepresentation, unjust enrichment and the power of acceptance.

preliminary analysis
thorough analysis

• **anarchy** [ˈænəkɪ]

Board anarchy
to prevent anarchy

• **angary** [ˈæŋgəri]

Angary is the right of a country in the state of war for requisition of (or destroy if necessary) neutral cargo ships, which are in ports or on a territorial sea of that country in order to meet the needs of the war.

• **annex** [ˈænəks]

annex to a contract

• **annexure** [ˈænˈnekʃə]

An **annexure** is a separate part of a legal contract, report, etc., which contains additional information regarding the contents of the contract.

• **annihilate** [əˈnaɪəleɪt]

• **annihilation** [əˈnaɪəˈleɪʃn]

Annihilation is the state or fact of being completely destroyed or obliterated (also from memory).

• **annotation** [ˈænəˈteɪʃn]

annotations to protocol

• **announce** [əˈnaʊns]

Amortyzacja (umorzenie) oznacza wyrażone w pieniądzu fizyczne zużycie składników majątku trwałego na skutek ich eksploatacji, wpisywane w ciężar kosztów działalności jednostki gospodarczej.

Amortyzacja w prawie bilansowym i podatkowym oznacza koszt związany ze stopniowym zużywaniem się środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych ale jest kosztem, który nie wiąże się z wypływem środków pieniężnych. Oprócz środków trwałych amortyzuje się również wartości niematerialne i prawne; czyli niepieniężne i nie mające postaci fizycznej; jak np. oprogramowanie komputerowe, licencje, patenty, wzory towarowe, wartość firmy itp.

kwota (suma), wysokość (ilość)

suma sporna
wysokość roszczenia
kwota odszkodowania
kwota renty rocznej
kwota należna
suma łączna

analogia z ustawy

Analogia z ustawy (łac.: analogia legis) to analogia z przepisu prawa, w której określa się skutki prawne stanu faktycznego nieuregulowanego przez prawo, poprzez odwołanie się do przepisu prawa, jaki normuje podobny do niego stan faktyczny. Analogia legis wraz z analogią iuris służy do wypełniania luk w prawie.

analogia

Analogia jako metoda stosowania prawa polega na ustalaniu skutków prawnych danego stanu faktycznego poprzez porównanie go z innymi stanami faktycznymi, których skutki prawne są znane. Analogię można stosować zarówno wobec prawa stanowionego (ustawowego), jak i prawa precedensowego. W tym pierwszym przypadku stosuje się tzw. wzorcowe przypadki danej normy prawnej; a więc stany faktyczne, w których wiadomo, że ta norma z pewnością znajduje swoje zastosowanie. Natomiast w przypadku prawa precedensowego stan faktyczny – którego skutki prawne ustala się na drodze rozumowania per analogiam – porównuje się ze stanem faktycznym, jaki miał miejsce w sprawie precedensowej, a więc sprawie przy rozpoznawaniu której doszło do ustanowienia wiążącego precedensu. Analogia jest typową metodą stosowania prawa w systemach prawnych typu common law.

analogia z natury
analogia z prawa

zanalizować, poddać coś analizie

przeanalizować poprawność postępowania przygotowawczego
przeanalizować tekst prawny

analiza

Analiza oznacza szczegółowe i staranne badanie czegoś w celu wyjaśnienia jak to działa itp.

analiza odchyień

Analiza odchyień jest metodą badania czy istnieją realne różnice między badanymi grupami ludności na określonej populacji.

analiza i akceptacja oferty

Analiza i akceptacja oferty to tradycyjna formuła podejścia do zawierania umów w formie oferty i akceptacji, wypracowana w XIX wieku a polegająca na tym, że moment sformowania umowy następuje wtedy, kiedy strony są jednomyślne. To podejście zostało zmodyfikowane przez zmiany w prawie estoppel, uwzględniające takie zmiany jak wprowadzające w błąd postępowanie, fałszywe przedstawienie, bezpodstawne wzbogacenie i prawo do akceptacji.

analiza wstępna
wnikliwa analiza

anarchia

anarchia w zarządzie firmy
zapobiegać anarchii

angaria

Angaria to uprawnienie państwa w stanie wojny do rekwirowania (także niszczenia) neutralnych statków handlowych i ich ładunków, znajdujących się w portach lub na morzu terytorialnym tegoż państwa, w celu zaspokojenia potrzeb związanych z wojną.

aneks, załącznik

załącznik do umowy

aneks, załącznik

Aneks to odrębna część umowy prawnej, raportu itp., która zawiera dodatkowe informacje dotyczące treści umowy.

unicestwić

unicestwienie, anihilacja

Unicestwienie to stan lub fakt całkowitego zniszczenia lub wymazania (także z pamięci).

przypis, dopisek

dopisek do protokołu

obwieścić, ogłosić

to announce a sentence / verdict

The judge **announces a sentence / verdict** at the session at which the hearing was closed. By an order issued immediately after closing the hearing, the court may postpone the announcement of the judgment for a specified date, not later than two weeks after the closing of the hearing.

to announce in an official register

• **announcement** [əˈnaʊnsmənt]

announcement of bringing criminal proceedings

An **announcement of bringing criminal proceedings**, in which an administrative fine may be imposed, does not constitute a threat if it is only intended to protect the law infringed by the crime.

announcement of a decision
announcement of the instituting of proceedings
public announcement of the judgement

The court may adjudicate a **public announcement of the judgement** if they deem it appropriate, in particular due to the social impact of the conviction, as long as it does not infringe the interests of the victim and is a criminal measure specified in the Penal Code. It consists in a public announcement of the judgement which may be published in the press, a magazine or other media, but may also take place in a specific manner indicated by the court.

The purpose of this penal measure is to stigmatise the perpetrator and the act committed by him / her, especially in his / her social environment. It also performs an educational function, because such disclosure of a conviction may discourage others from not even attempting to commit a given crime for fear of being publicly stigmatised.

official announcement
radio announcement

• **annual** [ˈænjʊəl]

annual general meeting (AGM)
annual review

• **annuity** [əˈnjuːti]

Annuity (perpetuity) is an amount of money paid each year to a retired person, usually in return for a lump-sum payment. The value of the annuity depends on how long the person lives, and it usually cannot be passed on to another person. Annuities are fixed payments and lose their value with inflation, whereas a pension can be index-linked. When people retire, they are required by law to purchase a compulsory pension with the funds accumulated in their pension fund and this gives them a taxable income for the rest of their life, but usually it is a fixed income which does not change with inflation.

annuity insurance

An **annuity insurance** is a type of policy issued by an insurance company aimed at receiving and increasing funds and creating a stream of income or payments. The money that the insurer pays can be a lump sum or a number of payments. These contributions are generally subject to a rate of return, usually deferred by tax.

apportionable annuity

consolidated annuity
daily interest deferred annuity
deferred annuity
government annuity
injury-compensating annuity

An **injury-compensating annuity** is a benefit that a person injured in an accident can apply for. Similarly, the payment of compensation or redress may be questioned or lowered by the insurer.

life annuity
non-apportionable annuity

Non-apportionable annuity is the annuity not paid to heirs in the event of the beneficiary's death.

perpetual / temporary / life annuity
refund annuity

Refund annuity is based on the fact that in the event of the death of the insured, the heirs receive part of the contributions paid.

single premium annuity
term annuity

• **annul** [əˈnʌl]

To **annul** means to officially declare that something like a law, contract or marriage no longer exists. Generally, such decisions are made by the court.

to annul the acknowledgement of fathering a child – unieważnić uznanie dziecka

To **annul the acknowledgement of fathering a child** may be done by the interested entity only in court and only a defect in the declaration of will may be the cause of the annulment of the acknowledgement of fathering a child.

to annul somebody's marriage
to annul somebody's will

• **annulment** [əˈnʌlmənt]

The **annulment of a contract or marriage** is an official declaration that it is invalid, so that legally

ogłosić wyrok

Sędzia **ogłasza wyrok** na posiedzeniu, na którym zamknięto rozprawę. Postanowieniem wydanym niezwłocznie po zamknięciu rozprawy, sąd może odroczyć ogłoszenie wyroku na oznaczony termin przypadający nie później niż dwa tygodnie po dniu zamknięcia rozprawy.

ogłosić w dzienniku urzędowym

komunikat, zapowiedź, ogłoszenie publiczne

zapowiedź spowodowania postępowania karnego

Zapowiedź spowodowania postępowania karnego, w którym może zostać nałożona administracyjna kara pieniężna nie stanowi groźby, jeżeli ma ona jedynie na celu ochronę prawa naruszonego przestępstwem.

ogłoszenie postanowienia
ogłoszenie o wszczęciu postępowania
podanie wyroku do publicznej wiadomości

Sąd może orzec **podanie wyroku do publicznej wiadomości** jeżeli uzna to za celowe, w szczególności ze względu na społeczne oddziaływanie skazania, o ile nie narusza to interesu pokrzywdzonego i jest środkiem karnym wskazanym w Kodeksie karnym. Polega on na publicznym podaniu treści sentencji wyroku, co może nastąpić w prasie, czasopiśmie lub innym środku masowego przekazu ale może również nastąpić w inny szczególny sposób wskazany przez sąd. Celem stosowania tego środka karnego jest stygmatyzacja sprawcy i popełnionego przez niego czynu, szczególnie w jego środowisku. Pełni on również funkcję wychowawczą, bowiem takie upublicznienie skazania, może zniechęcać innych od tego aby nie podejmowali nawet próby popełnienia danego przestępstwa z obawy właśnie przed publicznym napiętnowaniem.

obwieszczenie urzędowe
komunikat radiowy

roczny, doroczny

doroczne walne zebranie
weryfikacja roczna

renta, anuitet

Renta dożywotnia (dożywocie bezterminowe) to suma pieniędzy wypłacana corocznie emerytowi, zwykle w zamian za jednorazową sumę ryczałtową. Wartość renty zależy od tego, jak długo dana osoba żyje i zazwyczaj renta ta nie może być przeniesiona na inną osobę. Renty te są stałe i tracą wartość wraz z inflacją, podczas gdy emerytury mogą być indeksowane. Kiedy ludzie przechodzą na emeryturę, prawo zobowiązuje ich do pobierania obowiązkowej emerytury ze środków zgromadzonych w ich funduszu emerytalnym i to daje im dochody podlegające opodatkowaniu na resztę ich życia, ale zwykle są to stałe dochody, które nie zmieniają się wraz z inflacją.

renta dożywotnia (ubezpieczeniowa)

Renta dożywotnia jest rodzajem polisy wystawianej przez firmę ubezpieczeniową, mającą na celu przyjmowanie i powiększanie funduszy oraz tworzenie strumienia dochodów lub płatności. Pieniądze, które wpłaca osoba ubezpieczająca się, mogą być kwotą ryczałtową lub jakąś liczbą płatności. Składki te generalnie podlegają stopie zwrotu, zwykle odroczonej z tytułu podatku.

renta podzielona (podlegająca podziałowi między spadkobierców)
renta skonsolidowana
renta odroczonej z oprocentowaniem dziennym
renta odroczonej
renta państwowa
renta odszkodowawcza

Renta odszkodowawcza to świadczenie, o które może starać się osoba poszkodowana w wypadku. Podobnie jak wypłata odszkodowania czy zadośćuczynienia może być kwestionowana lub obniżana przez ubezpieczyciela.

renta dożywotnia
renta niepodzielna

Renta niepodzielna, to renta niewypłacana spadkobiercom w wypadku śmierci beneficjenta.

renta bezterminowa / czasowa / dożywotnia
renta zwrotna

Renta zwrotna polega na tym, że w przypadku śmierci ubezpieczonego, spadkobiercy otrzymują część wpłaconych składek.

renta z jednorazową składką
renta wypłacana w określonym terminie

anulować, unieważnić

Unieważnić w ujęciu prawnym oznacza ogłosić oficjalnie, że coś takiego jak prawo, umowa czy małżeństwo już nie istnieje. Na ogół taka decyzję podejmuje sąd.

to annul the acknowledgement of fathering a child – unieważnić uznanie dziecka

Unieważnić uznanie dziecka może dokonać zainteresowany podmiot wyłącznie na drodze sądowej a przyczyną unieważnienia uznania dziecka może być tylko wada oświadczenia woli.

unieważnić małżeństwo
unieważnić testament

unieważnienie, rozwiązanie, zniesienie

Unieważnienie umowy lub małżeństwa jest oficjalnym oświadczeniem, że jest nieważne, tak

it is considered never to have existed.

action for annulment

An **action for annulment** are legal proceedings before the Court of Justice of the European Union which ensures that EU legislative acts, implementing acts and individual acts comply with the overriding principles of the European Union legal order. The complaint may be brought within two months of the publication or notification of the contested measure. Candidates are divided into three categories: privileged, semi-privileged and non-privileged. The privileged applicants are the Member States, Parliament, the Commission and the Council, and they can bring an action for annulment solely on the basis of lawfulness, without any particular interest being shown. The semi-privileged applicants are the European Committee of the Regions, the European Central Bank and the European Court of Auditors; these may bring an action for annulment only in order to protect their own prerogatives. Finally, non-privileged applicants, which are made up of all natural and legal persons, including regional or local authorities, can bring an action for annulment only if they can prove that the contested act infringes their interests.

The European Treaty provides for five grounds for annulment, for which the Court may declare an act of the Union invalid, namely: lack of competence, breach of an essential procedural requirement, breach of the Treaties, breach of the principle of application of the Treaties and the abuse of power. If the Court declares the application to be well founded, it declares the contested act void, which shall, in principle, be declared void as soon as it was taken. However, the Court may decide that certain effects of the contested act must nevertheless remain in force in the interests of the protection of legitimate interests and legal certainty.

annulment of a bearer document

annulment of a declaration of a person's death

An **annulment of a declaration of a person's death** takes place in a situation when the moment of death is proved different than that indicated in a declaration of a person's death, and the court repeals the decision only if it also declares a person death.

annulment of a legal act

An **annulment of a legal act** may occur when a legal act was contrary to the law or aimed at circumventing the law, unless the relevant provision provides for a different effect, in particular that the provisions of the Act are replaced by invalid provisions of the legal act. The invalidity of a legal act is also stated when the legal act is contrary to the principles of social coexistence.

dissolution of a marriage through annulment

A **dissolution of a marriage through annulment** is a legal procedure for the annulment of a marriage. Unlike divorce, it is usually retroactive, meaning that an annulled marriage is considered void from the outset, almost as if it had never happened (although some jurisdictions stipulate that a marriage is invalid only from the date of annulment).

annulment of a proof of death

annulment of the election

annulment of proceedings

The **annulment of proceedings** is an act that nullifies the entire procedure and causes that the purpose of the procedure; e.g. awarding of a public contract is not achieved and the contract must be conducted from the beginning.

• **anomalous** [ə'nomələs]

Anomalous means something abnormal or inconsistent with common order, form, or rule.

• **anomie / anomy** ['ænomi]

Anomie in E. Durkheim's sociological theory is the state of weakness or mutual contradictions of social norms, which can lead to violation of social balance, mainly by a failure in managing the conduct of individuals, and in extreme cases to the disintegration of a system of standards as a whole and the loss of social ties.

• **anonymous** [ə'noniməs]

Alcoholics Anonymous (AND)

anonymous benefactor

anonymous letter

• **anonymity** [æno'nɪmɪti]

client anonymity

right to anonymity

• **answer** ['ɑ:nsə]

An **answer** in legal terms is a letter submitted by a defendant in response to a complaint in a lawsuit filed and served on that defendant. An answer generally responds to every complaint in it, refusing to agree or admitting the right, or admitting partly and partly refusing.

affirmative / negative answer

answer by return of post

że w ujęciu prawnym uważa się je za nigdy nieistniejące.

pozew o stwierdzenie nieważności

Pozew o stwierdzenie nieważności to postępowanie prawne przed Trybunałem Sprawiedliwości UE, który gwarantuje zgodność unijnych aktów ustawodawczych, aktów wykonawczych i aktów indywidualnych z nadrzędnymi zasadami porządku prawnego Unii Europejskiej. Skargę można wnieść w ciągu dwóch miesięcy od publikacji lub zawiadomienia o zaskarżonym środku. Kandydaci dzielą się na trzy kategorie: uprzywilejowani, częściowo uprzywilejowani i nie-uprzywilejowani. Uprzywilejowani wnioskodawcy to państwa członkowskie, Parlament, Komisja i Rada i mogą oni wnieść skargę o stwierdzenie nieważności wyłącznie ze względu na zgodność z prawem, bez wykazania jakiegokolwiek szczególnego interesu. Wnioskodawcy częściowo uprzywilejowani to Europejski Komitet Regionów, Europejski Bank Centralny i Europejski Trybunał Obrachunkowy; ci mogą wnieść skargę o stwierdzenie nieważności jedynie w celu ochrony ich własnych prerogatyw. Wreszcie wnioskodawcy nieuprzywilejowani, w skład których wchodzi wszystkie osoby fizyczne i prawne, w tym władze regionalne lub lokalne i oni mogą wnieść skargę o stwierdzenie nieważności tylko wtedy, gdy udowodnią, że zaskarżony akt narusza ich interesy.

Traktat Europejski przewiduje pięć podstaw do stwierdzenia nieważności, dla których Trybunał może uznać akt Unii za nieważny i jest to: brak kompetencji, naruszenie istotnego wymogu proceduralnego, naruszenie traktatów, naruszenie zasady dotyczącej stosowania Traktatów i nadżycie władzy. Jeżeli Trybunał uzna skargę za zasadną, orzeka nieważność zaskarżonego aktu, który co do zasady uważa się za nieważny od chwili jego podjęcia. Jednakże Trybunał może postanowić, że niektóre skutki zaskarżonego aktu powinny jednak pozostać w mocy w interesie ochrony uzasadnionych interesów i pewności prawa.

umorzenie dokumentu na okaziciela

uchylenie uznania za zmarłego

Uchylenie uznania za zmarłego zachodzi w sytuacji udowodnienia innej chwili śmierci niż oznaczona w postanowieniu o uznaniu za zmarłego a sąd uchyla postanowienie o uznaniu za zmarłego tylko wówczas, gdy równocześnie stwierdza zgon.

unieważnienie czynności prawnej

Unieważnienie czynności prawnej może nastąpić, kiedy czynność prawna była sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście prawa, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, że na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. Nieważność czynności prawnej stwierdza się również, gdy czynność prawna jest sprzeczna z zasadami współżycia społecznego.

rozwiązanie małżeństwa przez unieważnienie

Rozwiązanie małżeństwa przez unieważnienie jest procedurą prawną w celu stwierdzenia nieważności małżeństwa. W przeciwieństwie do rozwodu, ma ono zwykle moc wsteczną co oznacza, że unieważnione małżeństwo uważa się za nieważne od samego początku prawie tak, jakby nigdy nie miało miejsca (choć niektóre jurysdykcje stanowią, że małżeństwo jest nieważne dopiero od daty unieważnienia).

uchylenie stwierdzenia zgonu

unieważnienie wyborów

unieważnienie postępowania

Unieważnienie postępowania jest czynnością niweczącą całość postępowania i sprawia że cel prowadzenia postępowania; np. udzielenie zamówienia publicznego, nie zostaje zrealizowany i trzeba to zamówienie poprowadzić od początku.

anormalny, nienormalny, nieprawidłowy

Anormalny oznacza coś odbiegające od normy lub niezgodne z powszechnym porządkiem, formą lub regułą.

anomia

Anomia to w teorii socjologicznej E. Durkheima stan osłabienia lub wzajemnej sprzeczności norm społecznych, który może prowadzić do naruszenia równowagi społecznej, głównie przez niewydolność w kierowaniu zachowaniami jednostek a w skrajnych przypadkach do rozpadu danego systemu norm jako całości i zaniku więzi społecznej.

anonimowy

Anonimowi Alkoholicy, Stowarzyszenie

Anonimowych Alkoholików

anonimowy dobroczyńca

anonimowy list

anonimowość

anonimowość klienta

prawo do anonimowości

odpowiedź

Odpowiedź prawna to pismo złożone przez pozwanego w odpowiedzi na skargę w pozwie złożonym i doręczonym temu pozwanemu. Odpowiedź na ogół odpowiada na każdy zarzut w skardze, odmawiając racji lub ją przyznając lub przyznając ją częściowo i częściowo odmawiając.

odpowiedź twierdząca / przecząca

odpowiedź pocztą zwrotną